

Naročnina mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je
Kopitarjevi ul. 6/I

Telefon: ureduštva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SCOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jevi b. telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po prazniku

Prvi december 1930

Preteklo je dvanajsto leto, odkar so se trije jugoslovanski rodovi zedinili v skupno neodvisno državo. Ker so bili, eni delj, drugi manj podvrženi tujim narodom, med seboj ločeni in svobode ne vajeni, je čisto naravno, da notranja ureditev in okrepitev te države pomeni dogajanje, ki v enem desetletju ne more biti dovršeno. Tudi ne more tak proces iti v premi črti vedno narzgor, ampak je končni napredek nujno rezultat mnogih kolebanj, zdaj neuspelih, zdaj posrečenih poizkusov, neprehajočega truda in iskanja. Hvala Bogu, da moremo po enem deceniju reči, da kljub marsikateri zmoti in pačem ali pa ravno zaradi njih napredujemo in smo se idealu naše enote, sodelovanja in notranjega soglasja znatno približali.

Samo koristili nam more, če si ob tej slovenski priliki predocimo, kateri je bil poglavni vzrok, da je bil templo sovraščanja različnih delov našega novega državnega telesa bolj počasen nego se je v prvem hipu elementarnega navdušenja nad velikim, iz zgodovinske nujnosti porojenim dogodkom pričakovalo. To je bila nesrečna politika izvestnega kroga, ki je hotel brez pomislekov glede na izbero sredstev vsem vslili svoje strankarsko zamenjanje življenjsko potrebne edinstvi, sloge, soglasja Jugoslovov z mehanično enakostjo, enoinostjo in enoličnostjo. Že Vuk Karadžićev slovar pove, da srbskohrvatsko »jedinstvo« pomeni točno to, kar slovenski jezik izraža z besedo »edinstvo«, to je: harmonično sobiranje in sodelovanje različnih delov v življenju sposobno enoto, v kateri raznoličnosti ne ugasejo, ampak služijo tem bujnejšemu življenju celote. Racionalistična miselnost enega dela našega izobraženstva, ki je v nove čase stopilo z navori osemnajstega stoletja, je s to zamenjavo zagrešila veliko zamudo v poteku našega notranjega zedinjevanja.

Temu se je pridružilo drugo dejstvo: da je bila in je žal tudi se danes prevelika množica onih, ki s svojo majhnostjo tvorijo preveč kričeč kontrast k zgodovinsko velikemu času. Deloma je to razumljivo iz preteklosti, ko je podložnost poleg redkih genijev rodila nešteto čredo nesamostojnežev, klečeplazev in opotunistov; deloma pa iz povojne dobe, ki je izrazita doba razpadanja, iz katerega se bo rodilo novo šele po zelo temeljiti in bolječih prelomih. Sedanji moment človeške zgodovine je označen po nekakem spiritualističnem fanjizmu na eni in najsirovješjem materializmu na drugi strani; po silnih skrajnostih in po kole-

banju enega in istega individua iz najbolj drevnega boljševizma v najbolj mistično rekejanju. Popolnoma analogne pojave smo imeli v 11., 15. in 18. stoletju. V takem okrožju uspevajo najbolj avanturisti, špekulantni in računari

z vsakokratnim položajem. Da tudi med nemi slednje sorte ljudi ni malo, nam potrjuje vsakdanja izkušnja. Da so pa nesamostojni intelekti, ki k vsaki stvari pravijo: da, samo da ostane zdrava njihova koža, samo ovira vsa-

kemu resničnemu napredku, za to ni treba dokaza.

Da v tem času evropskega brezpotja, nejasnosti in občutnega pomanjkanja iz trdnih načel izvirajočega idealizma nismo še bolj zablodi, se izvemo zahvaliti svojemu korenško zdravemu jugoslovanskemu narodnemu inšinktu. Iz tega zdravega narodnega čustvovanja je potekel tudi manifest našega plenečnega vladarja, ki je hotel naš pogled digniti iz vsakdanosti nesoglasij in sporov, ki so jih južni Slovani podedovali od preteklosti. Danes smo v momentu, ko se imajo blagodejni učinki velikopotezne iniciative našega kralja izdelovati na vseh poljih našega javnega življenja in ko ima zajeti zamisel složnega sožitja Jugoslovanov v eni nacionalni državi v aktivnem sodelovanju vseh slojev prebivalstva in vsakega količka zavednega državljanja.

Da se bo to v polnosti uresničilo, da nas k temu klice glas naše prisilne narodne duše, da to od nas terja naša bodočnost, nihče ne dromi. Trebuje je saino, da se to dela izvirov čim korenitejše, da ne bo na njem nobenega videza, ampak sama resnica, da bodo njegovi sadovi dozoreli čim preje. Neobhodni pogoj za to je, da najde velika misel vrednih sodelavcev v nas samih. Naša notranja edinstvo morebiti le plod svobodnega sodelovanja, samohostenja in resnično sprejetih velikih vzpodbud, katerim moramo sami dati naši biti odgovarjajoči obliko. To pa morebito samo pravi možje, etično dozoreli državljanji, ki samostojno misljijo, ki se čutijo za usodo skupnosti soodgovorne in za svoj patriotizem ne rabijo nobenega plačila. Za tako zdravo skupnost človeka, ki zna samó kriviti hrbel, pa je duševno popolnoma sterilen, ni nič menj skodljiv kot oni, ki samó klubuje, ne da bi znal sam kaj ustvarjati.

Nam in vsemu krščanskemu kulturnemu človeštvu se naglih korakov bližajo usodni, odločajoči časi, ki nas morajo najti pripravljene. Zato nam v našem narodnem življenju ni dovoljena tista brezkrbnost, lahkomišljjenost in pasivnost, ki je lastnost hlapčevstva vajenih, ne pa za svobodo rojenih ljudi. Le notranje svobodni, pokončni može morebito koristiti skupnosti, h kateri doprinašajo svoje misli, svoje pobude, etične vrednote svojega rodu in značaja. Da bi velike ideje kraljevega manifesta po dvanajstih letih našega osvobodenja in zedinjenja nasležne eddalje več takih sodelavcev in sotorcev, je tako naša prisrčna želja kakor trdno in radostno pričakovanje.

Napredovanja pri banski upravi

Belgrad, 29. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev po postavljeni za banski upravi dravske banovine za načelnika upravnega oddelka banske uprave v 3a-I dr. Leon Stare; za policijskega svetnika uprave policije v Ljubljani v 4-I Viktor Kokalj; za policijskega svetnika uprave police v Ljubljani v 4-I Avgust Del Linec; za banskega svetnika pri banski upravi dravske banovine v 5-I dr. L. Bogataj; za tajnika okrajnega načelnika Radovljica v 5-I dr. Janko Vidic; za okrajnega podčetniknika Murska Sobota v 5-I dr. Franje Kratina; za tajnika banske uprave dravske banovine v 6-I Ivan Legat.

Napredovanja profesorjev

Belgrad, 29. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog ministra prosvete in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta so povisani trije profesorji: v 1-3 iz 4-a Ljudevit Vazzaz na moškem učiteljšču v Ljubljani in dr. Josip Demšar na moškem učiteljšču v Ljubljani; v 1-6 iz 1-7 Albin Zalaznik na I. drž. gimnaziji v Ljubljani in dr. Franje Sušnik na realni gimnaziji v Mariboru.

Nastavitev upravnega pisarniškega uradništva

Belgrad, 29. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev so postavljeni za upravnega pisarniškega ravnatelja v 1-III Emil Kratohvil; za upravnega pisarniškega uradnika okrožja Kočevje v 1-III Viktor Erkel; za upravnega pisarniškega uradnika okrožnega načelnika Celje v 1-III F. Kocjan; za upravnega pisarniškega uradnika v 1-III okrožja Celje Josip Zadnikar; za upravnega pisarniškega uradnika načelnika Litija v 1-III Franc Plenčar; za upravnega pisarniškega uradnika okr. Maribor levi breg v 1-III Albert Kropel.

Izjave ministra za soc. politiko

Mostar, 29. nov. p. Danes se je mudil v Mostarju minister za socialno politiko in narodno zdravje Preka. Sprejel je časnikarje in jim izjavil: Moja pot je čisto zasebnega začetja in nisem o tej poti nikogar obvestil. Davi sem imel konferenco s svoimi prijatelji. Minister je izjavil, da je popolnoma dokončan zakon o socialnem zavarovanju, ki ga je predložil ministrskemu svetu. Razen tega se intenzivno dela na zakonu o naseljevanju in izseljevanju.

Marinković o balkanski zvezi

„Balkanski narodi bi se lahko sporazumeli, da ne bi bilo izvenbalkanskih činiteljev“

Varšava, 29. nov. ž. »Slovo Poljske« in »Dzenik Poznanski« prinašata izjavo jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Voja Marinkovića o vprašanju balkanske unije. Urednika teh listov sta stavila dr. Voja Marinković več vprašanj o potrebah balkanske unije. Dr. Marinković je v odgovoru na ta vprašanja naglasil, da ni treba tako: misliti na izgrajeno obliko unije. Dovolj bi bilo, da se med balkanski narodi vzpostavijo vsaj taki odnosi, kakor vladajo med Škandinavskimi narodi, ali kakršni vladajo med Jugoslavijo in Grčijo.

Na vprašanje, kake zaprte obstajajo na tej poti, je dr. Marinković odgovoril: Materialne zaprte ne obstajajo. Glavne zaprte so v psihologiji naroda v tem, ker obstajajo med balkanski narodi zelo različne struje. Kako vlogo bi pri tem igral manjšinski vprašanje, če ne bi igral svoje vloge že omenjeni moment psihološke narave in reševanje manjšinskega vprašanja, kakor vsakega drugega vprašanja? Vsa ta vprašanja so pretveje, ki se uporablja, da ne bi bilo načelno potreba nastopiti proti uniji z ozirom na to, da pri vseh balkanskih narodih obstajajo močne struje, ki iskreno to unijo želijo.

Glede zbljževanja balkanskih narodov bi imela mednarodna politika to korist, da bi Balkan bil

vsaj depolitiziran. Nihče se ne bi več zmenil za razmerek med balkanskimi narodi, ker ne bi obstajala bojazen, da bi prišlo do motenja miru. Mi sedaj ne zanimamo za razmerje med Italijo in Portugalsko, med Švedsko in Norveško. Da sedaj so bili balkanski narodi najmanj krivi za to republiko, ki jo ima Balkan. Da ni bilo drugih činiteljev, ki so imeli interes na Balkanu, bi balkanski narodi nikdar ne ogrožali evropskega miru. Oni so za to preveč slabi. Balkanski narodi čutijo potrebo, sodelovati z vsemi drugimi državami, v prvi vrsti sosedji.

Na vprašanje, kakšne bi bile ekonomski posledice unije, je odgovoril: V okviru kratkega razgovora se ne morejo razložiti vse gospodarske posledice take rešitve. Vsekakor je sigurno, da bi bile posledice zelo koristne za Balkan in za druge države, ki žive z njim v gospodarskih odnosih.

Na vprašanje, kakšne zveze obstajajo med panbalkansko unijo in Panevropo, je odgovoril: Težnja za bližnjim sodelovanjem z nekaterimi balkanskimi narodi ima svoj izvor v isti ideji, iz katere izhaja težnja za ustvaritev panevropske unije. Te težnje se med sabo spopolnjujejo.

Odstop Vaugoinove vlade

Krščanski socialec dr. Ender sestavi novo vlado

Dunaj, 29. nov. kk. Pričakovani odstop Vaugoinove vlade se je izvršil danes dopoldne.

Zvezni predsednik Miklas je staro vlado poveril, da vodi začasno vladne posle dalje do sestave novega kabineta. Kakor se čuje v poučenih krogih, ima sedaj največ izgleda za to, da bo pozvan za sestavo novega kabineta, krščansko socialni deželni glavar v Vorarlbergu dr. Ender.

Dr. Enderja so brzojavno pozvali na Dunaj, kamor bo dospel jutri dopoldne. Čuje se, da je dr. Ender prevzel sestavo novega kabineta samo s pogojem, če se mu bo na seji krščanske socialne frakcije, ki je tudi sklicana za jutri, dala od stranke obveza obljuba, da se bo desničarski kurz polnopoma spremenil.

To mora na tembolj zahtevati, ker se bo mogla njegova nova vlada opirati samo na večino skupno 85 glasov v narodnem svetu ter je treba zato preprečiti posebne akcije desnega krila krščanskih socialcev, ker bi utegnili biti

Dolga posvetovanja Ruždi beja

Rim, 29. nov. ž. Turški zun. minister Tevfik Ruždi bej zvečer odpotoval iz Rima. V temu današnjem dne je imel tri konference z zunanjim ministrom Grandijem. Ruždi bej se ne bo podal v Atena, ker bo pozneje prišel skupaj s predsednikom vlade Izmet pašo posebej v Atena.

Milan, 29. nov. kk. Turški zun. min. Ruždi bej naglaša v intervjuju, objavljenem v »Popolu d'Italia«, visoko vrednost medsebojnega prijateljstva med Italijo, Turčijo in Grčijo za utrditev položaja in varnosti na vzhodnem Sredozemskem morju. Vendar pa se ne more govoriti o trozvezji teh držav. Italijansko-turško prijateljstvo je, kolikor je še mlado, sijajno prestalo vse mednarodne preizkušnje in se utrdilo, ker je obema državama ne prestano donašalo nadaljnje koristi.

Odstop poljske vlade

Varšava, 29. nov. AA. Poljski premier maršal Piłsudski je iz zdravstvenih ozirov predstavil. Ostatko je podal tudi celokupna vlada.

Varšava, 29. nov. kk. Še preden je Piłsudski podal formalno demisijo kot ministarski predsednik, je že sedaj odložil svoja mandata v sejmu in se natu. Kakor se čuje z zanesljive strani, hoče maršal po nasvetu zdravnikov v bližnjem času nastopiti večmesečni dopust, ki ga hoče preživeti na jugu.

Pogajanja med Češkoslovaško in Madžarsko

Zeneva, 29. nov. kk. Češkoslovaško-madžarska trgovinska pogajanja v Zenevi so se prekinila, ker hosta obe delegacij, danes ali jutri zjutraj zapustili Zenevo. Pogajanja se bodo nadaljevala v Pragi, datum pa se ni določen. Na obeh straneh so prepričani, da ne bo prišlo do carinske vojne, celo, če bi pogajanja v Pragi ne bila končana do srede decembra. Potem bi se našel modus vivendi s tem, da bi se z nekatrimi modifikacijami podaljšalo sedanje stanje.

Seja VZS

Belgrad, 29. nov. l. Včeraj je danes so bile seje VZS. Obravnaval se je včeraj zakonski predlog o Srednji tehnični šoli in o obrtnih strokovnih šolah. Sejam so prisotvovali referent prosvetnega ministra Šef dr. Stojanović, referent gradbenega ministra inžektor Mašlač in referent pravosodnega ministra Bogdanović. Danes je bil na dnevnem redu pravnik iz resora ministrstva socialne politike. Obema sejama je prisotvoval podpredsednik Ivan Hribar.

misijo. Glede naslednika še ni prišlo do nobene odločitve. O tem se bo najbrže sklepalo jutri na seji velikega kluba krščanske socialne stranke.

Današnja evangeljska misel

In znamenja bodo na soncu in luni in zvezdah. Takrat se bo prikazalo znamenje Sina človekovega na nebu in takrat se bodo jokali vsi rodovi na zemlji; in videli bodo Sina človekovega priti na oblačnih neba, z veliko močjo in slavo. — Ko se bo po to začelo godili, se ozrite kriku in degnite glave; zakaj vse odrešenje se približuje. Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede ne bodo nikdar prešle. (Lk 21, Mt 24, Mk 13.)

Zemlja se bo morala spremenili, da bo zavladal Kristus. Na razvalinah vsega, kar je minljivega, bo praznoval svoje večne triumfe. In tedaj še se bo Sin človek pokazal v vsej božanski veličini. Kristus elira svojim zvestim zaupanja. Videli ga bodo v moči, v svobobi, kaj npride kot gospodar vesoljstva. Glasovi, ki mu nasprotujejo, bodo tedaj utihnili. Vsi bodo okusili njegovo pravičnost, a tudi njegovo ne-skončno ljubezen.

Kristus je prišel na svet, da prinese luč. Ta luč mora svetiti in bo svetila. Pravica mora zmagati in bo zmagala. Kristus mora vladati in bo vladal na vse vike. Zato upopolno povabilo: dvignite glave!

Igra z ognjem

Ze včerajšnje naše poročilo iz Kovna pove, kaj je pravo ozadje najnovejšega procesa proti »zločincem« v Rusiji. Pripravlja se nov velik zločin v Moskvi. Ker se kruti diktaturi Stalina in sodrugov v GPU ni posreduje spraviti toliko denarja skupaj, kolikor ga rabijo za razdiralno delo v Rusiji in inozemsko propagando in ker se krava komunistična diktatura ne more drugače držati, kot z lažmi in potvarami, so mogotci v Kremlju sedaj po umorih. Strah pred rastočo opozicijo in misel na maščevanje zatiranih kmečkih mas jih žene, da v zadnjem letu kar naprej odkrivajo »zaročnike« protiboljševskega režima, ki jih ubijajo, da bi tako zadržali lastno krvodo na gospodarskem polomu.

To pot stoji osem profesorjev in tehnikov pred sovjetskim sodiščem. Kaj jim očitajo? Da so se zarotili proti petletnemu gospodarskemu načrtu, da so sabotirali železnice, netili upore v redeči armadi, pripravljali revolucije in padec sovjetrov s pomočjo inozemstva, da so bili v tajnih zvezah s francoskim in angleškim generalnim štabom ter imeli protidržavne zveze s Prago, Bukarešto, Varšavo in balkanskimi državami. Obtoženica tudi pripoveduje, da so bili obtoženi tudi v korespondenci mesecev oktobra 1928 z znanim emigrantom Rjabušinskym in Višengradskim in to se celo leta 1930. V resnicu pa je prvi umri za jetiko 19. julija 1924 in drugi je pokopan od maja 1925 dalje na pokopališču Pere Lachaise v Parizu. A za sovjetsko moralno ni to nikak zadrižek, da ne bi privela k procesu 1500 delavcev iz svojih tovaren, da pričajo proti zločincem, v glavnem pa, da kličejo kot »glas proletariata« smrt na »veleldzajalec«.

Vse te stvari so znane prav vsemu svetu. Vsa Evropa ve, kako sovjetti starim zločinom pridevajo nove zločine. Pričakovati bi bilo, da bo Evropa, tista Evropa, ki se je nekoč ponosa s svojim krščanstvom, imela toliko moralnega čuta, da če že ne bo nastopila proti tako krvavemu in zločinskuemu režimu, se vsaj varovala in ne bo imela ž njen nobenih stikov, dokler traja v Rusiji take razmere. A nič podobnega se ne zgodi. Nasprotno. Nekateri vlade kar temkajo, kako bi navezale tim prej in čim boljšo odnosajo s sovjeti.

Zadnji zgled za to je fašistična Italija. Italijansko časopisje se je po sklenjenem konkordatu z Vatikanom kar rado pobahalo s katolicizmom fašizma, kadar je to kazalo. To pa ni čisto nič oviral g. Grandija, zunanjega ministra, da ne bi hitel v Milan prisrčno pozdravil svojega kolega, sodruga Litvinova — in če je poročilo Daily Herald resnično, je Litvinov nosel iz Milana s seboj v Moskvo predlog italijanske vlade, da se med obe državami sklene prijateljska in zvezna pogoda. Fašistično Italijo in sovjetsko Rusijo od poletja dalje že itak druži trgovinska pogoda. Sploh so medsebojne razmere zelo prisrčne, kar je nedavno pokazal obisk sovjetske pomorske misije v italijanskih vodah in pa teso diplomatsko sodelovanje italijanske in sovjetske delegacije v Ženevi.

Ostala Evropa se radi tega ne razburja veliko. Anglija ima tudi trgovinsko pogodbo s sovjeti, Nemčija ima pa sploh redne diplomatske odnose z Moskvo. In to kljub temu, da je vsem znano, da so sovjetti največji sovražniki vsaki nekomunistični državi in da njihova internacionala trajno dela na osvojitev Evrope.

Samo enkrat se je zganila na kapitalizmu in starelosti propadajoča Evropa: to je bilo zadnjše, ko so sovjetti priceli z dingpongom. Samo tedaj se je zganil kapital, ker se je zbal za svoje profite. A samo tedaj, ko si je internacionalna za brezbožstvo postavila v Berlinu svoj sedež, je Nemčija ostala mirna, čeprav je vse širokopotezno podjetje finansirano z ruskimi rubli. Ko so se v Londonu in Parizu snovale podružnice te brezbožne organizacije — ali se je kdo zgani? In ko je lansko leto sv. oče v znani protest proti preganjanju russkih kristjanov izrazil željo, da naj Evropa ne podpira z diplomatičnimi vezmi s takim režimom njegovega obstanka — ali se je kaj storilo? Nič. Evropskim državnikom je malo mar, ačko boljševizem širi brezbožnost in sovraštvo do vsega krščanskega, kar je Evropo napravilo nekoč veliko in močjo — tukšnico jih je še le tedaj, ko so se zamajali proti velekapitalu...

Sedaj je rusko žito prodano in reke bodo zmrzule, da ne bo mogoče izvazati lesa. Evropa se bo zopet oddahnila in mirno zadremala. V zatišju pa bo naprej zorela njena usoda, kajti Evropa ni reč krščanska. Kako v živo resnicu je zadel praški inšškal s svojo proročko besedo! Evropa je zrela za prevrat! — Brez Boga mora svet propasti. Kajti, ki se je motil Kristus, ali se pa moti svi!

Lažni proces

Moskva, 29. nov. lek. Po končanem zaslisanju in priznanju osmih obtožencev v industrijskem procesu je začel sedaj z zaslivanjem državnih pravnik Krilenko. Najprej bo zaslisan glavni obtoženec Ramzin, ki je star 40 let, ki je bil kot študent bolješik, pozneje pa menješik, ter je bil do 1. 1926 v sovjetski službi kot voditelj propagandno-tehničnega instituta. Sele potem je vstopil v protirevolucionarno inženiersko skupino,

Grozeča kriza v angleških premogovnikih

Generalna stavka premogarjev za enkrat preprečena — Stavka bi bila nepopularna in denarno skoraj nemogoča

London, 29. nov. os. (Izv. »Slov.«) Ozračje po angleških premogovnikih je podobno onemu, v katerem se je začela velikanska stavka premogarjev 1. 1928. Takrat sem prisostvoval usodepolnemu ponočnemu zborovanju rudarske zveze in glavnega odbora Trade Union. Nepozabljiv je vtič trenotka, ko je v svečani tišini malo čez polnoč glavni tajnik Citrine dal poselje za prekinitev dela po premogovnikih. Ponoči so šli telegrami po vsem kraljestvu in drugo jutro je delo počivalo po vseh črnih rovih Velike Britanije. Samo takrat je bilo javno mnenje vsaj spočetka naklonjeno rudarjem, kajih upravičene želje je razumelo in odobravalo. Danes je položaj drugi. Tudi Anglija se bori z morilno gospodarsko krizo. To pričajo dolge vrste brezposelnih, ki se dan za dnevom drenajo pred delavskimi borzami podpornejmi blagajnami. Vsak je moral zeti nase nekolič več trpljenja in javnost bi zamerila rudarjem, če bi se v katastrofalnem položaju angleške industrije spustili v kakšne avanturične stavke, ki bi ohromela še oni del industrije, ki še dela. Vrhovno vodstvo Trade Unionov je sklicalo izredno sejo svetega občnega zborna da razmotriva o nastalem položaju. Nobenega dvojama ni, da bodo voditelji Trade Unionov, med njimi Ben Tillett, Citrine, William Herbert, vplivali na končno rešitev. Tudi vladama same se je resno pobrigala za ugodno rešitev konflikta. Rudarski minister Shewanell je sklical konferenco rudarskih delegatov in zastopnikov rudarskih podjetij. Obstoja upravičeno upanje, da bo konflikt rešen mirnim potom. Sicer pa v danem položaju tudi drugače biti ne more.

London, 29. nov. Tajnik rudarske zveze Cook je izrazil upanje, da bo kljub sklepnu rudarske zveze prišlo do sporazuma in da bo nevarnost stavke odstranjena. Glasilo delavske stranke »Daily Herald« pravi, da bo vladu skušala dosegči splošen sporazum.

Opozarjamо cenj. naročnike, da so celotni današnji nakladi priložene položnice.

Maribor

Veliki Maribor

Na četrtekovi proračunski seji se je obč. svetnik V. Grčar prav posebno zavzel za priključitev okoliških občin mariborskem mestni občini in je v zadevnem vprašanju stavil predlog, naj gradbeni urad v teklu treh tednov predloži občinskemu svetu tozadveni osnutek. Mariborčani so seveda takoj za to. Ni pa mogoče misljiti na razpravo v predmetnem vprašanju vse dotedaj, dokler ni sprejet novi občinski zakon in dokler se ne izdela načrt glede povečanja občini. Tedaj še bo vprašanje »velikega Maribora«, ki se večje že precej časa skozi občinske razprave, postalo aktualno in tedaj še bo mogoče pristopiti temeljnemu pretresu glede urešenčenja načrta »Velikega Maribora«. Za novi Maribor so menda vsi Mariborčani, ker bi s tem Maribor pač gotovo pridobil. Toda kaj poreko temu prizadevate okoliške občine, ki ne marajo o tem zaenkrat nujesar slišati, ker se nihovih občani sicer prav dobro zavedajo prednosti morebitnega novega stanja, pa tudi ...

□ Iz srednješolske službe. Za honorarne veroučitelje na tukajšnji realni gimnaziji je imenovan Jakob Richter, prefekt v dijaškem semenišču.

□ Čestitamo. Uradniški izpit so napravili te dni v Ljubljani komisarjev namestnik Karel Suša Miloš Milič in Milan Ogosavac, vse pri tukajšnjem obmejnem komisariatu.

□ Tega še ni bilo v Mariboru. Tukajšnja Jadranska Straža pripravlja pravcate »monstre« preditev, in sicer na predvečer rojstnega dne kraljice Marije dne 8. januarja, na kar se opozarjajo mariborskimi društva s prošnjo, da so omneni večer opustijo svoje morebitne prireditve. Zasnova tega večera je edinstvena — Mariborčani bodo lahko v unionski dvorani gledali morje, parnike, ladje, mornarje itd. Pri tej gotovo edinstveni uprizoritvi so delujejo vsi mariborski slikarji, režiserji in umetniki. Maribor ima pa svoje izvirne atrakcije.

□ Jutri... Ob osmih dopoldne v stolnici pontifikalna sv. maša; ob enajstih »Te Deum« e pripravljajoči molitvami za domovino. — V veliki unionski dvorani božični bazar s čajanko in koncertom. — Ob 20 v vseh prostorih Narodnega doma večernih odbran.

□ Tekom ene noči: deklice porodila doma, dečka v porodnišnici, 39 letna Lucija Skaza, žena malega posestnika v Račjem, je v sredo zvečer porodila krepko in zdravo deklico; tekom noči so se porodni krči ponovili in so Skazovo prepeljali v mariborsko porodnišnico, kjer je porodila čvrstega dečka. Doma ju čaka pet bratov z oziroma sestri.

□ Posestne spremembe. Albin Šone je kupil od Zofije Sonc hišo v Kratki ulici 5 za 35.000 Din; Vekošlav Heričko od Tomazja in Josipine Kavur hišo v Loški ulici 21 za 25.000 Din; Franje in Maria Bela od Amalije Mrak parcelo pri Sv. Magdaleni za 9930 Din.

□ Za prosveto. V letošnjem občinskem proračunu se predvidevajo sledeče postavke iz področja znanosti, umetnosti in prosvete: za Narodno gledališče 100.000 Din; Glasbeni matični 21.200 Din; Muzejskemu društvu 6000 Din; Zgodovinskomu društvu 6000 Din; Javni študijski knjižnici 168.800 Din; Prosvetni zvezi, Zvezi kulturnih društev, Svobodi in okrajnemu odboru Narodne odbrane po 5000 Din; podprtje revnini dijakom 10.000 Din; obrtni nadaljevalni šoli 60.000 Din, Trgovski nadaljevalni šoli 5000 Din, gostilničarski strokovni šoli pa 22.000 Din.

□ Mariborski okrajni gremij naznana vsem svojim članom, da ostanejo vse trgovine na državni praznik dne 1. in 17. decembra ves dan zaprite.

□ Sprememba voznega reda na progi Maribor-Selnica. Z jutrišnjim dnem se spremeni na navedeni proggi vojni red ob delavnikih v toliko, da odhaja popoldanski avtobus iz Maribora ob 16.45 z glavnega kolodvora, z Glavnega trga pa ob 17. Odhod iz Selnice ob 18. Ob nedeljah in praznikih odhaja avtobus z glavnega kolodvora ob 17.15, z Glavnega trga ob 17.30. Odhod iz Selnice ob 18.20.

□ Tekoča dela za 1931 razpisuje mestna občina Mariborska. Več glej v oglasnem delu lista.

□ Za mokro vreme samo KARO-ČEVLJE Maribor. Koroška 19.

□ Trencheati, usnjeni jopiči, zimske plašči, Hubertus-plašči, snežni čevlji in snežni škrnji, galose, čez 300 vrost krzna, kakor tudi vso manufakturno blago na obroke, L. Ornik, Maribor, Koroška 9.

Mariborska okolica

V Krčevini je 41 letni tesar Jakob Avgušiner 15. julija v prepiru s Kranjem Rudolfom ter Ivano Krajnc segel po nožu ter s tem zakrivil prestopek zoper osebno svobodo in varnost po členu 248 k. z. Včeraj se je radi tega zagovarjal pri mariborskem okrožnem sodišču. Obtoženec je trdil, da ni imel v rokah noža, ampak le mettersko merilo, ki je bilo na obči končil okovan, radi česar ga je Krajevna v temi zamenjala z nožem. Avgušiner je bil obsojen na deset dni zapora, 335 Din globe, v slučaju neizterljivosti pa na nadaljnih 7 dni zapora.

□ Srebrno poroko sta obhajala preteklo nedeljo župan v Zimici Jakob Korošec ter njegova žena Kunigunda. Istočasno se je vrnila tudi blagoslovitev kapeli, ki sta jo dala postavili slavljencu, in novega zvonca, za katerega so okolišani nabrali prispevke. Slavljencemu kličemo: Bog vaju živi na mnoga leta!

□ Šentpeterskem občinskem odboru je odložil radi bolezni svojo funkcijo občinskega odbornika občespoštovanju posestnika Ivan Kumpelj iz Vodol. Kot dolegoto prvi občinski svetovalec si je stekel nevenljivih zaslug za šentpeterske občane, ki bodo s hvalnostenjstvo vedeli ceniti njegova požrtvovalna in neseljivna prizadevanja.

□ V Kamniču smo imeli preteklo nedeljo po rani službi božji poučno zborovanje Kmetiske zveze, na katerem je poročal tajnik M. Krajič. — Krajič je uspela preteklo nedeljo igra »Kraljica z mrtvimi srca«. Ljudi je bilo toliko, da so docela napolnili društveno dvorano in da so mnogi morali oditi. Vsa čast igralcem, ki so imenito rešili svojo nalogo, nadalje g. režiserju Eichmeistru in pevskemu zboru, ki je tudi sodeloval. Radi velikega zanimalja se bo igra danes popoldne po večernicah ponovila.

□ V Rušah je dne 12. junija 41 letni delavec A. J. navalil z nožem proti Ivanu Leškovu ter mu prizadejal poškodbe pod desnim očesom. J. se je včeraj zagovarjal pred mariborskim okrožnim sodiščem.

□ Družabni klub priredi v torek dne 2. decembra ob 20 Miklavžev večer v dvorani Uniona. Vabljeni člani in po njih vpeljani gostje.

□ Zagrebška vremenska napoved: Še priljene stalno, precej jasno, oblačnost se bo najbrže povečala, toplo.

□ Družabna vremenska napoved. Pričakovali je precej solnčnega vremena. Ponokod na tudi mirnega, meglenega vremena.

Od 1. decembra do Božiča

znižane cene pri nakupu čevljev:

otroški od Din	18—	dalje
otroški " "	40—	"
dekliški in fant "	85—	"
moški "</		

Kakšen naj bo Krekov spomenik?

Misli ob 65 letnici Evangelistovega rojstva

Te dni je minilo 60 let, ko je bil rojen dr. Jan. Ev. Krek.

Ce omenjaš v razgovoru s Krekovimi prijatelji vprašanje, kdaj bo imel Krek spomenik v Ljubljani, dobiš večkrat odgovor: >Saj bi ga že davno moral imeti!<

Danes ni nobenega odbora za Krekov spomenik, tudi seveda ne nobenega denarja v ta namen zbranega. Tisti 21.454 Din, ki so ostali od Krekovega nagrobnega spomenika, se je porabilo kot ustanova za dijake, ki študirajo na srednji tehnični šoli v Ljubljani.

Vendar nam pa se vedno kliče Zupančičev nekrolog:

>In če ti postavimo spomenik, ga postavimo najboljšemu, kar je v nas: tvoji veri, tvome upanju in tvoji ljubezni — bodočnosti svoje domovine, Jugoslovanstvu.<

Nikakor se ne nameravam tu baviti z vprašanjem Krekovega spomenika, pač pa se mi ne zdi odveč, da ponočim, kako je Krek sam sodil o spomenikih. V 19. Vestfalskem pismu piše:

Würzburg, 24. maja.

Vlak sem zamudil. Od 2 do 5 zjutraj treba čakati na kolodvoru. Par potnikov dremlje ob mizah. Zrak v čakanici je nasičen tobakovega dima in mehkega sopa. Na stenah vise, kot po vseh kolodvorih, po vseh solah in vseh drugih javnih prostorih na Pruskih na eni strani zaporedoma podobe treh cesarjev: Viljema I., Friderika I., Viljema II., na drugi strani pa Bismark in Moltke. Skoraj ni več prostora, še kaj obesiti na stene. Lojalnosti preti huda nevarnost, če ga zmanjka.

Cesarji dremljejo, zadaj jim je dim in sopar, ki ga jim poklanja hvalječno ljudstvo. Stari obriti Moltke s svojim pobožnim obrazom tudi zapira oči. Samo Bismark gleda srpo izpod košatih obrvi. Ali misli na Francoze, ali na nas, ali na Ruse, ali mora našteva v duhu zaklade svoje Verhajmarice, ne vem. Kot čemer policaj se mi zdi poleg krotko zasnulega cerkovnika.

Poštave teh petih veljakov mi ne zginejo iz spomina. Nebrojnokrat sem jih videl. Kjer imajo kaj prostora, pa jim zgradi spomenike. Zlasti Po-

renjsčina jih je polna.

V frankovskem ljudstvu tiči še vedno ljubezen do Francozov. Spomin na Napoleona še ni ugashen. Pravili so mi često, da posebno ob belgijski meji starejši ljudje nimajo preveč lojalnosti. Kri ni voda. Nekaj župnj v kolinski nadškofiji je valonskih. Ne dade se ponemčiti. V cerkvah se pridiguje francoski. Skofski obrednik ima francoske in nemške vzorce.

Spomeniki imajo torej važen opravek — gojiti lojalnost. Po moji sodbi ne opravljajo dobro tega posla. Rad gledam na pripravnem kraju umetniško dovršeni podstavek in kar je gori. A le prečesto se ovija preveč bombastiških, seveda največkrat ženskih simbolov ob njem, ki bolj ali manj odete pomenjajo to in ono, o čemer navadni smrtnik običajno nima nobenega pojma. Nervozi subjektivizem, kakor iz nežno zelenega (brkone tiskovna napaka: snežnozelene), solnčnovišnjeve ali travodne dekadenske pesmi veje iz takih skupin. Samo ena konkretna objektivnost se plazi iz njih v dušo — pohodna čutnost. In ta ni zdravil (Sledi daljša digresija o umetnosti, veri in politiki. Nato nadaljuje):

Spomeniki so me daleč zavlekli. Zapisal sem, da ne opravljajo dobro svojega posla. Lojalnost bi morala biti kakor ljubezen med otroki in starši. Takrat in tam se omenja, kjer je manjka: sicer pa le redko, ob izrednih prilikah. Po svetu se pa splošno toliko poje lojalna pesem, da se ne dobi niti prilika razbrskati kotišč, kjer je ni. Zgodovina, zlasti predrevolucionarna na Francoskem nam priča, da vladarju sovražni ljudje nalaže Široj lojalne glasove, da se toliko ne upoštevajo črni izbruhi izdajalstva. Zidje so imeli na Francoskem, na Laskem in še marsikaj druge tako taktiko. Haec publica docet? Odgovori si vsak sam!

Socialna beda se tudi premalo upošteva pri spomenikih. Ne smemo pozabiti, da imamo socialne demokrate med seboj, ki izrabljajo vsako priliko, da se zvečajo prepred med proletarci in drugimi stanovi. »Mi nimamo kruha in tu se zmetajo tisočaki«, takih in podobnih klicev čuješ povsod, če živiš med ljudstvom. Doseza se ravno

naročbe, kar se je nameravalo.

Zato se pa res hvaležno spominjam našega vladarja, ki ob vseh prilikah poudarja, naj se mu skazuje volanost — z dobrimi deli. To je krščansko plemenito! Naj bi se le ravnali vsi po tem!

Zinil bo kdo: kaj pa cerkev? Odgovor je lahko. Potreba za cerkev je vse drugačna nego za spomenike. Njihov pomen je brezkončno večji — na vse strani blagodejen. Skrbi za cerkev se tudi nikjer ne drži izumrino in sebični nameni, ki mnogokrat označujejo pot raznih spomenikov in drugih takih stvari. Pravilo >er ist gecevens servil, er ist geworden sehr viel< ne velja pri skribi za lepe hiše božje. In nazadnje: kar se Bogu da, ni zavrniti niti za ta svet ne. Star kmet mi je rekel: »Kadar je slo za cerkev, sem vedno rad dal več, nego bi moral, in nikjer se mi ni nič pozhalo.« Božji blagoslov je pač največji blagoslov za človeka.

Ali se drži vedno tudi spomenikov? Meni se zdi, da je sila slabo znamenje, če se ljudje v kaki dejeli dele v plezavce (t. j. take, ki bi radi skrivščku splezalici, op. ur.), ki zbirajo denar, in v kamnoseke, ki klešejo spomenike.

Kakšen naj bi bil torej Krekov spomenik po njegovih nazorih o spomenikih? Lahko mu ga postavite, kakor smo pač navajeni postavljati spomenike, saj pravi Krek, da rad gleda na primernem kraju umetniško dovršeni podstavek in kar je gori. Spomenik naj bo samo ljudski, brez težko umljivih simbolov, o katerih pomenu navadni smrtnik nima pojma. Se bolj bi pa bio po Krekovem okusu, če bi se njemu v spomin zgradili kaka socialna ustanova, n. p. vsečiliški dom, pa bi se Krekov spomenik zvezal s tem domom. Prišel bi čas in našli se bodo ljudje, ki bodo postavili v Ljubljani Kreku spomenik te ali one vrste — ali pa celo oba. Ce bi se ta spomenik postavljali danes, bi predlagal na podlagi doslej znanih Krekovih izrekov, da se napišejo po kip Kreka duhovnika njegove besede: »Za druge smo, ne zase! Saj si je bas z dosmrtnim izvrševanjem tega gesla zasluzil Krek hvaležnost, ki se bo prej ali sleg pokazala tudi v njegovem spomeniku v slovenski prestolnici. — J. Dolenc.

nici, imel celo vrsto predavanj in bil več let v kapitljui ekonom.

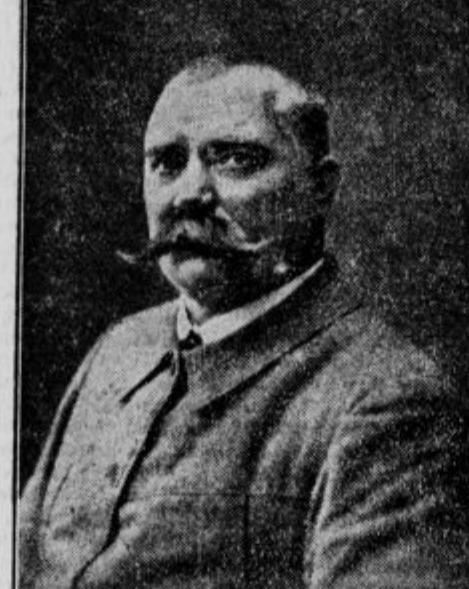
Še sedaj deluje z vso vnemo pri Vincencijevi konferenci ter opravlja še primerno čil in zdrav vse dušnopastirske posle.

Kljub svoji starosti še vedno zasleduje vse važne dogodke in se zanima za vse. Ime izvrstn spomin. Človek dobi spoštovanje pred možen, ko ga posluša, ko pripoveduje, kako je bilo pred 40, 50, 60 leti, ko je bila še vseposvod nemškultura itd. Markantna je v njegovem značaju gostoljubnost, postrežljivost in prijazznost. Njegova starost ni povsem rožnata. Posuta je s skrbmi in morda tudi pomanjkanjem. Nehvaležnost je pač plačilna tega sveta. Kljub temu pa jih je mnogo, ki mu k njegovemu visokemu jubileju kličejo še: »Ad multos annos!« Kot zvestemu naročniku »Slovenca« pa tudi mi kličemo ob tej priliki: Na mnoga leta!

Dolgo let je bil urednik novomeškega teknika >Dolenjske novice<, in pridno je dopisoval tudi v >Ameriško Slovensko<. Da se je udejstvoval tudi na gospodarskem polju, ni treba še posebej omenjati, saj je nesobično deloval dolgo vrsto let v Kandiljski hranilni

Franc Grafenauer - 70 letnik

V tork 2. decembra 1930 bo minulo 70 let, od kar se je rodil v Mostah pri Brdu v Ziljski dolini Franc Grafenauer, poslednji zastopnik koroskih Slovencev v dunajskem parlamentu. Njegovo trdo življenje je slovenski javnosti več ali manj že znano. Njegov oče je imel majhno knetsko posestvo, poleg tega se je pa bavil z izdelovanjem cerkvenih orgel. Te obrti se je naučil tudi sin France, ki je postavil mnogo orgel po cerkvah po Koroškem in sosednjih deželah. Iz slovenskih knjig, zlasti iz knjig Mohorjeve družbe se je navelj ljubezni do materinščine in narodne zavesti. Svojo izobrazbo, ki jo je dobil v osnovni šoli v

Ljubljansko šolo, kakor tudi prve razrede gimnazije je obiskoval v Novem mestu; vendar je bil že v šolskem letu 1864/65 sprejet v ljubljansko Alojzijevišče ter je kot gojenec tega zavoda končal gimnazijo, nakar se je posvetil bogoslovemu studiju. Dne 21. julija 1874. je bil v 3. letu posvečen v mašnika. Izmed njegovih sošolcev živita še rasteški župnik svetnik g. La vtižar in črmošnjiški župnik g. Lebar. Tedanji škof Pogačar je spoznal nadarjenost mladega semenškega duhovnika Zlogaria in ga poslal na filozofske fakultete v Gradec. Vsled slabega zdravja pa se je moral kmalu vrniti in je vstopil v dušno pastirstvo. Služboval je za kaplana v Mokronugu na Dolenjskem in pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Bil je nad 4 leti tudi kurat v moški kaznilnici na ljubljanskem gradu. Nad 8 let je bil župnik v Kranjski gori, nato pa župnik in dekan v Šmartnem pri Litiji. Dne 23. oktobra leta 1906. je bil nameščen na kaznianik novomeškega kolegijatnega kapitila.

Jubilant je bil kot dušni pastir veden in goče delavec v vinogradu Gospodovem. Bil je eden načagilnejših sotrudnikov homiletičnega lista >Duhovni Pastir<.

Od prvega početka leta 1884., ko je priobčil svoj govor >Pojdite k Jožefu, ga srečujemo kot govornika in homileta desetletja in zdi se, da se

Skoraj, je marljivo Širil s prebiranjem slovenskih knjig in časopisov. Slovensko in slovansko zavest je Širil tudi med svojo okolico. Radi tega so ga odpadniški učitelji naznali sodišču in Grafenauer je nastopil trdno proti slovenskega organizatorja na Koroškem že leta 1888., ko je bil tri mesece radi >vselejzadec< v preiskovalnem zaporu. Njegovi rojaki so na to krvico odgovorili s tem, da so še isto leto komaj 28-letnega Grafenauera izvolili v občinski odbor, pozneje (1899) v deželn in (1907 in 1911) v državni zbor.

Ko so Nemci v deželnem zboru v Celovcu spoznali spremnost in zmožnost novega slovenskega tovariska, so mu stavili sijajne ponudbe glede dejanja in časti, če prestopi v nemškega tabora. Sveda je Grafenauer vse take ponudbe gladko odklonil.

Ko se je pričela svetovna vojna, je bil deželni in državni poslanec. Dne 2. februarja 1916. so ga zaprli, če da je napovedoval zmago Rusije, in ga ob sodil na pet let težje ječe in na izgubo mandatov. Naš list je v velikonočni številki leta 1919. prinesel obširen članek o tem, kako je trpel Grafenauer po nedolžinem v prosluli kaznilični v Wöllersdorfu na Nižjeavstrijskem; stradal je tako, da je bil že povsem na koncu s svojimi močmi. Tedaj pa je prišlo olajšanje njegovega položaja v zelo nenavadni obliki. V Wöllersdorfu sta prišla kot kaznjence znanča češka politika dr. Kramar in dr. Rašin. Dr. Kramar je imel dobre zvezze z meroškim gospodom v bivši monarhiji — sam vojni

minister Krobatin ga je prišel nekoč obiskat! — in je dosegel, da je lahko dobival po ovinkih v jebo toliko živil, da je že njimi zalagal celo Grafenauerja in ga tako rešil gotove smrti, ki je kar trumoma kosiša tiste jetnike, ki so bili navezani samo na jetniško hrano. Morebiti še bolj ne lastna nesreča je pa potrila Grafenauerja smrt njegovega edinega sina, ki je potem, ko je bil Grafenauer leta 1917. že pomislen, padel na italijski fronti. Ne bomo tu opisovali na dolgo in široko križevga pota koroških Slovencev po letu 1918., ki je zadel Grafenauerja še prav posebno: dolga leta se ni smel vrniti na svoj dom, bival je sedaj tu sedaj tam, dokler si ni kupil majhnejšo posestvo v Smokušu v brezniški župniji na Gorenjskem. (Po domače se je reklo tu >pri Gromu<, koroškemu domu Grafenauerjevemu se pa prav >pri Plicu< — pri blisku.) Sedaj živi zopet na svojem domu v Mostah. (Brugg, P. Egg bei Hermagor.)

Izkreno mu želimo, da je kljub vsem težavam srečno dočakal svojo sedemdesetletnico, in morda tudi pomanjkanjem. Nehvaležnost je pač plačilna tega sveta. Kljub temu pa jih je mnogo, ki mu k njegovemu visokemu jubileju kličejo še: »Ad multos annos!« Kot zvestemu naročniku >Slovenca< pa tudi mi kličemo ob tej priliki: Na mnoga leta!

Destoljetniška (razkuževalna) sredstva
za vse svrhe proizvaja tvrdka CHEMOTECHNA
družba z o. z., Ljubljana. Mestni trg štev. 10

Ogenj uničil kmetijo

Dravograd, 27. novembra.

Na posestvu Rajkota in Justine Grögl na Gorjškem vrhu, po d. Braterko, je nastal v sredu v poznih včerajšnjih urah na še nepojasnjeno način požar, ki je vpepel na mah stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje z vso letošnjo žetvijo. Zgorelo je med drugim okoli 2000 kg pšenice, 5000 kg ovsja, približno 100 mitrentov sena in pa še dva prasca, ki sta bila last hlapen.

Skoda, ki jo trpi posestnik, znaša najmanj 80 do 100 tisoč dinarjev in je žal le deloma, ako sploh, krita z zavarovalnino.

Nabavna prilika za Miklavža in Božič!

Radi zmanjšanja obrata nudimo v nakup po lastnih cenah vsakovrstno manufaktурно blago, žensko, moško in deško konfekcijo, modne predmete i. t. d.

Moško obleko dobite že od Din **500-** naprej
Moško suknjo dobite že od Din **460-** naprej
Ženski plašč dobite že od Din **400-** naprej
Angleško blago m že od Din **200-** naprej

Zlasti opozarjamo gg. trgovce na veliko vsakovrstno izbiro in poseben popust pri večjih nabavah

Drago Schwab, Ljubljana. Dvorni trg 1

Kot najboljše mazačno in domače zdravilno sredstvo priložimo revmatičnim bolečinam

zobu in glavobolu, prehlajenju, trganju, za negovanje lehesa, usl, osvezlošči, okrepitev mišičevja ter živčevja sploh se uporablja

ze pol stoljetja priznana

Ievija
Mentol-droženka
francosko žganje

Dobiva se v originalnih plombiranih steklenicah v pristni predvojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom.

Smrt Slovenke v Ameriki

Mati 11 otrok umrla.

Murska Sobota, 28. nov.

Iz Chicaga nam poročajo sledče: Veliko žalost in sočutje med vsemi tukajšnjimi rojaki Slovenske krajine je zbudila nesreča, ki je zadela družino Ivana Franka. Umrla mu je mlada, 35 letna žena Ana, mati enajstih otrok, izmed katerih je najstarejši star 15 let, najmlajši pa še 6 tednov.

Težko je takoj ženo in mater, ki bi bila v vsakem oziroma pričakovala, kako bo vse dobro. Iz Chicaga nam poročajo sledče: Veliko žalost in sočutje med vsemi tukajšnjimi rojaki Slovenske krajine je zbudila nesreča, ki je zadela družino Ivana Franka. Umrla mu je mlada, 35 letna žena Ana, mati enajstih otrok

Krasen plašč dami lepa suknja gospodu

iz naše zaloge je najbolj priporočljivo darilo za Božič ali Miklavža!

Fran Lukič, Stritarjeva ulica

Železobeton - velika moda

Iz predavanja univ. prof. dr. Kasala

Ljubljana, 29. novembra.

Snoči ob 8 je predaval v kazini univ. prof. dr. ing. M. Kasal o modernih skeletnih zgradbah iz železobetona, njih ekonomiji in varnosti.

Zadnjih petdeset let je prineslo razvoju velemest velikanski napredk. Stroški prebivalcev je v mestih začelo neverjetno hitro rasti in nujno je bilo, da se je v teh mestih pojavila gradbena živavnost, ki je dovedla do zunanjih posledic. Zazidani prostor velemesta je kaj kmalu obsegal ogromen kompleks, ki zahteva dragih komunikacijskih sredstev, kakor cestnih železnic, avtobusnih linij itd. Jasno je, da nekateri obrati, kot banke, vetrinovne, centralni uradi in druge, nikakor ne smemo stati nikjer drugje kakor sredi mesta. Cene stavbilišč so sedaj neverjetno zrastle.

Na dragem zemljišču se pa stavba s par nadstropji že zlepila ne bi mogla amortizirati, zato sledi nujno, da bo vsak skušal zgraditi stavbo s čim več nadstropji. Čim drazijo se parcele, tem višje so hiše, ki jih na njih zidamo. Iz istega vzroka so nastali tudi nebotičniki. Mesta se širijo na svoji periferiji, kjer so parcele povzeti v širino, v svojih središčih pa v višino. Iz istega razloga raste tako znani nebotičnik Dunsajski cesti in druge visoke palatice. Dokler so bila stavbišča v Ljubljani povzeti, se gotovo ni izplačalo zidati visokih hiš. Vse le pažejo po sègajo po svojih načrilih visoko nad strehe starih ljubljanskih palat.

Razumljivo je, da pri teh modernih večnadstropnih stavbah ne velja več stari gradbeni sistem. Moderna arhitektura streni vedno bolj za tem, da čim bolj izrabiti prostor in pri tem ta prostor čim bolj prilagodi razmeram. Ozirati se mora torej na izraz konstrukcije, prestornosti, svetlobe in praktičnosti in zlasti še na to, da ostane razporedba prostorov svobodna in da se jo lahko požrebam primerno spremeni. Tem načelom modernega stavbarstva pa brez dvoma najbolj ustrezajo moderne skeletne stavbe.

Na čem pa stoni skeletni sistem? Mesto debelga zidovja, ki nai bi nosilo stropove, se zgradi steberi izlahnejšega materjalja - železobetona. Ti steberi nosijo vso stavbo z vsemi stenami. Zidovje oziroma stene ne nosijo več, ampak samo stebrove, ki je zvezano z vodoravnimi prečnimi trami iz železobetona - prekladami. Ako gledimo takoj ogrodje, dobimo v resniči vtič, da gledamo okostje stavbe. Za zazidavo odprtia med steberi pa uporabljamo lahek material, običajno volte opeke, heraklit itd. Saj je analoga vseh teh sten le še v tem, da razdeli prostor in da izolirajo takoj topločno kot akustično.

Najvažnejše vprašanje pri skeletnih stavbah je vprašanje razdelitve steberov. Gotovo najlepši uspeh je dosežen takrat, kadar pri reševanju tega problema sodeljujeta inženjer in arhitekt skupaj. V splošnem se danes privinava, da dosežemo najugodnejše gradbene pogoje takrat, kadar je razstoj no-

Zanimiva pravda

Kranjska gora, 27. novembra.

Danes se je pred tukajšnjim okrajnim sodiščem vrnila zanimiva razprava proti orožniškemu komandirju Mitroviču z Jesenic.

V tej pravdi, ki se je vlekla dalj časa (vršile so se tri razprave), je šlo za g. Otrina, mladega fanta z Jesenic. Otrina je neko obdožil, da je ukradel neko veržico. Fant, nedolžen kakor je bil, je šel po nasvetu svoje matere vprašati na orožniško postavo, kaj da naj storiti. Sumnjenje je namreč fant težko prenešel, ker se je svoje nedolžnosti v polni meri zavedal. Na orožniški postavi je fanta sprejel Mitrovič. Ni pa fantu dal nobenega nasveta, pač pa ga je koj zazel pretepati in mučiti, hoteč tako izsilil od njega priznanje za nekaj, česar ni izvršil. Fant se je moral sleči, Mitrovič pa mu je pretil z vročim železom, da ga bo zgjal. Po hrblju je dobil več batin, tudi obrcal ga je. Zdravnik, ki je Otrina preiskal, je ugotovil na hrblju še... .

Na danasnjem razpravi je prišlo še do drugih odkritij. Neki fant je pričal pred sodiščem, da ga je Mitrovič neko pretepel zaradi tega, ker mu ni hotel priznati, da je tihobil si sladkor čez mejo, kakor je to on trdil. Fanta je gнал v stranišče, ga postavil pred odprtino ter mu zagrezil, da mu bo celo noč tiščal glavo v odprtino, če ne bo priznal. Fant se je seveda upiral, češ, da dejana, ki ga ni storil, ne bo priznal, čeprav ga sili ves teden, ne samo eno noč. Tudi ta fant se je moral sleči in ga je Mitrovič z železom zgjal.

Poveljnik Mitrovič je bil obsojen, da plača Otrinu 420 dinarne odškodnine za bolečine in zdravniku, nositi ima dalje vse sodne in odvetniške stroške. Zastisanih je bilo veliko prič, med njimi precej orožnikov. Orožnik Sabert je potrdil, da je on sam moral na povelje Mitroviča, ki mu je bil njegov predpostavljen, segreti v ognu železo, s katerim je potem Mitrovič mučil fant. Tudi kuhanica Vinter je izpovedala isto.

Otrina je zastopal jesenški odvetnik dr. Aleš Stanovnik, sodil pa je sodnik Kotnik. Disciplinarno pa se bo Mitrovič zagovarjal še pred vojaškim sodiščem, kamor je zadeva že sporočena. Vojaški zakoni so v tem oziru zelo strogi.

Miklavževa darila:

Bonboniere, deserti, čokoladne igrače, likerji, desertna in namizna vina ter vse različne delikatese po zelo nizkih cenah v delikatesi

FR. KHAM. MIKOŠICEVA C. 8.

Naše najvišje

Trovilje, 29. novembra.

Tuji, ki nas dobine ne pozna, mislijo, da so Trovilje od Boga in od ljudi proklet kraj bede, surovosti in brezboštva. Ce pa nas pogledaš od blizu, ce prehodiš vso faro in se skušaš poglobiti v naše javno in zasebno življenje, potem moraš soditi drugače. Je dosti slabega v Trbovljah, a dobra ga se več. Tudi rodarji so otroci božji, nosijo v prisih po Bogu hrepeneče sreči Greš po dolini - levo in desno te pozdravljajo kapelice in znamenja: tu Krizanti, tam mati Marija. S svetjem so okrašene in na večer zadrliti pred njimi lučka ljubeznih in vere. Kriz na Kleči objema dolino in z grščev pozdravljajo bele podružnice farne cerkev sv. Martina. O, niso Trbovlje vse črne...

Versko življenje rasle, se obrata na boljše od lanskega leta. To kaže najlepše udejški obisk službe božje.

Zdi se, da otroci pritegnjejo tudi odrasle, ki so se svojčas že hudo odtujili verskemu in cerkvenemu življenju. Kljub revščini in mnogim slabim zgledom prihaja, skoraj vsi otroci redno k nedeljski sv. misi. Vsi uvidljivi ljudje ti priznavajo, da je verska vzgoja le najboljša. Zato so temelj vredni obsojanja tistih brezvestneži, ki otroke odvražajo od cerkve, starši, ki otroka naučijo kleti, še preden pride v šolo, ki imajo za vino, kino in veselice denarja dovolj, a nobenega dinarja za obliko svojemu lastnemu otroku, »če hoče imeti katehet otroke v cerkev, naj jih pa oblecet in >Kaj boš pa dobil, če greš k maši?«, tako more govoriti le človek brez vsake srčne olike. Dejstvo pa je, da so v verskem oziru najslabši tuji, ki so od drugod prišli v Trbovlje, dočim so pravi domačini dosti boljši.

To je naše najvišje, najdražje: vera in otroci!

Samo z znižanjem cen lahko olajšamo gospodarsko zadrgo. Mi začнемo!

Uspeli način lokaliziranja za naše kupovalce

Občni zbor Kmetske zveze v Mariboru

bo v sredo dan 10. decembra 1980 ob 10 predpoldne v Zadržni gospodarski banki v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, v dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in preglednik.
2. Naše kmetijstvo v svetovnem gospodarstvu - Ivan Vesenjak.
3. Standardizacija. Vnovičevanje kmetijskih pridelkov. - Vlado Pušenjak.
4. Organizacija izvoza naših kmetijskih pridelkov. - Franoe Jerebić.
5. Kmetijske zbornice. - Marko Kranjc.
6. Predlogi in sklepi.
7. Volitev načelstva in treh preglednikov načelnikov.
8. Slučajnosti.

Vsaka krajevna Kmetska zveza pošlje na občni zbor za vsakih začetnih 20 članov po 1 delegatu, ki mora imeti s seboj pismo pobjabilo krajevnega odbora Kmetske zveze.

Udeležiti pa se sme občnega zборa vsak član Kmetske zveze.

Poletna vožnja v Maribor in nazaj je dovoljena z odlokom železarskega ministra z dne 7. novembra 1980, št. 21.210 in velja od 7. do 13. decembra 1980 za vse proga in vse vlake v dravski banovini razen eksprezov. Udeleženci občnega zborova Kmetske zveze kupijo pri odhodnih postajah cele vozne karte do Maribora, katere jim veljajo tudi za vožnjo nazaj, ako se izkažejo s potrdilom predsedništva občnega zborova, da so se občnega zborova udeležili.

Člani Kmetske zveze! Pridite na prvo veliko kmetijsko stanovsko manifestacijo.

Načelnik.

NAHOD odstranje NOSAL prašek,

ki je povsem neškodljiv, ker se ne uživa temveč vdihava (vnosjava). Nosal Vas varuje gripe

Kupite si Nosal takoj!

Proizvajalec: Lekarna Mr. BAHOVEC Ljubljana.

Pevec Baklanov v Ljubljani

V petek je poslovil v naši operi slavni ruski operni pevec, baritonist Georgij Baklanov. Naslovnost je v vlogi Skarpie v Puccinijevi Toski. Predstava je bila silno dobro obiskana in g. Baklanov je pokazal, da je res vreden svojega svetovnega umetniškega slovesa. Clovek ne ve, kaj naj bi bolj občudoval, ali njegov lepi in zveznički dramatični organ, ali njegovo izredno voščalno šolo, ali njegovo izvedovanje in shvačanje vlog v psihološki plati. Pevec in igralec v njem sta eno. Zlasti v drugem dejanju je mogel pokazati vso skalo svojih izraznih sredstev, njegova zadružana stvarnost je učinkovala močneje kakor vsak patos, ki smo ga sicer vajeni videti v tej vlogi. Tosko je pela naša najmočnejša operna umetnica, ga Thierry Cavénička. Caravadosija pa kot gost g. M. Simon. Predstava, katero je vodil g. Neffat, je bila umetnostno pravčena senzacija. V nedeljo se obeta predstava Borisa Godunova, pri kateri bo pel naslovno vlogo g. Baklanov. Ta vloga je izmed najtežjih, kar jih poznamo. Zato bo danšnja predstava gotovo tudi užitek izredne vrste.

NAZNANILO!

DRAGO GORUP & Co. KONFEKCIJA

se s 1. decembrom tega leta

preseli

iz Miklošičeve ceste 14/II. v

SOSEDOVNO HIŠO DELNISKE TISKARNE
preje Bamberg -- MIKOŠICEVA C. 16

prvo nadstropje!

Misijonska razstava

V LICHTENTURNU.

Te dni slavi katoliški svet 100 letnico čudežnega prikazovanja Brezmadežne Matere božje Katarini Laburé v Parizu in obenem 100 letnico čadodelne svetinja, ki jo je dala Katarina Laburé kovati po vzoru čudežne prikazni. Ljubljanska cerkev Srca Jezusovega je bila včeraj in predvčerjšnjim, kakor tudi nočjo, prekrasno razsvetljena s kipom Matere božje v spomin na to stolnico.

Na posebno lep način pa je preslavila to stolnici Mar. Kongregacija v Lichtenturnovem zavodu, da izradi vladost Brezmadežni. Ta kongregacija ima tri skupine; v prvih skupini so učiteljice in sestre zavoda, v drugi zunanja delketa in v tretji skupini učenke zavoda. Način, kakor je ta kongregacija proslavila omenjeno jubilej je tak, kakor si ga lepšega ni mogoče misliti. Kongregacija je namesto izdelala z občudovanja vrednim trudem in delom okoli 300 kosov krasnega cerkvenega perila in mašinskih oblačil ter jih namenila za katoliške misije. Te dni je v Lichtenturnovem zavodu razstavljenih izdelkov. Razstava, ki bo odprtta do 1. decembra, nudi obiskovalcu mnogo užitka nad lepotami razstavljenih izdelkov. Do malega so skoraj vse ti izdelki ročno delo, opremljeni s krasnimi čipkami ali ažurjem. So povečana fina dela v mreženju ali kvačkanju. Med deli najde obiskovalec do malega prav vse, kar potrebuje mašnik pri službi božji, od najmanjših cerkvenih ortičev pa do velikih alb. Razstavljen je tudi dragocen mašniški plašč. Med cerkevnim perilom pa so razstavljeni razne priproste, vendar simpatične risbe in slike misijonskega značaja, delo učenek Lichtenturnovega zavoda ter mnogi misijonski izreki in gesla, ki obiskovalca opozarjajo na veliko versko važnost misijonov. Razstava krasita tudi dva krasna kipa, eden celo v naravnih velikosti Brezmadežne Matere božje.

Vsi ti izdelki so delo članic omenjene kongregacije. Res, velika je morala biti pozrtvalnost in verska navdušenost članic, da so v ta dela vložile toliko svojega truda in dela, kakor so ga ti krasni izdelki zahtevali. Kongregacija je hotela s tem dokazati, da je možno napraviti za misijone prav mnogo s tihim delom in s tem odvreči naziranje, da le velike denarne zbirke pospešujejo misijonstvo. Ne samo te, temveč tudi delo in molitev pomagata srečiti katoliško blagovest med drugoverci.

Kongregacija bo razstavljene izdelke poslala po razstavi neposredno v misijone Občinstvu pa toplo priporočamo obisk te razstave.

Tržič

Citalnica. Že dolgo časa smo pogrešali primerne prostore, kjer bi se mogli druščeni člani nemoteno shajati in se v domačem in prijateljskem krogu razgovariti o tekočih zadevah. Na pomoč je rade volje prisložila tiskajšnja Vincencijeva konference, ki je v ta namen velikodušno odstopila svojo dvorano v Rokodelskem domu. Tu bo sedaj ne samo shajališče, ampak tudi čitalnica, kjer bo Prosvetno društvo sv. Jožefa nudilo svojim članom najbogatejšo izbiro časopisov in revij.

Ulica našega mesta bodo dobole svoja imena. Tako je bilo sklenjeno na seji občinskega odbora dne 27. t. m. Sestavljen je poseben odbor, ki bo imenovanje ulic proučil. — Imamo sedaj nekaj prav staril in značilnih poimenovanj, ki jih bo težko pozabiti. Kdo bo starim Tržičanom zabrisal n. pr. »Cimperc, »Pod farožem, »Virje, »Gasov«, na Fabriki, »Spodnjo pot« in druga častiljiva dosedanja imena? Kajpada moramo biti tudi v Tržiču napredni in bomo pametno novo poimenovanje po sameh delov Tržiča pozdravili. Za enkrat počakajmo, kaj bodo modre glave ukrenile!

V krajevni šolski odbor je bil na zadnji občinski seji izvoljen g. Majeršič Janez, bivši načelnostni poslanec.

Razprodaja
zimske zaloge damske in moške konfekcije po izredno znižanih cenah

pri

Elite Ljubljana

Prešernova 7-9

Ko mislite na MIKLAVŽA in na DOŽIČ

Vam nudi

NOVA ZALOŽBA r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kongresni trg 19

najlepša darila

za otroke in odrasle

Oglejte si naš najodličnejši lokal —

sorširano blago

Knige vseh vrst, domače in tuje, razno mladinsko slovstvo in slikarice, zlasti: V. Busch, Cipek in Čapek — I. Herrmann, Ivančekov sv. večer — za gimnazije dr. J. Debeveca. Vzori in boji — in mnogo drugih.

Izbrana darila za šolo in dom: nalivna peresa, pisanine garniture v steklu in marmorju, pišemski papirji v mapah in kasetah, albumi za razglednice in slike, spominske knjige; za Vaše malčke tudi barvnikov v najoriginalnejših ovojih.

Dekorativne predmete za pisarne v razni izberi, preproste in dragocene: nastavki, pepelelniki, knjižni oporniki in nosači, kazala za čitanje.

Cankarjevi in Finžgarjevi Zbr. spisi v krasni opremi

Evo Van Dr. Dobrojeda, cigar zdrava razmotrovanja bomo na tem mestu nadaljevali. Tak je bil, ko je potoval po širnem svetu in povsotno priporočal priljubljene >PEKATETE<. Kako vnet zagovornik testenin >PEKATETE< je dr. Dobrojed, kaže nazorno gornja slika, katero smo posneli o prilikih njegovega znanstvenega predavanja. Da s svojo zunanjostjo se bolj podprtira svoje simpatije do testenin >PEKATETE< je zvezel v velik lonec; od tam deli svoje pridobljeno znanje in s tem se bolj vzbuja zanimanje ljubiteljev >PEKATETE<, posebno pa naših gospodinj. Možakar je originalen. Bomo videli, kaj nam še vse pove, kajti njegova dosedanja objavljena razmotrovanja so bila vsekakor jako poučna.

PLANINKA - čaj - BAHOVEC

S TO ZNAMKO

MR. BAHOVEC
Dobi se v lekar-nah
Vze-mite le plombi-rani zavoj!

ZARES PREIZKUSENO DOBRO SREDSTVO
ZA ČIŠČENJE ŽELODCA, ČREVESA, KRVI

Klobuki znamke Piccadilly

so svileno mehkega in gladkega prijema. Njih čvrstost in trpežnost se more primerjati s finim, mehkim usnjem. Kljubujejo vsakemu vremenu in se odlikujejo po eleganci in lepoti. Ne zamenjajte zlahčnih PICCADILLY klobuk z manj trpežnim volnenjem. Zahtevajte povsod le zaščiteno znamko PICCADILLY

DRAGO GORUP & CO.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/II.

Vam nudi solidne in vseh cen

**damske
zimske plašče**

PRIDITE

in oglejte si zalogo brezobvezno!

P. Valerijan Landergott 60 letnik

Maribor, 29. novembra

Zupnik predmestne župnije Matere Milosti p. Valerijan Landergott objava te dni na skromen način svojo 60 letnico; ta skromnost je njegova najočitnejša vrlina; v Ormož odpotuje, da se izogne čestitkam in voščilom svojih župljanov, ki jim je ljubeč in ljubljeni oče. O. ljubijo farani frančiškanske župnije svojega župnika-očeta.

P. Valerijan Landergott je rojen dne 28. novembra 1870 pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah; obiskoval je gimnazijo v Ptaju, nato pa nadaljeval svoje gimnazijalne studije v Inomostu v tamošnjem frančiškanskem gimnazijskem učilišču. 28. decembra 1893 je prejel mašniško posvečenje, kot mlad frančiškan je prišel v Maribor, kjer deluje vsekozi kot vzoren svečenik in redovnik. S svojo ljubeznivostjo, prisravnostjo in ljudomilostjo si je osvojil srca vseh faranov, ki so kmalu začutili toplino njegovega srca in milino značaja.

P. Valerijan Landergott dela; dela od zore do mraka, brez odmora. Spoveduje, vodi kot odličen glasbenik cerkveno petje, župnikuje že celo vrsto let z uspehom prostrani in obsežni župniji Matere Milosti in mol... P. Valerijan Landergott ne vodi samo svoje župnije in svojih župljanov; on z njimi živi... Z vso energijo se je lotil vprašanja lastnega cerkvenega pokopališča. Ogronne ovire ga niso zlomile. P. Valerijan Landergott je z živilostjo dosegel, da ima danes frančiškanska fara svoje pokopališče, ki bo najlepše od vseh ostalih mariborskih. In še od soredovnikov več malokoda, da je bil p. Valerijan Landergott desna roka blagopokojnega p. Kalista.

Vzoren svečenik je slavljenec; oče in dobrinja, da mu skoraj ni enakega. Kdo je, ki bi ga mogel samo narhalo prezirati? Ves Maribor ga pozna in spoštuje, ne samo župljan frančiškanske fare. Bog živi p. Valerijana Landergotta, Bog bla-goslovni njegova vzvrsena svečeniška stremljenja.

Koledar

Nedelja, 30. novembra (1. adventna nedelja): Andrej (Hrabrošlav), apostol. Ta mesec se je dan skrbi za 1 uro in 16 minut.

Ponedeljek, 1. decembra: Državni praznik, Edmund in tovaršji, mučenci. Dan je danes dolg 8 ur in 40 minut. Do 21. t. m. se skrbi za 20 minut in zraste do konca leta za 4 minute.

Torek, 2. decembra: Bibiana, devica, mučenica; Pavilina, mučenica.

Osebne vesti

= Odlikovanje. Z redom Jugoslovanske krone 5. razreda je bil pred kratkim odlikovan neumorno delavni in priljubljeni župnik v Podčetrtek č. g. Andrej Pirc. K odlikovanju in današnjemu go-dovanju iskreno čestitamo.

= Bog daj srečo! Poročita se danes v cerkvi sv. Petra g. Slavko Šavš z gd. Julči Ljubičev v o. Mladima poročencama želimo obilo sreče! Bog živi!

Mala kronika

★ »Slovenski liste« izide radi državnega praznika v torek 2. decembra — *Prihodnja številka >Slovenca<* pa bo izšla v sredo 3. decembra.

★ Proslavo praznika zedinjenja bo oddajala radijska postaja v Ljubljani v ponedeljek 1. decembra ob 11 dopoldne s pestrim sporedom, ki ga proizvajajo učenke St. Jakobske osnovne šole v Ljubljani. Na to prizreditve zlasti opozarjam omeške, ki razpolagajo z radio aparati. Isti dan po-poldne bosta otoški igriči »Carobna košara« in »Sestrin varuh«, kateri je spisala gd. Manica Komanova. Igriči se bosta oddajali ob 16.30 do 17.30. Zvečer ob 20.30 pa bo instrumentalni prenos iz Belgrade, pri katerem sodelujejo najboljše glasbene moči naše prestolice. Ta prenos prenašajo skoraj vse srednje evropske radio postaje.

★ Tečaj za češkijsko prikrovanje v Ljubljani, ki ga priredeje kraljevska banska uprava, referat za pospeševanje obriti v Ljubljani, se prične v torek dne 2. decembra t. l. ob 18. uri na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Kdor se še ni prijavil, naj se osebno zglaši pri otvoriti tečaja pri g. učitelju Steinmannu.

★ Vlom v občinsko pisarno. Marija Vavpotič, žena župana v Šmarci pri Kamniku, je včeraj sporočila ljubljanski policiji, da je bilo ponodi izvršen v občinsko pisarno v Šmarci drzen vlom. Neznani vlamilci so odnesli iz železne ročne blagajne in iz miznice približno 8000 Din občinskega denarja. Za vlamilci manjka vsaku sled.

★ Poziv dedičem, voliljenikom in upnikom inozemskega državljanina, Martin Bevk, neoznjeni češljarij v Lausanni (Švica), švicarski državljan, je avgusta 1925 umrl. Imenovan je sin Petru in Terezijo roj. Božič, rojen 6. nov. 1873 v Verbljanah, p. Studenec pri Ljubljani. Sporočilo slednje volje se ni našlo. Vsi dediči, voliljeniki in upniki, ki so državljan kraljevine Jugoslavije ali v tuzemstvu živeči tuji naj se prijavijo švicarskemu konzulatu v Zagrebu.

★ Mrtev najdenček v mlaki. Z Ježice: V soboto popoldne so našli otroci, ki so se igrali v stolnem vaskem koritu, imenovanem »šola«, majhno dete, očvidno novorojenčka, ki pa je bil že mrtev. Sodijo, da je dete, ki je bilo moškega spola ter že precej v razpadajočem stanju, ležalo v mlaki kakšen mesec dni. Katera brezrčna mati bi bila storila tak zločin, nihče ne ve. Zaenkrat tudi ne sumijo nobene.

★ Žrebanje loterije Doma služkinj preloženo. Loterijski odbor Doma služkinj nam poroča: Ker od nehaterih strani, kamor smo poslali srečke, se nismo prejeli zanje plačila, smo prisiljeni žrebanje, ki je bilo določeno na ponedeljek, 1. decembra, preložiti in sicer nepreklicno na nedeljo, dne 11. januarja 1931. Je tudi želja ljubljanskih služkinj, da se vrši žrebanje na nedeljo, ko imajo vsaj prost po popoldne. — Vse, ki imajo še neplačane srečke v posesti, uljudno naprošamo, da jih čimprej razpečajo in določijo znesek na zadružni služkinjski dom v Ljubljano. Semeniška ulica 2.

Na tak način si pridobiš najlepše zobe

a drugim nudiš veselje
s Tvojim smehljanjem.
Ohrani zdravje svojih
zob, daj jim belino
bisera, pomagal Ti bo

Sargov
KALODONT
Lepši zobje

da nobena ne pojde v izgubo v škodo tako koristne ustanove. Ker je loterija radi velike važnosti naše dobrodelne ustanove in tudi radi lepih dobitkov vzbudila povsod zanimanje in ker smo si gotovi, da bo mogoče oddati vse srečke, ne prelagamo žrebanje dalje kakor en dober mesec. Torej 11. januaria nepreklicno.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na naslov: Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. Priložite znakom za odgovor.

★ Esperanto. V kratkem otvorim esperantski tečaj z dopisovanjem. Prijave prejemam še do dne 15. dec. t. l. Pošljite prijave na nas

Miklavž naj prinese RADIO!

Najlepše Miklavžovo darilo je gočno dober radijski **aparat**.

Naši aparati so izborni, a zelo poceni! Nudimo Vam:

Enoeklektronski aparat, kompletan Din 700-

Troelektronski aparat, kompletan Din 1.980-

Štirielektronski aparat, kompletan Din 3.600-

Vsi aparati so kompletni, t.j. z elektronkami, vsemi bateriami, finim angloškim zvočnikom, antenskim materialom itd.

Svetujte Miklavžu, naj vpraša tudi po novih **"RADIONE"** aparatih za izmenični tok!

Plačila tudi na male obroke!

RADIO LJUBLJANA

Ljubljana, Miklošičeva c. 5. — Maribor, Aleksandrova c. 44

Ljubljana

Meso na trgu

Označba cen mesa in vidna razdelitev po kakovosti

Po sklepu tržnega odseka občinske uprave Ljubljanske se mora vse meso, ki se prodaja bodisi v mesarskih lopah na trgu, bodisi v mesnicah po mestu strogo ločiti in sicer **bolje** od slabšega. Označena cena mora odgovarjati določeni kvaliteti mesa.

Govedino se loči na dva dela; na prednjem in zadnjem del. Ta dva imata predpisano ceno in sicer za kilogram: mesa lo pitanih volov sprednji del 16 Din, zadnji del 20 Din; na pitanih volov sprednji del 14 Din, zadnji del 18 dinarjev; na pitanih volov sprednji del 10 dinarjev, zadnji 12 Din.

Prašičje meso se loči na dva dela: karē (karmenete), Šink in na ostalo meso. Meso in slanina hrvatskega prašiča mora biti ločeno od domačega prašiča. Cene so: meso hrvatskega prašiča meso 20 Din, karē 22 Din; meso domačega prašiča 20 Din, karē 24 Din. Slanina hrvatskega prašiča je dražja od slanine domačega in mora biti vidno označena s ceno.

Navedene cene so stopile v veljavo dne 20. novembra. S to porazdelitvijo mesa je omogočeno vsaki gospodinju takoj na prvi pogled izbrati si blago po kakovosti, kakor tudi po ceni.

V interesu kupajočega občinstva je, da tudi sami paži na to porazdelitev in označbo s ceno mesa in nedostatke prijaviti tržnemu uradu.

Konjsko meso: prednji del 6 Din, zadnji del 8 Din, brez priklade 10 Din za kilogram.

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Jutri v ponedeljek 1. decembra se otvorí v Unionu pred veliko dvorano ob 9 dopoldne predprodaja vstopnice, in trajalo do 15. Predprodaja se vrši potem vsak dan od 15-19. Darilo za otroke in odrasle se sprejemajo že v predprodaji. Prosimo in opozarjamо cenjeno občinstvo, da si vstopnice pravodano preskrbi že v predprodaji, ker ni izključeno, da na dan prireditve ne bo mogoče vse postreći z njimi.

Kaj bo danes?

Drama: Ob 5 popoldne: Janecek Nosanček. Mladinska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob 8: Serija A-000001. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opera: Ob 5 popoldne: La Mascotte. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 8 zvečer: Boris Godunov. Gostuje Baklanov. Izven. Slavnostna predstava.

Ljudski oder: Ob pol 8 »Divji lovec«. Zadnja predstava na Ljudskem odru.

»Slovenska prosveta«. Ob pol 8 zvečer v dvorišču vespela »Lampacij« Vagabunde.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Trnkoczy, ded. Mestni trg in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Kaj bo JUTRI?

CASNIKARSKI KONCERT V UNIONU OB 8 ZVEČER

Opera: Ob 5 popoldne: Pridelitev Rdečega kriza. Izven.

Nočno službo imajo lekarne: dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41 (Sv. Krištof); mr. Leustek, Resljeva c. 1 in mr. Boštanc ded., Rimška c. 24.

miklavževih praktičnih daril dne 1. decembra od 1/2 do 1/2 ure popoldne in od 1/2 do 8 ure zvečer v vseh spodnjih in zgornjih prostorih tvrdke **P. MAGDIĆ**, modna in sportna trgovna, Ljubljana

Razstava

○ **Rdeči kriz v opernem gledališču.** Krajevni odbor Rdečega kriza ponovi v pondeljek, 1. decembra, ob 15 v operi predstavo Caromba košarje v Sestrin varuh za šolsko mladino pri glasboto znižanih cenah. Ta predstava je privabila v četrtek toliko občinstva, da je bila opera polna. Ravnateljstva in šolska upravilstva ljubljanskih učnih zavodov tem potom vladno prosimo, da opozore šolsko mladino na to zdravstveno in poučno predstavo. Ker je čisti dobriček namenjen za počitniško kolonijo za revne ljubljanske šolske otroke, smo prepričani, da bo šolska mladina pri izredno nizkih cenah napomnila operno gledališče. Predprodaja vstopnic je pri blagajni v operi.

○ **Tudi sv. Miklavž napreduje.** Ima namreč svojo radijsko oddajno postajo na valu 53555 in smo danes vjeli vest, da bo poseil Ljubljano in bo uradoval od 17 do 19 v trgovini Tičar, Ljubljana, Ščenburgovala ulica 1. Za uradni dan si je izbral naš narodni praznik 1. decembra in vabi vse starše, da privedejo svojo pridne in tudi poredno deco k izložbam trgovine Tičar, kajti tam bo sveti Miklavž vpisoval pridne otroke v zlato, a poredneže v črno knjigo. Obenem bo dolожil tudi darili za otroke.

○ Na Jurčevem trgu so že zopet uveličarkeljna in se bo prikazoval v nedeljo in pondeljek zvečer od 5 do 7 v izložbi trgovine M. Leitgeb.

○ **Miklavž v Trnovem.** Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo v Ljubljani sporoča, da bo društvo kakor vsako leto tudi letos priredilo »Miklavžev večer« v petek 3. decembra ob 7 zvečer v društveni dvorani Karunova ulica 14. Darila se bodo sprejemala v društvu ob 8 zjutraj dalje. Vljudno vabimo. — Odbor.

○ **Promenadni koncert muzike 40. pes. p. -Triglavskoga** danes ob 11 v »Zvezdi«. — Digrant višji kapelnik dr. Josip Čerin. — Spored: 1. Čerin: »Prijetna pomlada«, marš. — 2. Strauss: »Prine Methusalem« uvertura, 3. Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«, 4. Leopold: »Práha«, češke pesmi. 5. Morena: »Telefunkens« polpuri. 6. Pa ma: »Pozdrav Gorenjski«, valček. 7. Sousa: »Križarji«, marš.

○ **Československa Obec v Lubljanici** potrudila v nedeli, dne 7. prosinca t. r. o 4. hod, odpovedi v Národnim domě loutkové predstavitev, spojené s nadlikou pro děti. Hraje se »Panot Jifis. Večer o 8. hod. tamější Mikulášská zábava s programem při restauračním zařízení. Zlatý hřebem večera bude »Salome«, kterou zahrává nás ochoťnický kroužek. Dárky pro obě zábavy při mají se v neděli odpoledne v místnosti loutkového divadélka.

○ **Klobuky** v zadnjih modnih oblikah in barvah razne vrste (polcilindrične) ter športne klobuke in čepice nudijo v lepi izbor različnih v kakovosti specjalna trgovina klobukov in čepic.

M. Bogataj (prej Pok)

Ljubljana, Stari trg 14

Sprejemajo se popravila!

Solidna postrežna!

Cene zmerne!

○ **Na plakatih za časnikarski koncert v Unionu**, se je vrnila pod točko 2. neljuba posloma. Glasil se mora »Madonna ob zmagi« ne pa Madona ob zmagi. Naprej popularne francoske pesmi je zložil C. Borel-Clerc, za klavir je pa to pesem pridelil profesor Matija Tomec. To pesem so prepevali francoski vojaki leta 1918, v slavnostnem sprevozu pod Arc de triomphe v Parizu.

○ **Pogrešan je od 16. t. m. Schrimpf Hugo,** učenec 3 razr. ljudske šole, star 9 let. Je svetilh las, bledega obrazja; oblecen je v modro, oblike in moder plašč in nosi mornarsko čepico, rujeve čevlje in svelte nogavice. Kdor bi o njem kaj vedel, je naprošen, da proti povrniti stroškov sporobi staršem na naslov: Schrimpf Ed., Massarykova cesta 19.

○ **Ovratilke higienične pere, svetlo lika, kremno čisti oblike:** Šimenc, Kolodvorska 8.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za može bodo v Domu od 13. do 17. decembra. Tečaj za fante od 6. do 10. decembra je že poln in ne moremo sprejeti nobenega več. — Vodstvo.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, dne 4. dec. v Uršulinski cerkvici. Ob 5 zjutraj bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v prav obilnem številu udeleži evaristične pobožnosti v Uršulinski cerkvi.

Pravkar je izšel 1. zvezek Gengler: Heilige Saat, Predigtsszenen für das ganze Kirchenjahr, ki vsebuje pridige ob prve adventne nedelje do vseh šestih nedelj po sv. trih kraljih, dalje za praznik Brezmadežnega spočetja, svečnico, propovedi o tisku, čolstvu in druge priložnosti govorje. Knjiga stane nevezana 87 Din, vezana 115 Din. — Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Tudi vnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne Telefonska štev. 3030.

Naše dijaščvo

BEZMADEŽNO SPOČETJE — PRAZNIK NAŠE DIJAŠKE MLADINE.

Dijaška mladina hoče svoj praznik (8. dec.) slovensko praznovati.

Ob 7 bo sv. maša v Križankah s skupnim sv. obhajilom. (Dijaki bodo mašo recitirali z duhovnikom.)

Ob 9 bo proslava Brezmadežne v hotelu Uni-

on in sicer v pesni in besedi.

Ob 17 bo igroška Calderona: Skrivnost sv. maše. — Slov. dijaška zveza.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 30. nov. ob 15: »LUTKA«, Kuponi. — Ob 20: »ALEKSANDRA«, Kuponi.

Ponedeljek, 1. dec. ob 15: »ZIVLJENJE JE LEPO«, Kuponi. — Ob 20: »DNEVI NASEGA ZIVLJENJA«, Kuponi.

Poizvedovanje

Izbubi se je velik rdeč pes bernardinec že pred enim mesecem. Kdor kaj ve, naj sp roči na dopisnici na Premrl Fanti, Ljubljana, Galjevica.

Samo pod tem znakom

se prodaja naše domače

terpentinovo milo

Pazite pri nakupu na ta znak!

Ig

Izmed vseh društvenih prireditiv v Kat. domu je že nekaj let najlepša na Miklavžev večer. Saj je na večer vsako leto velika dvorana polna, polna posebno otrok in staršev. Letos priredi Prosvetno društvo Miklavžev večer v petek 5. decembra ob 7 zvečer. Fanje bodo v teh dneh povečali gledališki oder, na katerem bodo na Miklavžev večer nastopili s posebno točko: deklamacija zborn 7 fantov. Darse prinesite v petek od pol 6 do pol 7 zvečer v garderobo! Ker posebnih vabil ne bomo razpoliljali, sporočamo, da je vstopnina za odrasle kot navadno, za otroke pa brezplačno. Na lep Miklavžev večer vabimo vse, posebno pa starše in otroke.

Krško

Za Miklavža in božič prodaja znana, solidna trgovina Hočvar otroške igračke in lepa, praktična darila.

Novo mesto

Praznik narodnega zedinjenja proslavi naše Prosvetno društvo in pevsko društvo »Gorenjanci« s slavnostno-akademijo v pondeljek 1. decembra ob 8 zvečer v Rokodelskem domu. Na programu so govor, deklamacije, recitacije in pevske točke.

Na javni dražbi se bo projalo na tukajšnjem okraju načelstvu en vagon selektoriran pesenice dne 4. decembra ob 11 dopoldne. Izkljena cena je 140 Din za 100 kg.

Najlepše Miklavžovo in božično darilo mladini kakor tudi odraslim je pač lepa knjiga. Podružnica Slovenec na Ljubljanski cesti ima lepo zbirko otroških knjig s slikami, slike, povesti, mladinskimi spisov in romanov na razpolago, ki nudijo izkušnjo lepo poučno in izobraževalno čitivo po zelo nizki ceni. Starši, nudite svojim otrokom kot Miklavževu ali božično darilo takih knjig!

Cerklige

Stevilo Mohorjanov je letos pri nas poskušalo ob 79 na 102. Kadar bo pa vsaka hiša v naši župniji naročena na Mohorjanove knjige, tedaj bo priča pri nas petkrat toliko Mohorjanov kot letos. Da Bog, da bi to bilo!

Reviščina sili med ljudi. Pri nas imamo dojaj polja, a ker pridelki nimajo nikake cene (koruzo plačujejo kupci po 1 Din za kg), je treba prideti cel voz zrnja, da si kupi družina nekaj oblike. — Pa se revnim klubu nizki ceni pridelkov ne godi dobro!

Predavanje o Primorski bo danes popoldne v dvorani tuk. Kalotškega doma. Predavanje, ki ga bodo pojas

Celje

Izvrstno domačo hrano dobite v Javni kuhinji v Celju, vogal Razlagove, Vrvarške in Kolenceve ulice (zgrada Delavske zbornice). A-hrana (težka): kosilo in večerja 8.50 Din; B-hrana (uradniška): kosilo in večerja 12.50 Din; C-hrana (z močnato jedjo): kosilo in večerja 14.50 Din. Najboljše naše priporočilo so naši zadovoljni abonentki. Preveriščajte se sami!

Kamnik

Kolavdacija mestnega kopališča ni uspela, ker med mestno občino in graditeljem ni prišlo do sporazuma. Občina se namreč brani izplačati nekatere dela, ki v načrtu niso bila predvidena, češ da so bila nepotrebna, dočim podjetnika, ki za delo garantičira dve leti, trdita obratno. Podjetnika sta predložila račun v znesku 145.000 Din, občina pa jima ponuja le 140.000. Upamo, da se bo spor v kratkem končal zadovoljivo za obe strani in da se bo občina ozirala tudi na to, da je vse delo solidno izvršeno in imata podjetnika že tako okrog 12.000 Din izgube.

Ruze

Ogenj. Še ni popravljena škoda, ki jo je pred kratkim napravil požar v tovorniški vili, kjer stane g. inž. Doboczy, že je nastal drug požar v gospodarskem poslopju Linglove koke. V vili je izbruhnil ogenj vsled električnega toka, ki je prišel v dotik z vodo; v Linglovu koči pa je zanetil ogenj fantek, ki je dobil v roke žigalice in z njimi začpal slamo v uti. Sreča je bila, da so na obeh krajeh kmalu zapazili ogenj in ga hitro pogasili. Vendar je ogenj uništil vili del podstrešja, pri Linglu pa del drvarnice.

Miklavžev večer z igrico o parkljih in sv. Miklavžu pripravlja Prosvetno društvo našim malim v petek zvečer ob 6. Darovi za otroke naj se pravočasno oddajo v kaplanijskem poslopu.

Konjice

Fantovska Marijina kongregacija priredi na praznik Brezmadežne, dne 8. decembra, lepo marijanški akademijo. Na sporedno so pevske tolke, deklamacije in krasna 5dejanka »Marijin viteze. Vabimo ž danes.

Vulkanski izbruhi se še niso polegeli. Temne sile povzročajo še nadalje voto bobnenje, kar pomeni nov velik izbruh.

Šoštanji

Poročil se je g. Lojze Lenart, brivec, z gdč. Ivanko Strausovo. Bilo srečno!

Knjige Mohorjeve družbe so dospele. Dobijo se v župnišču. Poleg šesterih rednih publikacij dobijo letos člani družbe še Hribernikovo zgodovinsko knjigo »Mesto Šoštanje. Torej sedem knjig — za 20 Din.

Središče ob Dravi

V nedeljo dne 30. novembra priredi šolska mladina v Šoštskem domu pod vodstvom gg. učiteljstva poslava 1. decembra. Pričetek je ob pol 3 popoldne in je poslava brez vstopnine.

Tudi letos pride Miklavž v Društveni dom na predvečer svojega goda, in sicer že ob šestih zvečer. Darila se sprejemajo v društveni pisarni ob pol 2 popoldne.

Ko boste prinašali naročnino za Mohorjeve knjige, ne pozabite malenkostnega darila za Prekmurce v Slovenje, bivajoče izven mej naše države.

Braslovče

Miklavž je preklical na žalost naših malčkov svoj prihod. Pustil pa je darove, kateri se bojo, v nedeljo pred božičem v društveni dvorani delili potrebnim otrokom.

V začetku decembra se prične v Orlivski kmetijski letči, ki bo trajal tri mesece. Poučeval se bo tudi verouk Priglasilo se je lepo število fantov.

Orlavaško prosvetno društvo uprizori dne 7. decembra v društveni dvorani v Braslovčah ob 15 igr. »Bela vrtnice«. Prirediteljem želimo moralnega in gmotnega uspeha.

Našo župno cerkev je zopet obiskal tak ter vlomil v vse nabiralne. Sreča ni imel, ker so se pred kratkim izpraznili. Po okoliščinah se sodi, da je vlomilec domačin. Poštenjak se bo prej ali siej uvel.

Murska Sobota

Nagla smrt stareca. V Rakščanu je zatishnil oči 73 letni upokojeni oskrbnik tamšnjega veleposilstva. Smrt ga je zadebla nepriskakovano. Hipomoga je stresel mraz in čez eno uro je bil že mrtev. Umrl je izvrševal oskrbnico službo nad 40 let.

Novo električne luči. Ze dolgo se je govorilo, da bi naj dobilo električno razsvetljavo tudi »Turopolje« — naselbina ob Koroški cesti. Sedaj se je to uresničilo. Občina je podaljšala električno omrežje in je Koroška cesta dobila dve veliki svetilki.

Sport

Zanimive nogometne tekme danes in jutri v ponedeljek

Danes: Maribor : Ljubljana.

Predtekma: ASK Primorje : SK Grafika. Igrišče ASK Primorje.

Ljubljanski sportniki se zanimajo za nastop mariborske reprezentance ter se sprašujejo, komu bo naklonjenja zmaga. Znano je namreč, da se je nogomet v Mariboru zelo dvignil in da so Mariborčani zmožni presenetiti z zmago, kar so že storili nad ljubljanskim reprezentantom. Tak izid ne bi presenetil, če pomislimo, da so Mariborčani izjevali lepe zmage nad ljubljanskimi nogom. možvi na svojih in tujih tleh.

Ljubljanci se bodo morali zelo potruditi, če bodo hoteli izvojevati zmago. Pred težko nalogo bo postavljena domača obramba, kateri bo stala nasproti izvrstna napadna vrsta Maribora. Toda tudi naš domači napadni kvintet ne bo imel lahke naloge, ker je znana jakost mariborskega ožigke obrambnega trija. Upati je, da bodo domačini vložili vse sile in voljo v igro za zmago. S tem bodo dokazali, da se sme na nje računati v bodičih tekma proti Gračcu, Belgradu in Zagrebu.

Predtekma igrata ASK Primorje in SK Grafika ob 13, glavna tekma se odigra ob 14.30. Igra se ob vsakem vremenu, in sicer na igrišču ASK Primorje.

Jutrišnji nogometni program.

Reprezentanca II. razreda : SK Amater ASK Primorje : SK Železničar, Pok. finale.

Jutri, v ponedeljek, se nam bo predstavila reprezentanca II. razreda ljubljanskega v borbi s pravkom Trbovelj SK Amaterjem. Za nastop se reprezentanca vladata posebno med pristali II.-razrednimi klubov veliko zanimanje.

Po tej tekmi bosta merila moči ASK Primorje in SK Železničar iz Maribora. Primorjaši bodo morali napeti vse sile, če bodo hoteli izvojevati zmago, kajti Železničarji so priridili celo izvrstnemu ISSK Maribor neprijetno presenečenje v pok. tekmi. Zmagovalec te tekme postane gotovo pokalni prvak LNP za leto 1930.

Prva tekma se odigra ob 13, druga ob 14.30 na igrišču ASK Primorje, in sicer ob vsakem vremenu.

ČLANSTVU SK ILIRIJE!

Pravkar je izšel smučarski in zimsko-sportni cenik, katerega poslamo vsekomur na zahtevo brezplačno. Pišite takoj na Prvo gorenjsko razpoložljivico — IVAN SAVNIK, Kranj 90. (Dravska banovina.)

ČLANSTVU SK ILIRIJE!

Na vlogo 167 članov z dne 24. t. m. obvezna odbor SK Ilirija klubovo članstvo, da bo nogometna sekacija po najboljši možnosti ustregla izraženi želji. Pritejala bo do rešitve protestov po JNS-u oz. dokler bo trajala zabrana igranja, trening- tekme z domačimi in zunanjimi klubki brez pobiranja vstopnine, h katerim bodo imeli dostop člani in prijatelji klubu oz. po članih vepšljanosti.

30. t. m. igra I. moštvo s SK Slovanom, na drž. praznik, 1. decembra pa s pravkom Mazi-bora I. SSK Mariborom. Razume se, da bo odigrala Ilirija te trening-tekme v namočneši sestavi. Pričetek oba dva ob 14.30.

Tudi za 7. in 8. decembra se bo nogometna sekacija potrudila prirediti tekme, ki bodo kar najbolj zadovoljili prijatelje našega nogometa.

Odbor SK Ilirije.

*

Službeno iz LNP. Ker je v včerajnjih ob-javah izstalo, se tem potom obveščata igralci Dobberlet in Rihar (SK Ilirija), da se danes v nedeljo javita ob 14 na igrišču ASK Primorja z ostalimi igralci v garderobi. — Predsedstvo LNP.

SK Ilirija — nogometna sekacija. — Pričetek današnje tekme s Slovanom kakor tudi jutrišnje s SSK Mariborom bo ob 14.30. Oba dni naj bodo točno ob 14 v garderobi igralci: Malič, Bergles, Strehovec, Mikačič, Pogačnik, Varčič, Unter, Lado, Lombar, Rihar, Černe I, Oman, Kneževič, Košak, Pfeifer, Doberlet, Rihtar, Lah I, nadalje stranska sodnika: Zuccato in Kavečič. — Za rediteljsko službo skrbijo danes g. Berdaš, jutri g. Jerala. Načelnik.

Gospodarstvo

Zborovanje bank v Belgradu

Letos slavi Združenje bank v Belgradu 10-letnico svoje ustanovitve. Dne 30. nov. se vrši oficielna proslava in sicer bo najprej svečana seja v dvorani borze ob 11 dopoldne, ob 1 pa banket v hotelu »Srbski kraljev«.

Dne 1. dec. ob 10 dopoldne pa se bo vršila konferenca vseh profesionalnih organizacij, denarnih zavodov in zavarovalnic v dvorani izvozne banke. Na dnevnem redu konference so tudi referati:

1. Ivan Galić, Zagreb: Likvidacija agrarne reforme; 2. dr. Ivan Slokar, Ljubljana: Stalno so delovanje vseh organizacij denarnih zavodov; 3. Milivoj Šćepović, Belgrad: Novi zakon o javnih borzah; 4. Dr. Robert Pavlović, Novi Sad: Davčna obremenitev denarnih zavodov; 5. Nikola Stanarević, Belgrad: Glavna načela za projekti novega zakona o zavarovalnicah; 6. Avgust Tost, Ljubljana: Davčna vprašanja v zvezi z dotočnimi rezervami fondov; 7. dr. Robert Paulović, Novi Sad: Potreba za spremembo § 36 zak. o zemljiških knjigah.

Kakor smo obveščeni bo prireditev zelo velikega obsega. Na proslavo je povabiljen tudi predsednik kraljevske vlade general Peter Žirković in ministri zunanjih zadev, finančne in industrije. Ljubljansko Društvo bančnih zavodov bo do proslavi v konferenci zastopali predsednik dr. Ivan Slokar, glavni ravnatelj Združene gospodarske banke v Ljubljani, podpredsednik Avgust Tost, glavni ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani ter Hanuš Krofta, centralni ravnatelj Ljubljanske kreditne banke.

Borza

Dne 29. novembra 1930.

DENAR

Devizni tečaji so danes ostali v glavnem neizpremenjeni, le Berlin in Trst sta se učvrstila. Promet je bil znan, do zaključkov pa je bilo v devizah Berlin, Dunaj in Newyork, največ v devizi Newyork. Vse te devize je dala Nar. banka.

Devizni promet je bil ta teden znatnejši kar prejšnji: znašal je 19.6 milij. Din v primeri s 15.9., 18.1., 18.8., 19.9 milij. Din v prejšnjih tednih. Tečaji so v prvi polovici tedna stalno napredovali v zvezi z naraščanjem tečajev v Curihu. Privatno blago je bilo običajno zaključevano v devizi Trst. V prvih 11 mesecih t. l. je dosegel devizni promet na ljubljanski borzi sveto 873.3 milij. Din v primeri s 191.29.

Ljubljana. Amsterdam 2278 bl., Berlin 1348—1351 (1349.50), Bruselj 789.15 bl., Budimpešta 989.15 bl., Curih 1095.90 bl., Dunaj 795.22—798.22 (796.72), London 274.40—275.20, Newyork 56.39—56.59 (56.49), Pariz 222.33 bl., Praga 167.79 bl., Trst 296 do 296.17.

Zagreb. Amsterdam 2274—2280, Berlin 1348 do 1351, Bruselj 789.15 bl., Budimpešta 987.65 do 990.65, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.22 do 798.22, London 274.40—275.20, Newyork 56.39—56.59, Pariz 221.33—223.33, Praga 167.39 do 168.19, Trst 295—297.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal 2.18 milij. Din.

Belgrad. Berlin 1348—1351, Budimpešta 987.65—990.65, Curih 1.094.40—1.097.40, Dunaj 795.22—798.22, London 274.40—275.20, Newyork 56.39—56.59, Pariz 221.33—223.33, Praga 167.39 do 168.19.

Curih. Belgrad 9.12825, Amsterdam 207.85, Aten 6.675, Berlin 123.12, Bruselj 72.69, Budimpešta 90.26, Bukarest 3.0636, Carigrad 2.445, Dunaj 72.69, London 25.075, Madrid 57.40, Newyork 516.40, Pariz 20.29, Praga 15.315, Sofija 3.74, Trst 27.025, Varšava 57.85, Kopenhagen 138.10, Stockholm 138.60, Oslo 138.05, Helsingfors 13—.

VREDNOSTNI PAPIRI

Današnji tečaji drž. papirjev so bili neenotni. Domači papirji so nekoliko popustili, dočim so bili dolarški papirji čvrstejši. Bančni papirji beležijo običajen promet v delnicah Poljobanke po neizpremenjenem tečaju. Jugobanka je bila zaključena po 78. Nadalje je bila zaključena Union banka po včerajnjem čvrstejšem tečaju. Industrijski papirji beležijo zaključke v delnicah Drave in Osješke Šečerane. Slabša pa je bila Trboveljska, ki je bila zaključvana po 375.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 91.50 bl., 7% Bler. pos. 81.50 bl., tob. sr. 50 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Praštediona 930 den., Kred. zavod 170—180, Vevče 124 den., Stavbna 40 den., Split cement 400 bl., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 85.50—87, agrari 51.50—52.50, vojna škoda ar. 424—424.50 (424.50), kasa 424—424.50, 12. 424—425 (424.50), 2. brez kupona 414—415 (415), srečke Rdeč. križa 52 b, 8% Bler. pos. 90.50—91.50 (91.50), 7% Bler. pos. 81—81.25 (81.50), 7% pos. D. H. B. 80.50—81.25, 7% begl. obv. 70—72 (71.50). — Bančne delnice:

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv

DOBRI PREJEMNI APARATI

se poznajo po TELEFUNKEN-ovih cevih

Dober aparat je opremljen s TELEFUNKEN-cevimi. TELEFUNKEN izdelava vsako rabo pravilno cev. Zato pazite pri nakupu novega radio aparata na opremo s TELEFUNKEN-cevimi!

Jugoslavenska Siemens d. d. — Ljubljana, Dunajska cesta St. 16

Nosi zastopnika: LjUBLJANA: RADIO d. o. o. Miklošičeva cesta, / K. Jurman, dyorni optik, Selenburgova ulica / Tehnik Banjal, Miklošičeva cesta — MARIBOR: Radio Starkel — CELJE: Mestna elektrarna Ing. S. Schmidinger — KRAJN: F. Janša — JESENICE: — I. Markeš — NOVO MESTO: J. Ogric — TRBOVLJE: F. Klenovšek — M. SLOBOČA: I. Nemec — SLOVENJGRADEC: I. MEGUSAR

TELEFUNKEN

Najstarejša iskustva

Radio

Radio — Ljubljana, ilustrirani tedenik za radiofoni se nam je predstavljal že drugič v prav lepi novi obliki. Dobil je nov ovilek z okusno naslovno risbo arha Pengova v bakrotisku. List prinaša pестро vsebino, obširne sporedne vseh večjih evropskih postaj in bi ga naj naročil vsak radioamatster.

K programu tega tedna.

Nedeljski popoldan predvideva zoper hujmoristično člivo pisatelja g. Milčinskoga, dalje duet citar in kitare. Zaključujejo pa ta popoldan dijaki I. drž. gimnazije v Ljubljani z igro Leva Tolstega. Kjer je ljubezen, tam je Bog. Zvečer pa se vrši koncert samospovedi g. Marjanca Rusa, nato pa cistraškega terceta >Vesnac. Nato sledi jugoslovanska glasba (radio-orkester) večerni spored pod zaključi Hawai-jazz. Na državnem praznik v ponedejek je se prične opoldanski program že ob 11. Šentjakobska deklica šola bo prizadela takrat v proslavo Zedinjenja slavnostno akademijo. Zvečer se bo prenasalo zelo svečen program iz Belgrada. Igral bo belgrajski kvartet (njem opažamo dve slovenski imeni, če jih ni celo troje), pel bo akademski pevski zbor >Obilič, ki ga vodi Slovenec g. dr. Lovro Matačič, končno se bo prenašalo drugo delovanje Krstičevega >Zulumčarja iz opere pod takstrikom g. Ivana Brezovška. Torkov včer dan bo dal dva prenosa: iz Belgrada in Zagreba. — V sredo zvečer se bo vršil prenos iz Prage. Češka filharmonija pod vodstvom Vacl. Talicha bo podala pet skladb V. Novaka. — Četrtek v večer bodo izpolnili naši Matičarji. Bo to obenem proslava 40 letnega pevskega delovanja g. Zavrsana star. Kvartet Glasbene Matice bo podal spored slovenskih umetnih pesmi iz pretekle in polpretekle dobe (za namestek se moderna Ravnikova >Kam si žla, mladost), nato pa slovenske narodne. — Petek zvečer je Miklavžev včer. Tudi v radiu! Ne vemo sicer, kako se bo Miklavž oglasil in kako bodo parklji grozili, vemo le, da bo nato radio-orkester igral halač našim malčkom otroško glasbo. — V soboto zvečer se bo prenašala opera iz Belgrada.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 30. nov.: 8.00 Leo Kocjan: O živinodravstvu. — 8.45 Dr. Franc Debevec: O tuberkulozi otrok. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.20 I. Kaiser: O evropskem gospodarskem življenju. — 10.45 Sah, vodi g. B. Pleničar. — 11.00 Koncert Radio orkestra. — 12.00 Časovna napoved. — 15.00 Gđ. A. Lebar: Kmetiška žena — nositeljica kulture. — 15.30 Plošče. — 16.00 Humoristično člivo, pisatelj Milčinski. — 16.30 Duet: Citre in kitara (gg. Ahaeie). — 17.00 Ljudska igra >Kjer je ljubezen, tam je Bog. — 20.00 Samospoved g. Marjanca Rusa. — 20.45 Cistraški tercet >Šiškar. — 21.15 Jugoslovanska glasba, izvaja Radio orkester. — 22.00 Poročila in časovna napoved. — 22.15 Hawai-jazz.

Ign. Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3 in 11

Priporoča bogato zalogo raznega zimskega perila kakor

plaščev
oblek
srajc
kravat

nogavic vseh vrst itd. po pri
znano nizkih cenah

Šah

(Igrano na mednarodnem šahovskem turnirju v Hamburgu 1930.)

Beli:	Crni:
Przepiórka (Poljska).	Eliškases (Avstrija).
1. d2-d4	Sg8-f6
2. Sg1-f3	e7-e6
3. e2-e3	c7-c5
4. Lf1-d3	Sb8-c6
5. Sb1-d2	d7-b6
6. 0-0	Le8-b7
7. b2-b3	Lb8-e7
8. Lc1-b2	0-0
9. c2-c4	Ta8-e8
10. Ta1-c1	c5x4
11. e3x4	d7-d6
12. Dd1-e2	Tf8-e8
13. Tf1-e1	Sc6-b8

Crni je izbral jako dobro obrambo, operirati pa mora zelo oprezzo, ker beli pmpravila protinapad na kraljevsko krilo.

14. Sf3-g5

Dd8-d7

Da potem lahko igra h7-h6, ker sedaj ni bilo mogoče.

15. Ld3-b1

h7-h6

16. Sg5-h3

d6-d5

17. Sh3-f4

Le7-d6

18. Si4-d8

Sb8-c6

19. Sd8-e5

Dd7-e7

20. f2-f4

d5x4

21. Sd2x4

.....

Boljše bi bilo b8x4, da nasprotnik ne more zasesti polja d5.

21.

Ld8-b4

22. Te1-d1

Sf6-d5

23. g2-g3

.....

Tukaj bi se moral vrstiti poprèj poteza a2-a3.

23.

Se6x5

24. f4x5

De7-d7

25. Lb1-e4

b6-b5!

26. Sc4-d2

Sd5-c3

27. Lb2x3

Lb4x3

28. Sd2-f3

Le8x4+

Na 29. Sf3x4 bi sledilo poprèj izmenjava stolpov na c1 in potem Dd7x4+. Beli je sedaj izgubljen.

29. Kg1-g2

Tc8x1

30. Td1x1

Lb7x4

31. De2x4

Ld4-b6

32. Te1-c6

Tc8-c6

33. Te6-d6

Dd7-c7

34. Sf8-d4

.....

Potrebitno bi bilo Td6-d2.

34.

Lb6x4

35. De4x4

De7-c2+

36. Kg2-h3

.....

Na 36. Dd4-d2 sledi Dc2-e4 in beli izgubi najmanj kraljico.

36.

Dc2-f1+

37. Dd4-g4

Df1-f5+

38. Kh8-h4

g7-g5+

39. Kh4-h5

Df5-b1

40. Dg4-e2 in beli se uda, ker sledi Dg6-f5+ in mat po Df5-h8+.

Damin gambi.

(Igrano na mednarodnem šahovskem turnirju v Stockholmu dne 29. oktobra 1930.)

Beli:

Crni:

Lundin.

Bogoliubov.

1. e2-e4

Sg8-f6

2. Sg1-f3

e7-c6

3. d2-d4

d7-d5

4. e2-e3

e7-e6

5. Sb1-d2

Lb8-e7

6. Lt1-d8

Sb8-d7

7. 0-0

0-0

8. b2-b3

b7-b6

9. Lc1-b2

Lc8-e7

10. Dd1-e2

c6-e5

11. Ta1-d1

e5x4

12. e8x4

g7-g6

13. Sf3-e5

Ta8-c8

14. Sd2-f3

Sd7x5

15. Sf8x5

Sf6-d7

16. Se5-g4

Sd7-f6

17. Sg4-e5

Tc8-c7

18. Du2-d2

Ud8-a8

19. f2-f4

d5x4

20. b3x4

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo 30. novembra

Th. Moly:

Boksar

Andrew Creed se je pripravil za match. Trener z dvema pomočnikoma je bil v garderobi. Tudi nekaj prijaznih tujih ljudi se je potikal tam okoli, govorili so precej dobro angleško; poklicni boksar se je počutil skoraj kakor doma, v kakem angleškem mestu in ne v tujini. Z oblačenjem je bil hitro gotov, vendar pa njegova točka še ni bila na vrsti. Zavil se je v svoj kopalni plašč in se pokril s svojo priljubljeno potno čepico, ki jo je vedno nosil, naj jo je že potreboval ali ne. Preje je bil mornar, sedaj seveda ni več toliko potoval in tudi ne tako kakor preje, ko je služil na ladji. Že takrat, kot mornar, je bil izredno dober boksar, in ravno zato se je bil odločil, da se popolnoma posveti temu sportu. Hotel je zaslužiti več denarja, nego ga je mogel kot mornar. Treba je biti pameten in storiti, kar je mogoče, a tako, da ima človek od tega tudi dobicék, je modroval Andrew Creed, ko se je odločil, da obesi mornarstvo na klin in stopi na tekmo v areni, pred široko občinstvo, kajti le tako je mogel zaslužiti denar.

Mornar je bil postal, ker je hrepel po ladji, ker je ljubil morje in ker je hotel videti tuje dežele in tuje ljudi.

Le nerad je zapustil ladjo, morje, celo življenje, ki mu je bilo postalo tako ljubo. Mornarski poklic ga je veselil, čeprav je vedel, da v njem ne bo veliko dosegel. Njegovo težko delo na ladji je bilo zaman, ostal bi vedno le mornar, naksi bi tudi kdaj nekoliko več zaslužil. To ga je grizlo.

Ko so ga drugi opozorili, da ima vse pogoje za izvrstnega boksarja, si je stvar premisnil, zapustil ladjo, tuje luke, tuje ljudi z njihovimi tujimi jeziki in zanimivimi posebnostmi, zapustil, kar mu je bilo dragoo in začel boksat, resno strokovno-pravilno, smoteno. Kajti tako je mogel služiti denar. Pokazal je veliko nadarjenost, posebno odkar je sprevadel, da na tem poprišču ne velja samo pest, marveč tudi pamet. S tem se je tolažil, kadar se je spomnil, da je proti lastnemu prepričanju postal boksar. Tudi ni nameraval dolgo delati, največ osem let. Potem bo imel toliko, da se bo mogel naseliti na deželi. Mary King bo takrat stara petindvajset let, sam pa trideset. Mary na ljubo je zapustil ladjo in vse, kar mu je bilo drago, njej na ljubo je delal sedaj, česar ni ljubil.

Včasih je razmišljjal tudi o tem, če bo Mary razumela veliko žrtev, ki jo je doprinesel molče, tihu, kakor da bi bila ob sebi umljiva? Da sedaj boksar zato, da bi mogla enkrat brezskrbno živeti kje na deželi, vedno v enem ter istem kraju, in da potem ne bo imel nobenega drugega veselja kakor Mary in svojo potno čepico, ki jo bo vedno nosil. Andrew se je smehljal.

Mary je zelo čedno, ljubezni dekle. Andrew je vedno vesel, kadar jo vidi, in Mary je bila nekoč presrečna, ko ji je Andrew pokazal svojo levo lakt, na kateri je imel tetoviran umeten in okrajen M: Mary. To je Mary takoj umela, bila očaranata in ga poljubila: na to roko ga ne bo nihče udaril.

Mary je voljna čakati, dokler Andrew ne dovrši svoje naloge, dokler ne bo skupaj vsočata za nakup majhnega posestva na deželi. Mary tudi že ve približno za kraj, kjer bosta po vsej priliki živela dolga desetletja. Počasi teko leta, leno poteka življenje, brezskrbno, taho in počasi minevata tudi onadva na deželi... Zvečer si bo prižgal svojo kratko mornarsko pipu in sanjal o ladji, prekomorskih mestih z lepimi, tujimi imeni, vrvenju tujih ljudi v njih. Le škoda, da ne bo znal prav izraziti, kaj čuti, ako misli na to, daj je bil svoboden, sam, tuj, nekje daleč v svetu — ali je sploh kakanglešek, ki bi znal prav povedati, kako lepo je to?

»Naprej, Andrew!« je dejal Mohun, trener, ki je že nekaj časa nekaj pripovedoval, da ne bi bil Andrew to opazil. »Na vrsti smo, človek božji.«

Andrew je bil nekoliko začuden. Zadnjih par minut je bil docela pozabil, da se ima merit z Ritchiem Fletchom, slovečim črnem, o katerem so govorili, da je boljši nego Andrew; sam ga ni še nikoli videl, tem več pa je slišal o njem. Tudi Ritchie ne bo zadel M-a, si je mislil Andrew, jaz pa dobim za to delo dvesto funtov Šterlingov in stointrideset jih lahko shranim.

Vstal je, se smehljal, se med vrati še enkrat ozrl in tri — štiri sekunde postal, kakor da bi še nekaj hotel... Toda ni vedel, kaj hoče, skomignil z ramami in skozi vrvi splezal v krog. Trener ga je vedel v levi kot, kjer je Andrew sedel na stol; eden pomočnikov mu je odvzel kopalni plašč in potno čepico, Andrew se je pogladil po laseh in sedaj ga je začel maser gnesti.

Andrew se je ozrl po občinstvu. — Tuji, je dejal sam pri sebi, tuji, ki jih še nikoli nisem videl. Morda jih ne ljubim. Moglo bi jih biti tudi več. Niti ne vedo, kaj se pravi boksat — še sanja se jim ne. To ni dobro. Potem nas eden nima pravega veselja, da bi lepo in zanimivo delal. To se bo že pokazalo, ko bom izvajal prvi bobnarški ogenj na črnci črepinji. Radovedno opazujejo, kako me Mo-

hun boža. Aha, eden izmed možakov je že opazil M na moji lakti, menda mu ne ugaja? Z veseljem mu bom razpolovil nos.

Trener in oba pomočnika ga skrbno masirata.

Nenadoma začne občinstvo ploskati. Črnc je stopil na oder. Orjaško, a skladno oblikovano telo, mogočne rame, sijajne lakti, močne noge, ogromne pesti; pod svetlečo se črno kožo je ob vsakem gibku videti igranje mišic — kakor bi bil črnc Mojstrsko delo iz svojevrsne, temne, blesteče se kovine.

Andrew ga je z zanimanjem premotril, potem se je smehljal: dobro, dobro, mogočno telo, toda glava — hm, pest je velika, a glava je majhna! In kako si je svojo obrito črepino obdelal, res zanimivo!

Črnc, mu je prijazno pokimal in se kar naprej režal. Iz njegovega obrazu so blesteli snežnobeli, široki, veliki zobje, ki so brez vsake hibe stali v vrsti.

Tudi Andrew se je smehljal in pokimal.

— Ti bom že dva ali tri izbil iz zbirke, si je dejal. Toda opozarjam te: da ne udarim tje, kamor gledam, kajti jaz delam z razumom, moj ljubi. — Andrew ni bil krivičen. Če se je človek spriznjal s tem, da so tudi črnci na svetu, potem je bilo treba priznati, da je napravil njegov nasprotnik v oranžnem dressu zelo dober vtis. — V teku medsebojnega spoznavanja ti bo pač iz nosa tekla kri, priatelj, tako se bojim — je premisljal Andrew — in tvoja lepa rumena odeja bo zaznamovana z rdečimi rožami, potem jo lahko daš prat. A režati bi se slednjič lahko nehal, moj črni priatelj, kajti meni postaja dolgčas. Tvoji zobje so lepi, priznam, a tvoje režanje je trastno in če me hočeš ubogati — se režati nehaj.

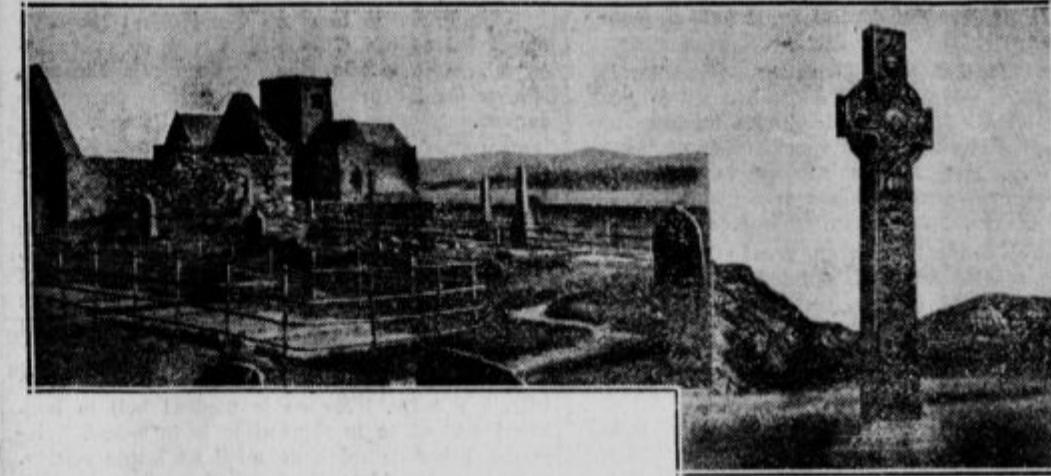

Masaža je bila končana. — Sodnik je potegnil iz telovnikovega žepa novec in ga vrgel v zrak. Novec je padel na tla, Mohum ga je pogledal, izbral par rokavic in jih nataknil Andrewu na roke; tudi črnc je dobil par rokavic. Sodnik je spravil novec v žep, borilca sta zavzela svoji mesti, sodnik ju je predstavil občinstvu. Potem so vsi ostali zapustili oder, nasproti sta si stala samo črnc in Anglež. V celem velikem prostoru je nastala napeta tišina, vsi so čutili, da se bo sedaj nekaj zgodi.

Črnc se prijazno reži, Anglež je hladen, umerjen. Črnceve črne oči se svetijo, Anglež ostro motri njegov pogled. Črnc hitro napade in bije zelo pridno, njegove pesti so kakor besneča kladiva, ki pritiskajo na Angleža. Anglež se brani taho, mirno. Njegova pest odibira, potem stopi nekoliko v stran, se lahko skloni, odlično izogne. Vsi črncevi napori so zaman. Črnc se prijazno reži, toggi Angležev obraz postaja mil, blagohotno opazuje vneto črncevo prizadevanje in ugane vsako njegovo misel. Sedaj je nameril črnc udarec njegovi glavi, njegova mogočna pest je završala skozi zrak, toda Andrew se je sklonil. Doslej mirni, tih človek dela sedaj z blisko-vito naglico, njegove kretnje so prenenetljive, z levo roko nameri proti črncevemu želodecu, zavestno, varno, in njegova pest se pogreze v črncevo telo. Črnc se niti ne upogni, njegov obraz se ne zgane, nobenega glasu ni iz njegovih ust. Zato pa bije: z eno roko po Angleževi glavi, z drugo v želodec in se prijazno reži. Anglež hrope. To je bila prva runda.

Andrew Creed je sedel na svoj prostor. Imel je čut, da bi bilo sedaj bolje oditi; zunaj v gozdu diši sedaj topli pomladni večer, tuji ljudje se sprejajajo ondod, vse se vesele lepo pomladni, dobro bi bilo iti tja ven. Andrew seže na glavo, kakor bi si hotel čepico potisniti globlje na čelo; ker čepice ne najde, se pogledi po laseh, globoko zasope in se spomni morja... še deček je bil, ko se je za vajence vdinjal na ladjo... Sodnik namigne, borca nastopita.

Črnc se prijazno reži. Andrew ga pogleda in čuti, da tega človeka ne mara. Hitro se odloči. Napravi navidezno kretnjo in z izredno spremnostjo sune črnc s levo pestjo v spodnjo čeljust. Prvovrstni sunek. Črnc je zaprl oči, kakor bi hotel omahniti. To je Andrew pričakoval in začel obdelovati črncevo glavo in želodec. Črnc se prestraši, izmakne in nameri pest proti Angleževi srni žilici. Pogodil je, Anglež je zahopel, kleenil, strašna bolečina se mu je zarezala v potezah

Reilag Oran na otoku Iona, kjer se bo, kakor veli legenda, na sodnji dan začelo vstajenje. — Namesto učenih menihov prebiva danes na otoku 500 preprostih kmetov, ki ne bi vedeli za ostali svet, ako se otoka ne bi bil polastišči promet. Zaradi njega ima Iona vsakdanjo paroplovno zvezo. — Kriz, ki ga vidimo na sliki, je eden izmed štirih škotskih križev, ki so še ostali na otoku; izsekani je iz trde skale in 5 metrov visok.

Božja trdnjava

Obzidorjanja vreden je mož, česar domovinska ljubezen ni oživel na marathonskih plavnjakih in česar pobočnost se ni ogrela na jonskih razvalinah. D. Johnson,

Otok Iona leži ob zapadni škotski obali in se pokrajinsko ne loči od drugih otokov čarobnih Hebridov. Atlantski ocean hrumi okoli skalnih obali, trav in vresje rasteta po granitnih gričih, ovce in govedo se pase po njem. (In potniške družbe!) Ljudje, ki jih dviga vera in straši praznovanje, žive mimo časa, molčči in brez potreb. Vihar sprejemajo kakor tišino, dež kakor solnce. In ko se proti večernu kopno in morje izločita iz neizmernih globin sivih megla, in se užigajo v barvah gore in doline, oblaki in valovi, potem jim tudi ves ta nebesni svet iz srebra in modrine ni več, nego ob sebi razumljiva stvar. Igravi boj sinjih barv in divjo gonjo meglevih prikazni najdemo na vseh Hebridskih otokih — nad Iono pa strašijo in se bore še drugi glasovi: Minljivost in večnost.

Mali otok, komaj 5 km dolg in 2 km širok, zavzema v zgodovini evropskega krščanstva eno prvih mest, Iona, to je gelsko in pomemljeno: I — otok, shona — blagoslovil. Iz tega je nastalo »Otok blaženih«, »Otok sanje«, »Otok božjih kraljev«, »Božja trdnjava«. Od tu je izšel novi nank na Škotsko in po severni Evropi, sem se je umaknil in prezivljal udarice, ki so ga dohiteli v deželala na celini. Čista in nepotvorenja je ostala nova vera na majhnem otoku Atlantika. Cloveštvo je padalo in vstajalo, a na Iono so tisoč let romali kralji, učenjaki, romari, gresniki in bedniki in iskalci tam tolažbe in pomoči. Kar sta postala kasnejše za kristjanje Jeruzalem in Rim, to je bila preje Iona.

Zgodovina otoka je ena sama pregrzna balada. Leta 563 je dospel semkaj v čolnih iz kožirskih opat Kolumban z dvanajstimi učenci. Priznal je, da se je izkreal tu, ker ga je do tega nagnila neprimerljiva pokrajinska lepot. Ostal je, zgradil samostan in razposlal svoje menihe po celini. Do svoje smrti je zgradil na otokih 32 cerkv in na celini 21. Divje Piske je upokoril z blagoglasmom svoje besede. Nad 200 menihov je štela Kolumbanova arsanda. Živel so v celibatu, nobena ženska se ni smela izkreni na Ioni. Ko je sveti mož l. 596. umrl, je zapustil knjižnico s 300 zvezki, ki jih je sam lastnoročno napisal. Iona je bil središče zapadne modrosti in učenosti.

Potem je prišel nad Iono čas, ko so rožljali meči, odmevali smrtni kriki in se orloj morilski rjovenje. Vedno zopet so obiskovali otok poganski pirati, posebno Skandinave, morilni menihi in požigali zgradbe. A vedno zopet je Iona vzvjetala. Prav kakor se otok opoldne izluzi iz megle, se kopije popoldne in zvečer v blestecih barvah ponosi po se ob šumu valov pogreza v sivo žalost.

obraza. Tedaj je zadonel gong; Anglež se je ozrl po stolu, se zamajal — kako dolga je ta pot! Trener in pomočnika ga vzameta v sredo. To je bila druga runda.

Anglež masirajo. Od bolečin ječi, a tudi od tote. Trener mu šepeče v uho, da mora sedaj še le praviti notri — črnc se prijazno reži. Andrew se ozira po vrstah gledalcev — tuji. Kje je Mary? Kje mala vas? Tam zdaj brste drevesa... čudno, zdi se mu, kakor da bi imel nos poln vode, poln pitne vode in kakor da bi čutil ta vonj po vodi; to ni dobro — vrti se mu. Trener dela divno, ta omotica ni dolgo trajala, pičilo minuto odmora. Sodnik namigne, borca nastopita.

Črnc se prijazno reži. Andrew bi možkarju nad vse rad izbil iz čeljusti tri zobe, to bi mu bilo dovolj in v to svrhu bi z veseljem tudi sam doprinesel kako majhno žrtev, karkoli že. Tri zobe! To majhno hotenje mu je vrnilo dobro voljo, ga obodriло... Le poglejte to majhno črepino, si misli. Črnc meri sedaj proti Andrewovi glavi. Anglež se izogne in tako zade, menjaje zdaj z levo, zdaj z desno pestjo. Štirikrat zaporedoma Črncov obraz; ta odgovarja zopet s sunki v Angležev želodec. Andrew se umakne nazaj, toda v naslednjem trenutku dobi Črnc dva mogočna sunka v zobje. Zobje se ne ganejo. Tretja runda. Odmor:

Crnec se prijazno reži. Sede na stol, trener in pomočnika se prizadevajo zanj. Andrew pa premislja o tej rundi. Kako se je boril? Kje je bila napaka? Slednjič se odloči in vpraša trenerja:

»Kaj sem bil slab?«

»Nikakor ne, fant,« mu de Mohun. »To so bili štirje sunki, točni, brezhibni. Malo boksarjev je, ki bi to bolje napravili.«

»Kakor vidiš, brez uspeha. Potipal sem ga tudi po zobjah, a zaman!« je tisto tožil Andrew.

»Ritchie je prvorosten material, a zato puške še ne smeš vreči v koruzo,« de Mohun in skrbno masira Andrewa.

»Seveda ne!« odvrne Andrew jezno, a samo v mislih. »Čutim, da je vse to početje zmanj! Kaj naj tedaj storim? Denarja potrebujeva, je rekla Mary, in ona je pametno dekle; denar je glavna stvar, ako hočeva živeti mirno in srečno... oh, kako rad bi sedaj snažil krov na »Labodu«, to je tako lepa, lepa ladja...« Sodnik namigne, borca nastopita.

Crnec se prijazno reži. Zobje! — si misli Andrew in nagonsko, z neprizakovano kretnjo, čudovito, zanoso se vrže na Črncov obraz. Črnc odgovori s tremi naglimi sunki v Angležev želodec. Angležu se zazibljejo tla pod nogami, v ustih ima grenak okus, pogled mu zatre svinčenosiva koprena. — Nevarnost! — Tako mu je, kakor bi mi bil kdo zakričal na

H. W. Kappler:

Katastrofa

>Za par minut grem na krov!«

Gregor Šolko je samo pokimal, a ko so se vrata kabine zaprla, je hitro segel po mali torbici, ki jo je njegova žena proti svoji navadi pustila na mizi.

Z drhtecimi prsti je Gregor odprl torbico. Sedaj mora slednjši priti na jasno, ali je prej prav videl ali ne: da je ladijski telegrafist njevi ženi skrivoma stisnil v roke pismo.

Tu... med žepnim robecem in puščico za puder je neko pismo! Šolko je razgrnil list. Potem je bral... bral plamenede besede ljubezni.

Torej vendar! Žena ga varal! Tu na krovu fadje je začela ljubljivati s telegrafistom.

Kakšen podpis nosi pismo? Fedor! Da, Fedor Bergner se piše telegrafist. Ni bilo več nobene nega dvoma. Česar Gregor nikdar ne bi bil mogel verjeti, je bilo resnica. Kaj storiti? Ali naj lepova ustreliti?

No, izmisliš si, mora kaj drugega, nekaj čisto posebnega! Zadene naj oba. Ne samo Fedor Bergnerja, no, tudi nezvesto ženo mora zadeti kazzen. Gregor je štivil v glavi pekočo bolečino. Pismo je pololičil nazaj v torbico, potem se pa prepusnil maščevalnim mislim. Tedaj so se oglašili na hodniku nagli koraki. Gregor se je globoko nagnil nad svojo knjigo. Njegova žena je viharno odpriala vrata.

>Torbico sem pozabila...«

Gregor ni odgovoril, bil je navidezno popolnoma zatepljen v svojo knjigo. A opazil je, kako je Marga odprla torbico in si kakor rešena hude skrbi, globoko oddihnila, ko je opazila pismo na prejšnjem mestu.

Zdajci je silen sumek pretresel ladjo. Margo je vrglo na tla. Zadoneli so kljici in kriki; brzeči koraki so grmeli po krovu; gluščice je piščal tulila alar.

>Kaj — kaj — se je — zgodilo?« je jedjala Marga, bleda kakor smrtni, in vstala. V tem trenutku se jeagnila ladja na stran. Morda je bila zadeta na čer in se močno poškodovati.

Ladja se potapljala je zakričala Marga in hotela skozi vrata; toda Gregor jo je trdo zgrabil za zapetje in jo vrgel nazaj v kabino.

>Tu ostancete je zakričal. «Mar meniš, da ne sem za tvoje razmerje s telegrafistom? Haha! Le treti se. Usoda me je bila sama maščevala, ne da bi moral sam kaj storiti. Veliko zabave želim. Morda te pride tvoj telegrafist: se zadnji hip iskal!

Za dvojačo

Smolar, mož levijih mišic pa golobje čudi, je vrgel brodarja prevoznega parnika. »Nebojš čez krov. In to je bilo tako.

Smolar je prišel na krov in stisnil brodarju deseticno v roke.

>Za kovčeg,« pravi brodar in se prijazno smehlja. »Morate plačati dvojačo posebej.«

Smolar seže v žep, išče ter išče. »Pozabil sem dearnico,« mrmlja.

>Dvojačo,« ponavlja brodar in se smehlja.

>Dajte, da vam povem,« pravi Smolar. >V tem kovčegu je radicaparat. Ta radicaparat mora biti do štirih postavljen pri gostilničarju Bombiču na oni strani. Potem bom zasluzil tisočak. Ce pa pride prepozno, mi bo založaj izpred ust vzela konkurenca.«

>Dvojačo,« pravi brodar.

>Človek božji,« se je začel razburjati Smolar, »da vam bom denar cdo povratku.«

>Dvojačo,« stega brodar roko.

Tedaj se Smolar obrne, se vrne na kopou in hiti v pristaniški hotel.

>Slíšite,« potegne gostilničarja v kot.

Toda gostilničar se mu smeje v obraz. »Vsak dan pride najmanj deset ljudi,« pravi, »da bi jim posodil za provoz.«

Smolar si obriše potno čelo. Napotil se v zajtrkovnico Janeza Klobase. Toda gospod Klobasa se mu smeje. Stražniku Levu ponuli Smolar uro v zastavo. Toda stražnik dvojni,

uh, a bil je to le sam — naprej, Andrew! In Andrew divje naskoči Crnca. Toda ta se brž prilagodi tempu in napada sam. Trdo pritiska na Angleža, z žilavo močjo in vso težo padajo udarci. Andrew se umika in že čuti vrv na hrbi; z duhovitim okretom zadene Crnca dva krat poleg oči. Crnec se umika, pri tem izpodrsne in pada na kolena. — Sedaj te imam! — tako zmagovalno zveni smeh v Andrewovem srcu — sedaj te spravim ob tla! In Andrew proži nasprotniku obe roki in ga dvigne na noge, in ko Crnec zopet trdno stoji, mu ljubezno strese roko. Crnec se prijazno reži. Andrew je veder in nameri dozdevno na Crnčeve oči, toda v resnicu se polasti njegove glave in sedaj treska na obrito majhno črnsko glavo znameniti andrewski bobnarški ogenj. Andrewovi pesti razbijata po Crnčevi glavi kakor bobnarški batci. To je bila četrta runda.

Crnec se prijazno reži. Andrew je vedel, kako bolestno je učinkoval doslej bobnarški ogenj na vse prizadete, zato ga je Crnčev režanje osupnilo. Saj se morda niti ne smeje, si je dejal, kajon ima le tak obraz. Kako površen je človek, kako hitro sumniči in sodi.

>Bobnarški ogenj je bil prvorosten,« je dejal pohvalno Mohun, »tako nisi morda še nikoli del. Ce ima ta preklicani Ritchie le trohico pameti, bo dobil od tega pretres močganov.«

Andrew ni nič odgovoril, samo žalostno se je smehljal. Mohun je frotiral in v tem, ko je iskal, kje bi bilo treba še kaj ohladiti in olajšati, je prisla Andrewu nepričakovano na misel neka pesem. V nekem pristanišču s čudnim imenom jo je bil nekoč slišal, v kavarni. Sedel je pri oknu, pil pivo, pušil in opazoval tuje ljudi. Da, to pesem so igrali — kako lepo je bilo to, kako rad je poslušal godbo! Pridružen srd se je dvigal v njem in mu stiskal grlo: zakaj mora, česar noče? Zakaj se tu boksati, če nima

Gregor je skočil skozi vrata in jih zaklenil za seboj, ne da bi se menil za krik in prošnje svoje žene.

Na krovu je bilo vse v največjem razburjenju. Čolni so bili deloma že v vodi in polno zasedeni. Morje je bilo viharino, vendar je bilo upanje, da dolni dosežejo obal, ki ni bila preveč oddaljena.

Gregor je staj neodločen ob ograji. Kaj naj storiti? Kaj naj dela sam na svetu? Ali ni bila Marga vsebina njegovega življenja?

Zadnji čoln se je napolnil. Gregorju so mahlali z rokami, naj pride. On pa se je okrenil. Streljeval je proti telegrafistovi kabini. Mož je sedeł ob aparatu in neprestano oddaljal klic na pomoč: SOS! On in Gregor sta bila zadnja na potapljaljodi se ladji — pa Marga.

Gregor je slišal, kako je grgrala voda, ki je vdrala v ladjo. Krov se je nagibal bolj in bolj. Nekaj sekund še je zagrnilo jo bodo valovi. Telegrafist kakor da sploh ne misli na lastno rešitev. Kakor se je videlo, je hotel do zadnjega vršiti svojo dolžnost. Gregor je omahoval po krovu. Tedaj mu je noga zadebla ob televnik in plutovine. Mehanično ga je dvignil in si ga oblekel. Ondi je visel še tudi en rešilni pas. Vzel ga je. Sedaj za telegrafista rešitev ni bila več mogoča.

In Marga — ?

Gregor je nedanoma stal na stopnicah in potem na hodniku. Do pasu mu je segala voda. Tam je njegova kabina! Odšeleni je vrata.

Marga je želała na postelji in se plašno stisnila ob steno, ko je zagledala mračni Gregorjev obraz. Mrzel pot je rosil Gregorjevo čelo.

Za sekundo je zapičil svoj pogled v njene oči. Potem je rekel s hripavim, ubitim glasom: »Pođite! Stopil je k njej, jo dvignil in nesel proti stopnicam. Potem se je ustavil in prašil:

>S kom hočeš umreti? Z njim ali z menoj. Izberi!«

>S teboj!« je zašepetal. Tedaj mu je na mokrih tleh spodrsnilo — padla sta in voda ju je zagrnila. Toda rešilni pripravi sta ju dvigali zopet na površino.

>Se druga izbira nam preostane,« je dejal Gregor s tresočim se glasom. »Ali hočeš z menoj umreti ali pa — živeti?«

>Živeti — Gregor — samo živeti — s teboj!«

Nekaj ur kasneje so ju potegnili v čoln. Bila sta rešena.

Smolar se naslonil na ograjo. Čudne misli mu bledijo po možganh in njegove oči gore v čudnem svitu.

>Halo!« zakliče tedaj neki mož, ki je sedel v čolnu, »ali hočete z menoj na ono stran,«

>Pa kako rad!« plane Smolar in skoči v čoln.

A čoln ni tako urenen kakor parnik. Ko je stopil na oni strani iz čolna, je bila ura štr, in ko je prišel k Bombiču, je ta skomignil z ramami: »Prepozno,« je dejal, »sem že kupil pri vašem konkurentu.«

Smolar se je sesedel na stol. »Posodite mi vsaj,« je zamrmljal, »posodite mi vsaj dvojačo.«

Gostilničar mu posodi denar. Smolar se vleče v pristanišče in stopi na brod. Brodarju pomoli tri desetice. Ta pogleda denar. »Ooh,« dejuje prepričljivo, »za malo kovčeg vam ni treba ničesar plačati.« Pa mu da dvojačo nazaj.

Smolar ošine brodarja s pogledom. Potem postavi kovčeg na tla, položi nanj svoj klobuk in vrže — kaj drugega naj bi bil storil? — trodarja čez krov.

Smolar, mož levijih mišic pa golobje čudi, je vrgel brodarja prevoznega parnika. »Nebojš čez krov. In to je bilo tako.

Smolar je prišel na krov in stisnil brodarju deseticno v roke.

>Za kovčeg,« pravi Smolar.

Smolar seže v žep, išče ter išče. »Pozabil sem dearnico,« mrmlja.

>Dvojačo,« ponavlja brodar in se smehlja.

>Dajte, da vam povem,« pravi Smolar. >V tem kovčegu je radicaparat. Ta radicaparat mora biti do štirih postavljen pri gostilničarju Bombiču na oni strani. Potem bom zasluzil tisočak. Ce pa pride prepozno, mi bo založaj izpred ust vzela konkurenca.«

>Dvojačo,« pravi brodar.

>Človek božji,« se je začel razburjati Smolar, »da vam bom denar cdo povratku.«

>Dvojačo,« stega brodar roko.

Tedaj se Smolar obrne, se vrne na kopou in hiti v pristaniški hotel.

>Slíšite,« potegne gostilničarja v kot.

Toda gostilničar se mu smeje v obraz. »Vsak dan pride najmanj deset ljudi,« pravi, »da bi jim posodil za provoz.«

Smolar si obriše potno čelo. Napotil se v zajtrkovnico Janeza Klobase. Toda gospod Klobasa se mu smeje. Stražniku Levu ponuli Smolar uro v zastavo. Toda stražnik dvojni,

Karl Ewald:

Žalovanje

Nekoč je živel kralj, ki mu je umrla kraljica. Ker je bila modra vladarica, dobra in usmiljenega srca, so za njo vsi odkrito žalovali; in po vsej deželi so zvonili zvonovi.

Najbolj pa je bil žalosten kralj sam. Na veličastni sladički besed dvornih svetovaleev se je preoblikoval in nepoznan hodil po cestah svoje prestolice.

Ko je premeril tudi temno ulico, kamor doslej še ni bila stopila njegova noge, je zapazil majhno deklete, ki je sedelo na stopnicu v plakalu.

>Zakaj jočeš, mala?« jo je vprašal kralj. »Jokam, ker je kraljica umrla.«

To je kralj zelo ganilo. Ampak malo deklete ga je zrlo solznih oči.

>Lačna sem,« je potožila. »In mama nima denarja, da bi kupila živil. Stopnice snaži v gledališču. In gledališče je zaprto, ker je kraljica umrla.«

Tedaj je kralja popadla huda jeza. Takoj

je odhitel nazaj v grad, sklical svoje ministre in jim dejal: »Ali je pokojna kraljica podpirala revne? Tolazila bolne? Hranila lačne?«

Ministri so se globoko priklanjali in enoglasno zatrjevali, da boljše vladarice še ni bilo na prestolu.

>Dobro!« je dejal kralj. »Čemu potem ne izkazujete večje časti njenemu spominu?«

In pripovedoval je o malem deklete, ki je od samega gladu plakalo. Tedaj je preden stopil najstarejši minister in rekel: »Vaše veličanstvo, tako določa zakon, da umrje kraljica.«

Kralj pa je vzel ključ državne blagajne, ga izročil ministru in dejal z nepopustljivim glasom: »Zdi se mi, kakor bi bil nekoč slišal, da smrt zabriše sleherno razliko med vsemi ljudmi. Ce že mora biti razloček, naj bo v tem, da nihče v deželi ne bo trpel lakote vse dotlej, dokler bo v gradu ležalo truplo pojne kraljice.«

Časnikarske zgodbice

Slavní ameriški humorist Mark Twain je imel v časnikarski službi nalogu, da je odgovarjal na razna vprašanja čitalcev. Nekega dne je vprašal mlad pesnik, če je res, a pospešuje uživanje njegovega mesta tvorjenje fosforja v človeškem telesu in delavnost možganov. Mark Twain je odgovoril: »To je res, a soditi po poslanih pesmih, morate, da bo učinkoval, použiti pajmanj celega kita.«

Znani budimpeštaški časnikar Pavel Keri je imel nekoč poročati skupen časniškemu založniku o izidu ožljih volitev med Mikhaelom Karolyjem in Štefanom Tisza. Prosil je bil za potni predvajec v znesku 1000 kron, a prejel je samo 100 kron. Zvezec je poslal Keri naslednjo brzojavko: »Danasne ožje volitev so imele presenetljiv uspeh: s peti večino 223 glasov — tu neha predvajec.«

Taisti časnikar se je moral nekoč peljati v Arad, kjer so odkrili spomenik žrtvam iz leta 48. Keri je mogel oddati prvo brzojavko vojemu listu še le ob 5.50 popoldne. Uradnik na pošti se je zgražal: »Kaj, 600 besed? Ne morem sprejeti. Največ 15 besed. Ob 6 zapremo.« — Čez nekaj trenotkov je izročil Keri uradniku naslednjo brzojavko: »Trgovinski minister, Budimpešta. Poštni ravnatelj v Aradu iz lebene odklanja sprejem narod

Na New Yorka na Bermudske otroke s čolom so se te dni odpeljali trije newyorški sportniki. Pot čez Ocean do Bermudov je dolga 1300 km.

„Kultura“ med Eskimi

Svetovna potnica Maude Hadford Warren, ki se je več mesecov mudila med Eskimi v severozapadni Kanadi, poroča, kako malo blagoslova je prinesla >kultura< Eskimom. Gospa Warren je raziskovala arktične predele, pri čemer je imela svoje oporišče v Aklaviku. Potovala je v spremstvu Eskimov in In-

Mark Hayford, svetovnoznan črni župnik baptistične cerkve na Zlati obali, ki se te dni mudi v Berlinu.

dijancev, v kolikor se ni posluževala letala, ki je v severozapadni Kanadi najpripravnnejše prometno sredstvo.

Raziskovalka, ki je iskrena priateljica Eskimov, opisuje, kako je to vrl, veren in do-

brosčen narod; zato je tembolj obžalovati, da jih je zadnjih petdeset let vedno manj, ker hitro izumirajo za hripo in drugimi bolezni, ki so jih jim prinesli Evropeji. Za te ljudi, ki so preje živeli po naravnih zakonih, je velika nesreča, da so se seznanili s civilizacijo in hčjo sedaj živeti tako, kakor žive trgovci in agenti, ki od časa do časa prihajajo mednje zaradi kupčij. Eskimske ženske so se začele moderno oblačiti, kar je spričo tamkajšnjega podnebja skrajno napačno in nezmiseln. Eskimi so menjali tudi hrano in ne marajo več rib, tjuhovega mesa in drugih domačih živil, marveč imajo raje prekajeno meso in konzerve, kar zavljajo z alkoholom.

Pozimi v Aklaviku niti misliti ni na kako zabavo. Eskimi prebijejo čas s čitanjem listov, ki so jih bili zbrali in shranili poleti. V Aklaviku živi stalno sedem redovnic in pet drugih belih žensk, ki sestavljajo angleški misijon. Tam se je nastanila tudi neka bivša dijakinja iz srednje Evrope in odpila gostilno. V podstrešju je uredila pri prost hotel za lovce, ki plačujejo svoje račune največ v naravi, posebno s kožami. Kosilo, obsegajoče ribjo juho, nasoljeno meso, krompir, riž in kolače s sirupom, stane dve, tri bobrove kože. Mestna učiteljica, ki jo je podzgal uspeh njene tovarišice, je nedavno zaprla svojo šolo in s pomočjo nekega trgovca iz Severne Dakote, odpila bar. Domačini so se zal le preradovljeno oklenili teh novotarij, toda starejši ljudje med Eskimi priznavajo, da so preje brez teh >kulturalnih< podrobitev mnogo srečnejše živil.

Zima je Eskimom minoga dražja nego poletje, ker se poleti nabere v Aklavik vse polno trgovcev s krznom, vladnih nadzornikov in uradnikov, ki predpisujejo in pobirajo davke.

Mati in hči

V nekem mestu na Poljskem sta do nedavno srečno živel 40 letna bogata vdova B. in njena 19 letna hči. Tedaj pa je dopotoval v mesto materin prijatelj iz mladih let mr. Roger, ki se je vrnil iz Amerike in nameraval prebiti ostali del svojega življenja v tem mestu. Hči se je začudila, ko se je Roger naselil kar pri njih, vendar ni materi nič rekla. Čeprav tednov jo je začela mati nagovarjati, naj se z Rogerjem poroči, češ da je bogat mož in blag človek. Hči se je odločno uprla, predvsem zato, ker je bil Roger celih 30 let starejši od nje. Mati pa ni odnehalna in Američan jo je obispal z darili. Po mnogih preprih in obostavljanju so dekleta le spravili pred oltar, a iz cerkve so jo odnesli nezavestno. — Ni znano, zakaj Roger po svoji vrnitvi ni poročil

Damske zimske plašče

s kožuhovino ali brez od . . . 290 Din naprej otroške v vseh velikostih od . . . 160 Din naprej v veliki izbiri priporoča

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Oglejte si blago incene v naših izložbah!

Gora na potovanju. Na Kilchenstocku pri Glarusu v Švici so se zrahjala zgornje plasti zemlje in začele drseti po strmem pobočju niz dol. 100.000 kubičnih metrov zemlje se pomakne vsak dan za 1 cm niz dol. Boje se velikega usada, ki bi bil nevaren za spodaj ležečo vas Lindthal, kjer je že vse pripravljeno za izpraznitve. Straže so noč in dan na mestu.

Frtaučku Gustl ma beseda

Kdo b s mislu, de sa naš urednik tku pužrešn. Kene, člouk se pumuja, de b prpravil idem res kej žmahtng, de b na zabaual, al s pa elu želodcu na pufrderbal. Jest usaka reč dobr za blem, denem use sorte gvirze not, kokr ta narnuvejš kuhrske bukle na prej predpisujeja, nadzadne pa še dobr

iz uvirkem zabelm. Pa kug t nardeja te (mrcine b jm reku, pa sm raj tih, ke vem, de b se jm fržmagal): Uvirk lepu dol pobereja in se z nim masteja, idem daja pa pol tak iz rok, de ni za nkamer. Nar raj b use skup u štih pustu, pa šou mestnem delcem pumagat šac iskat in iblanske ceste razkupavat. Murde um mou pr tem več sreče, kokr pr pisajan. Ni zlumka, de b u Iblan da dol ene par piskru zlatec cekinu, če sa jh še clu dol nek pr Krškem najdl. Sam mene je treba še zraun, ke mam za takia reč dobr nus. Kua uja inženiri naredi, ke nimajo dunsta ud cekinu. Scer že ceu let razkupavaja in sa že skor cela Iblana razkupal, ampak ud cekinu še ni duhu no sluga. Sevede, ki pa morja tud kej najdet, ke tam ena lunka izkopleja, tam ena, namest, de b lepu sistematizku kupal. C b blu po mojem, b začeu kopat prec dol pr Muslah, pol b pa kopu naprej preke zblan. Megar če b prekopu in prebrsku cela Iblana z Gradam, Rožnpočem in že z Golucam ured. Cekine b mogu najdet, preh b na dnu gmaha.

Scer una pa tud mogl pridet pri kašnem cekinu, drgač uma pršli usi Iblančani na bobn, ko ta špas kušta. Tu kušta meljone. Zdej pa, če uja zastojku kupal in brskal, pa da na uja naletel na cekine, umo mogl pa mi švicat. Sej tu se je že mernku izkopleja, tam ena, namest, de b lepu sistematizku kupal. C b blu po mojem, b začeu kopat prec dol pr Muslah, pol b pa kopu naprej preke zblan. Megar če b prekopu in prebrsku cela Iblana z Gradam, Rožnpočem in že z Golucam ured. Cekine b mogu najdet, preh b na dnu gmaha.

No, pa troši mama lohka še zmeri. Jes mislem, če sa dol pr Krškem izkupal en pouhnu piskru cekinu, ih morja tud u Iblan. Sej sma jh tud putrebn. Se mende bl ket Krčani.

Zadnje sa že naletel tam pr Kreditin bank na en keuder. Use je blu že vesel, ke sa mislek, de boja kar naenkat zagledal u kašnem kot železna skrina, pouhna cekinu. Pa je bla ena figa. Se pajčevni ni blu nker. Enga deluca je tu tku zjezl, de je kramp kar preč vrgu, pa ja ubra h Ložič na dalmatinca. Nemu ni blu glib za cekine, ke je vedu, de jh na uja nemu dal, če se najdeja, ampak, de u kašna flasa šnopsa notr najdu, se je pa te trošiu!

Jest b roku, de nej kar neha razkupavat ceste, de na u prepozna. Ke dle ke uja kupal, bl ums na suhm. Pu toč zgnut pa nč na nuca. Take razrakane ceste pa tud našmu zdravju škudujeja, de neko lačga in nas kar vidu dol neseja.

Cakte, vam um jest prec vidn dukaz durnesu.

Zadnje, ke ga je radio Iblana neki špilu in sma mogl ceu večer skor same pauze puslušat, se je naenkat uglašu tist gospud, ke tretorni sneške in kaloče predaja, in nas prosu, de nej mal putrepmem, de na morja dat nubene štme ud sebe.

Sej tu je reku, »ke je drgač na usa muč pridna, na more neoj kukat. Use tu pa sam zatu,

ke se gor u Dumžalah en logari preveč razicaja. Sej moj kšef! iz tretorni sneškem tud zavle tegu tripi, pa ni nč za pumagat. Sej pavze na umu nč pusebi rajtal, je reku.

Jest pa, ke na grem rad enmu na lim, de b glih use vrjeu, sm se tou pa usebn preprifat, če sa res kašn logari uržah, de morma pauze pušlušat. Jest sm se iz ta perum ulakam udpelu na raunast u Dumžale. Ke sm stopu notr u radio štacion in jh prosu, de nej m pukažeja tiste logarje, ke maja tku vesoka temperatura, de na morja dat nubene štme več ud sebe, sa m jh prec in vesel pukazal, ke sa me mel za dohtarja, ke zna temperatura regulirat. No, ke sm pušlatu en tak logar in sm se tku speku, se se m je prec naredu na rok mehur, velek ket Žembla, sm sevede sprevidu, de guvari gospud, ke tretorni sneške predaja, čista resnica, saj kar se logarju am tiče. Ke edn, če ga že tku huda uručina kuha, res na more več kašnem kumedi špit.

Astn, ke sm tu dognou, sm se spet usedu na dug in se pučas preke Iblan guncu. Sam pr Ruguvic u Crnučah, ke sma se mem pelal, sm ga se hitr en ferkliek ruknu.

Ke se prguncama u Iblana, m pa ta Peru pade u uči tista točna vaga, ket da za en dinajček črn na bel, kulk de vagaš. Fant, pa se enkat zvagi, sm s mislu, uš saj vidu, če uš dost težek za suldata. No, pa sm stopu na vaga, vrgu dinarček u ena sprajna, pa res pada dol u kurit en egeleček in na tem egleček je blu lepu nadrukan, de vragam dvainsedemdeset kil in še pu povrh. Lepa numara lu, sm s mislu. Ce b blu jest kašn pujsk, b blu že neki ured, pa prauja, sam lulk vela, kulk plača. Skoda. No, pa sej nism na prudi.

Iz tutažba sm ja mahnu preke Dunisk cest. Pu Dunisk cest zdej kam pridet, pa nisa makene souze. Ke sm stan enkat pred Triglavsko severna stena, s nism prou nč glava bela, kuku um pršou na vrh. Kar mal sm u roka plunu, pa sm zlezu ket maček na špica. Ke sm zagled zdej Duniska cesta pred sabo, me je pa le mal mraz stresu. Cež take pečine zlezi, pa ni kar tku. Tu more bl člouk pa že brez usaega švindlna, pa dobr pudikuvane gojzarce tud na smerja falii. Ampak kua u premšivo douth. Ce čm pridet dam, morm holt reskerat. Ce se glih ubijem, m uja pa saj ena piramida pustaul na cesta za spumain, de uja saj lde use večne čase vedl, de je u Iblan enkat živu Frtaučku Gustl, ke se je pa h sreč na Dunisk cest »mrtv punesreču al ukul prisou. Tku sm s mislu in kurajžn zlezi čez in manu naprej perke Zvezjd ke du kino Matice.

Pred kino Matica pa spet zagledam ena glih taka vaga, kor sm ja vidu na kuludvore in se na ne zvagu. Eh en dinarček gor al dol, sm s mislu, pa sm se se na te pustu zvagli, de um saj vidu, če sm zavle ture pu Dunisk cest kej dol uzeu. In kaj miele, ide boč? Jes sam sojem učem nism verjeu, ke sm zagled na listnu egelečke, ke je padu u kurit, de vagam sam še dvainsedeset kil iz severnem medvedam, ke je blu na egelečke, vred. Bl švoh sm se res počušku kokr preh, predn sm začeu čez Duniska cesta lezt, ampak če pumislma, de sm zavle ture kar deset kil in pu dol uzeu, je padem prevēc. Ampak je res. Lohka vam pukažem črn na bel, če m na verjamete. Zdej pa če zrajtama, de b šou skuz en eeu teden usak dan sam enkat pu Dunisk cest, in de b useli pu deset in pu kile dol uzeu, b vagu na konc teden še ena kila mn. kokr nč. U nedela b šou pa lohka u lit.

No, pa čez tu uma že se pr en prložnasi guvuri.

Preden jejmam, pa prosm gospude tam in tuki, de nej maja usmilje du sojeh bližneh in nej pesteja nevirke prgmah.

F. G.

Nacek s Prlekije pa Kürenčkova Nežka.

Gdu bi si misla, ki se ti tota Kürenčkova Nežka oniple tak na te zadje noge postaviti pa me naravnoc v cajtuge da, ki je pre moj pucmitel za eno figo, pa, ki ji je vesti gvant poguba. Pa še pre plačati bi ji jas moga tisti ti novi gvant, kaj si ga je negi v Lublani zafrimala. Gdu sn to v cajtugah šteja, te me je jaka jeza pograbla.

Zaj pa sn se že preci potroča, da sn gor prisa, ki mi Nežka čista nič nemre.

Veste, jas sn pret, kak sn toti kšeff z žajncou začaja, do moj pucmitel — žajncou in Graci na kliniki vnm spreiskati, pa so tisti strokovjaki, kaj so tudi šmarnci prčleni sprešnali, vnm najši, ki je tota žajncou za tisti Heke še bočno vrasivo, kak pa je »Algac za regnativem ali pa tisti »Ašperine za pregajanje mačaka. Tak, zavolo žajncou mi to Kürenčkova Nežka nič nemre.

Zavolo metlinega alkohola pa je glih tak. Se so v Graci glih tisti lidje šmarnci preiskivali kak žajncou, pa so rekli, ki je trdi metlin alkohol ne giffen pa nikake škode ne naredi, pač pa ovi, kaj je v tisti žlabidri, ki se ji skoro nemore zvinoc rečti. Zaj je že preci marproških gospodov zmešanih, ki šmarnci pijejo pa ne vejo, potl pa se je jin čudno zdi, kak ki se jin je naendok začelo v glavi sūkati. Sploh so Marproščari vekši tal že vni zasukeni (v Lublani pa je pre tudi ne dosti boje); tisti kaj so pret na najbole li grobi pumperdum plezali, ti zaj najbole veselo na ti tenki klenet fūškajo. Pa še jin za silo gre. Zaj pa, če si eden vnm premisli, kak zmetno je na pumperdum plozati, pa keko dūške, človik zanuča, te potl pa že more pasko neti, ki jemi od prevečga napijaja gi indi koža ne poči, polek tega pa že je menšo plačilo, kak pa če človik na ti tenki klenet britui, te bi pač moga vsakši nor biti, če nebi svoje muzike beksla. Sploh pa sn negi zveda, ki mo pre mogli vni samo na klenete fūškati. Marproščari pa Lubljančani do te pa lehko radi, ki do že vni vedli na ti pravi štrament břluti, mi, ti gmača folk, pa

mo pa zadi ostali. Te je ne čuda, če samo ovi dobjijo pohvalo za dobro fūškaje, če pa bojše vejo, kak mi toti, keri ne moremo vsega znovega vičiti.

Vite le, pa to vse po zaslgi šmarnci, ki jn ob praven cajti glave zasukne v to pravo štimo pa vižo. Tak, viž Nežka, ki nemreš ti nič naret prta metlinemi alkoholi pa prta šmarnci, da će bi me tla tožit. To bi se vsi marproški pa lublanski, leki še celo celski, gospode za me pa za žmarnci gor zdignali. Veš, še celo advokati so vekši tal že skoro vni toti metlin alkohol pili (hvala Bogi, ki so advokati sami moški), pa zaj vekši tal že vni to glihno břluti pa so žili šmarnci hvaležni, kaj jih je pravi cajti v to pravo ristično napelala.

Astn, Nežka, zaj že lehko vnm sprevidiš, ki še svoj ti novi gvant mogla sama plačati, da advokati vni metlin alkohol zagovarjajo, ženska pa že je dozde, nibjena ne za advokata, ki bi tebi po magala.

Sploh pa ne vem, kaj bi gi tvoj ded reka, če bi tis jas jenjice kipiva. Bi se onda s prvja žnelugon in Prlekijo prepela pa bi mi od jeze šmarnci s vseh pičelov vnm zespriša. Rajši, kaj bi se mi kaj takega zgodio, rajši ti gvanta ne plačan. Sploh pa še sn, veš, jas skos v konkursi na po, pa niam krajcara penes, če me glih na glavo postaviš.

Najboje bo, če se ti na lublansko gomajno obrneš, da naj pod stista pustavac napišejo, ki je stopla že lani v valavo, če še so jo glih letos kumer vni dali, se to pre tudi gre, pa še dobila gvant plačani, če le veš tisti kip črk pa numeri, kai hi ma automobilez od zaja.

Do te pa, adijo, Nežka!

Te pozdravlja

Nacek s Prlekije, grünpecicar pa agent za pančuhove žnurice firma »Fran Prlekac«.

NAHOD odstrana
NOSAL prašek,

ki je povsem neškodljiv, ker se ne uživa temeč vndihava (

Domače ognjišče

Zdravniška posvetovalnica

(v zadevah splošne in socialne medicine ter higiene)

L. M. v B. B. Kaj mi je znanega o sladkorni bolezni, vprašuješte. Ako bi imel čas in voljo, in ako bi mi glavni urednik dovolil, bi napolnil nedeljskega >Slovenca s tem >svojim znanjem. Je ta bolezen ozdravljiva? Časih prav lahko, časih težje, časih pa sploh ne. S čim se zdravi? Z raznorstnimi sredstvi, glavno pa je bolezenskemu stanju primerna prehrana. Vsa podrobna navodila Vam more dati samo zdravnik, ki Vas lahko večkrat preiše in stalno opazuje.

V. H. v Lj. Jecljanje si želite odpraviti ali vsaj izboljšati? Prav lahko in zelo težka zadeva, ki je najbolj odvisna od duševno-živnega stanja jecljavca samega. Vedeti morate, da jecija skoraj vsak človek — če je v zadregi, da ne ve ali se bo kaj povedati, in vendar govori. Jecljavec je človek, ki je pri gorovjenju vedno v zadregi. Treba torej pregnati zadrega ali jo kako obiti. Kako se to doseže v vsakem posamičnem primeru, je kaj različno. Vaša pisava sama je skoraj — jecljava, ki razdeve zelo plajljivega človeka brez smozavesli in brez resne volje. Takemu človeku je težko pomagati, ki pričakuje pomoči samo od zunaj in drugih, a sam iz sebe ne zna ali noče zbrati moči, ki mu edina more pomagati. Najslovnejši grški govornik Demosten je bil jecljavec, zasmehoval se ga pri prvem govorškem nastopu zavoljo jecljanja in drugih napak. Z resnim prizadevanjem in dolgo, trajno vajo je premagal vse ovire in se dal občudovati zavoljo dovršenih govorov. In Vi? Premalo Vas poznam, da bi Vam mogel dati točne nasvete. Vpišite se v kak govorški tečaj, kakršne prireja malone vsako prostovno društvo. Skrbno se pripravite za vsako vajo ne samo doma in zapri sobi, mar več s ponavljanjem vsake vaje na prostem najbolje gredoč navzgor, n. pr. na ljubljanski Grad ali Šmarno goro. Ko nastopite v društvu, mislite si, da so Vaši poslušniki smrekve v Regalijevem gaju ali bukve na Šmarni gori. Ko se Vam to posreči, kar ni prav težko, pa bo Vašega jecljanja — konec.

Fr. M. v L. pri M. Spolna motenja ima Vaš uslužbenec — če niste to morda sam? Preberite trikrat, kar je napisano v zadnjem posvetovalnici o seksualni nevrasteniji ali spolni razdražljivosti. Ako

Vam to ne zadošča, da Vas pomiri, naj se napolni

namisljenje bolnik v bližnje mesto k zdravniku.

Zdravljenja v bolnici mu bržkone ni treba.

A. R. v M. Katar v glavi, irganje, šumenje v ušesih. Poglejte v zadnjo posvetovalnico, kjer sem dal Vaši stanovski tovarisci splošna navodila, ki so primerna tudi za Vas. Gledate ledeno mrzlih nog Vam priporočam, da si jih segrevate s čvrsto hojo.

Vsaj enkrat na teden napravite daljši sprehod (najmanj 10 km). Če imate zvečer noge mrzle, kopljite si jih 10–15 minut v vroči vodi, nato si jih oblijte z mrzlo vodo, potem si jih dobro oterite ter posušite in nato naravnost v posteljo. Noge imajo dobro odete, v zglavju naj blazina ne vsebuje perja!

A. K. v M. O aluminijasti posodi ni bilo še govora v naši posvetovalnici, kar trdite Vi po posmotri. Vendar Vam povem, da ne kaže hraniti mleka v aluminijasti posodi čez noč, ker lužnate tekočine,

in taka je neskisan mleko, tope aluminij in se orej navzamejo aluminija. Tudi posoda trpi. Za

hranjenje mleka je steklena ali porcelanska posoda.

Ista. Zakaj Vas boli želodec po vsaki jedi? To Vam pove zdravnik, ki Vas lahko preiše. Morda je prehlastno ali preveč ali neprimerne jedi?

Ista. Sklepni reumatizem in ishija Vas tudi mučita navzicle zdravilnu prizadevanjem v toplicah in kopelih in celo z injekcijami. Vse, da Vam pomaga samo za nekaj mesecov, pa se bolezen vrne. Menim, da Vam tudi svetovnoznan Piščany v ČSR ne pomorce trajno, ker po moji sodbi tiči Vaša bolezen v Vaši konstituciji, to je splošen telesni sestav, ki ga treba spremeniť s premenbo življenskih navad ali razvad, najbolj pa s krčenjem in ponovnopravljanjem hrane. V bližnji dobi priobčim poučno zdogov o zdravljenju takih bolezni.

Ista. Morda sem Vam ustregel in pregnal smešni predsedek, če da je Maribor nekako zapostavljen v primeri z Ljubljano. Naša posvetovalnica ostane vsej >Slovenčevič družini od blizu in daleč odprtia na stežaj in dokler ne doumem modrosti Ribničanov, ki znajo biti vsi prvi, bodo sprejeti gostoljubno in dobivali odgovore vsi vprašalci po vrsti, kateri prihajajo.

R. F. na J. Radi brezimnosti — nič. Sicer pa imate v današnjem in prejšnjem posvetovalnicu odgovor.

B. K. v D. Zločin bi bil, kar želite in pričakujete. Nikar ne mislite, da se da kakšna nesreča odpraviti ali popraviti z zločinom. Zdravnikova življenska načela je življenje reševati in daljšati in lajšati. Morivec je, kdor pretrege nil življenja človeku, tudi če je ta komaj spocet. Zatecete si vendar k materi ali, če je nimale več, kakor se zdi, k spovedniku. Verjamejte, da najdete za žalostno-obupno stanje pomoč in najboljše zdravilo — v spovednici.

M. A. v Lj. Srbeč ličaj na roki in hrbitu je zelo različne narave, ker je več vrst kožnih izpuščajev, ki močno srbe. Ako ne marate k zdravniku, kar je vendar najbolje, poskusite tole: Oterite si bovinu mesta z zredčenim salicilnim ali mentolovim žirpitom in pripajite si jih s smukcem ali lojevjem, ki mu je primesani cinkov oksid (10%).

P. Z. v T. Radi opisane živčne bolezni Vam priporočam, da se napotite čimprej na živčni oddelk splošne bolnice v Ljubljani ali na kliniko za živčne bolezni v Zagrebu. Sodeč po Vašem opisu smatram Vašo bolezen za resno, ki se pa da zaustaviti in celo ozdraviti, ako se podvržete večedenškemu zdravljenju v bolnici.

V. E. v H. Sumente v bližini srca, podobno grmenju od zgorej navzdol, bo bržkone v zvezi s kako motnjo v dolenjem delu požiralnika. Zdravniški pregled!

Isti. Skrtnanje okoli ledij pri boji navkreber po padcu z bradije pomeni, da se Vam je kaj polomilo ali nalomilo. Ako ne boli in opravljate svoje delo brez težkoč, se utegne posledica poškodbe sama porazgubi.

Isti. Večkratni hud nahod s kreavitvami potrebuje zdravniške preiskave in bržkone operativnega zdravljenja.

Isti. Sumenje v operiranem ušesu je kaj pogostno. Predstavite se zdravniku, ki Vas je operiral in isti naj Vam oskrbi tudi nos.

Pravni nasveti

Tudi pogojno naložena kazen se smatra za kazeno. Obsojen sem bil na zaporno kazen in to pogojno na dve leti. Ali se bo ta kazen vpoštovala pri izdaji nравstvenega spričevala, ki ga rabim za stop v javno službo? V. K. iz R.

Sveda se bo pri izdaji nравstvenega spričevala vpoštovala ta kazen. Saj je vpisana tudi v kazenskem listu, ki ga vodi državno tožilstvo in upravno oblastvo prve stopnje. Šele, ko bo minila preiskusa dveletna doba in če ste izpolnili pogoje, ki vam jih je sodišče eventuelno stavilo pri izreku pogojne obsodbe (n. pr. povrnitev škode), se bo smatralo, da niste bili obsojeni in se bo tudi nравstveno spričevalo glasilo, da ste neoporečen.

Porok ne more svojevoljno odpovedati po roščtu. Gasilno društvo je za nakup motornih brizgalne najelo večje posojilo, za katere smo prevzeli poroščto vsi odborniki. Dva izmed porokov pa sedaj nista več v odboru in preteta, da se bosta jamstu odpovedala. Ali je to mogóce? I. T. iz V.

Dokler ne bo dolg plačan, ne bo noben porok prost svojega poroščta in posojilnika tudi ne bo vzel na znanje >odpovedi obeh porokov.

Plačilo pravdnih stroškov. Radi motenja posesti sem bil prisiljen vložiti tožbo, ki sem jo dobil in je sodišče naložilo nasprotniku plačilo vseh stroškov. Kljub temu pa sem moral svojemu zastopniku nekaj stroškov tudi jaz plačati. Ali je to pravilno? P. I. iz L.

Če ste v pravdi povsem zmagali, je sodišče naložilo nasprotniku plačilo tistih vaših stroškov, ki so bili za uveljavljanje ali obrambo vaših pravic potreben. Stranke pa imajo pogosto navado, da povzročajo svojemu zastopniku mnogo dela, ki ni nujno potrebno za dočiščeno pravdo. Seveda v takem slučaju sodišče nasprotniku ne bo naložilo plačila prav vseh stroškov, ampak bo moral plačati stroške za ono delo zastopnika, ki ni bilo za pravdo potrebno, tista stranka, ki je to delo povzročila. Sicer pa morete predlagati odmero stroškov po sodišču, če se glede njih niste pogodili z zastopnikom in jih smatrate za neopravičene ali previsoke.

O zimskem krmljenju koristnih ptic

V zadnjem članku o varstvu naših drobnih ptic vam govorili, kako potrebno je, da privabimo te neutrudne pomagajo pri zatirjanju sadnih zajedavcev nazaj na sadne vrtove in jih podpiramo zlasti pri razmnoževanju. Reklam smo, da dosežemo to edino na ta način, da jim nudimo priliko za gnezdenje in uspešno valjenje.

Toda vse to nam prav malo ali nič ne koristi, ako pustimo, da se nam vsako zimo skrbi število naših ljubljenik zaradi tega, ker jim pozimmo, ko nastopi neugodno vreme, zmanjša vsake hrane in morajo od gladu in mraza žalostno poginiti. Zato velja zimsko krmljenje koristnih ptic že od nekdaj za najuspešnejše sredstvo v varstvu teh prekoristnih, pa tudi če vse ljubki živali.

Zakaj pa tako ostro obsoja te vrste krmilnic in krmljenje v njih? Prvič zato, ker krmilnice niso prav narejene, drugič pa zato, ker se vobče krmli površno in z neprimereno hrano.

Krmilnica, ki naj ustreza svojemu namenu, mora biti tako sestavljena, da je hrana pri vsakem vremenu in pod vsakim pogojem pticam vedno dostopna, da je torej nikdar ne more zamesti sneg, niti namečiti del.

Ali so naše običajne krmilne hišice tudi tako urejene? Kaj še! Ali niste še opazili, kako so zjutraj zamedene, kadar naletava ponoči sneg in brije ostra burja? Sedaj nam bo tudi jasno, zakaj so take valilnice, čeprav bi bile založene s primereno hrano, pticam kljub temu pogubne.

S krmilnicami zvabimo ptice v bližino hiš in v sadovnjake. Ob lepem vremenu se privadi na ta lagodni način življenja in nekako pozabijo na naravne vire, ki jih morebiti niti ni v bližini. Ko se potem nenadoma vreme spremeni in je njihova vsakdanja miza zamedena, ni čuda, ako si ne znajo pomagati in žalostno poginejo. Usceno za nje je zlasti vselej, ko zapade droben sneg, ali pa kadar je poleđica, ki še temeljite zapre vse naravne vire za zimsko hrano. Ptice, ki niso vajene

Omiljenje kazni po pravomočnosti sodbe. Ali morem doseči, da se mi zaporna kazen, na katero sem bil obsojen radi žaljenja časti in se zoper obsojbo nisem pritožil, spremeni v denarno globo. N. V. iz A.

Po pravomočnosti sodbe se more zaporna kazen spremeni v denarno le, če se pojavitjo olajševalni razlogi, ki jih ni bilo, ko se je izrekala sodba ali se vsaj takrat ni vedelo za nje. V vašem slučaju bi bilo najbolje, da se z nasprotnikom (zasebnim otoččjem) poboljša in ga pripravite do tega, da vam žalitve odpusti, nakar napravita skupno prošnjo na višje denarno sodišče v Ljubljani za omiljenje kazni oziroma za spremembo zaporne kazni v denarno. Zelo verjetno je, da bo sodišče prošnji ugodilo. Vložiti pa je prošnjo pri tistem sodišču, ki vas je obsojilo. — V vsakem slučaju pa je možno doseči omiljenje ali odpustitev kazni potom najvišje milosti Nj. Vel. kralja.

Prihod za pričo je zakonita dolžnost. Ali me more sodišče prisiliti, da pridevam za pričo, čeprav ničesar ne vem o stvari? C. D. iz S.

Pričevanje je zakonita dolžnost vsakega državljanega. Če o stvari ničesar ne veste, boste o tem že na sodišču povedali. Tja pa morate v vsakem slučaju, ker vas drugače sodišče lahko kaznuje in vas da s silo privesti.

Če sošed brani zidanje stranišča. Pri novi hiši sem zgradil na severni strani stranišča. Radi izvora pa bi bilo priročne, če bi ga postavil na južno stran. Temu se pa protivita sošeda, čeprav bi ne imela nobene škode in imata celo sama tam v bližini greznic. Ali smem postaviti stranišče kljub ugovoru sošedov in kam se mi je v ta namen obrniti? I. G. iz R.

V vašem slučaju velja isto, kar smo povedali v zadnji nedeljski številki o gradnji hleva. Prosites pri županstvu za stavbno dovoljenje za preložitev oziroma zgraditev stranišča. Županstvo bo odredilo stavbni ogled in tam bosta mogla sošeda povedati svoje ugovore. Če iz zdravstvenih ali drugih javnih ozirov županstvo proti graditvi ne bo imelo pomislek, vam bo izdalo stavbno dovoljenje, sošeda pa bo z ugovori napotilo na pravdno pot. Če bosta nato sošeda upala dokazati, da je smrad, ki prihaja iz stranišča tolik, da presegajo po krajenvih razmerah običajno mero in da se jima s tem bistveno kratev v kraju navadno rabo zemljišča, to se pravi, da svojega zemljišča vsled vašega stranišča ne morete več tako uporabljati, kakor ga sicer uporabljata. Če so vaše navedbe in skica, ki ste jo priložili, točne, je zelo malo verjetno, da bi se sošedoma posrečilo, da bi vam zabranila zgraditi stranišče.

Kako pa naj bi bila torej krmilnica narejena, da bi bila hrana v njej absolutno na varnem pred vsemi vremenskimi neprilikami. V bistvu kaže

to pričujoča slika. Z nje vsakdo lahko posname, da mora biti rob mizice, kamor trosimo hrano, v isti višini s spodnjim robom strehe. Na sliki sta dve mizice in sicer zgornja večja in spodnja manjša. Zgornja je prava krmilnica, ki se jo morajo pa ptice šele privaditi. Zato je pa spodaj še manjša mizica za prve dni, dokler se zgornje ne privadijo. Pozneje se ne uporablja več, ker tudi ni zavarovana tako kakor zgornja. Da ptice laže opazijo hrano na zgornji, zavarovani mizici in da je bolj na svetlem, je spodnji rob strehe v navpični smeri podaljšan okrog in okrog z ozko šipo. Takole krmilna hišica ima tele razmere: razširoj od kola do kola je 1.30 m, širina zgornje mizice 60 cm, višina od zemlje do zgornje mizice 1.40 m, širina šipe 18 cm. Samo ob sebi umevno je, da se naredi na ta način lahko tudi večje ali manjše krmilnice, tudi samo na enem stebriku ali za pred okna itd. Paziti je na to, da mora znašati razdalja od roba krmilne mizice pa do šipe najmanj 35 cm, da morejo ptice brez ovire priletavati k mizi in odletavati.

Jedilni list za mesec november

(Dr. Krekova mesič-gospodinjska šola v Zg. Šiški.)

Nedelja, 30. novembra: 1. Jeterne ovrite ježice na goveji juhi. 2. Prašičja ribica v mreži, pražen krompir in jabolčen hren. 3. Španško seno s kremo. 4. Sadje.

Ponedeljek, 1. decembra (narodni praznik): 1. Ohrovča juha z ovritimi kockami. 2. Roastbeef, pražen riž in vinska polivka. 3. Korenjakova torta. 4. Domači punč.

Torek, 2. decembra: 1. Močnati ponvičnik na kostni juhi. 2. Telečji možgani v aspiku (žolica). 3. Zelenjavna plata. 4. Rižev način.

Sreda, 3. decembra: 1. Paradižnikova juha z rižem. 2. Zajčja pašteta in jajčni hren. 3. Rosinova potica.

Cetrtek, 4. decembra: 1. Ražen ječmenček

ZAM NAŠE MALE

Kralj Živžav in njegove tri hčerke

(Prosto po Tolstoju Mirko K.)

1.

Je živel kralj, Živžav mu je bilo ime, ki je imel tri ljubke hčerke: Šašo, Mašo in Natašo.

Kralj Živžav je bil, kakor že ime samo pove, velik lahkoživec in veseljak. Ljubil je razkošje in razispal denar kakor jesenski veter listje.

Nekega dne je kralj Živžav z žalostjo in strahom ugotovil, da ne premore njegova zakladnica niti plesnivega beljca več. Močno ga je zaskrbelo: >Kaj bo pa zdaj, ojej?<

Po dolgi, v kesanju in skrbih prečuli noči, je kralj Živžav na vse zgodaj vstal in dejal kraljici Tiharevu:

>Na lov pojdem, da ustrelim kakšno zverjad. Kajti bomo imeli sicer že jutri prazne lonce in želodce...<

Vrgel je puško čez ramo, vtaknil kos kruha v torbo in se napolil.

Deset ur, deset dolgih ur je kolovratil križenkražem po širokem gozdu, ne da bi bil opazil najmanjšega sledu kake živali.

Ze se je jelo solnce počasi spuščati za daljne gore. Prve večerne sence so se prihujeno plazile skoz gosto vejevje dreves.

Truden in malodusen je sedeł kralj Živžav na trheli smrekov štor in jel z velikim tekom mleti suhi kruh med zobmi.

Tedaj je zasišal iz goščave sumljivo šumenje, kakor da nekdo s težkimi nogami lomasti po odpadlju vejevju in suhem listju. Pozorno je prisluhnihil in uprl oči v ono smer. Videl ni nijesar, ker mu je gosto vejevje zastriralo razgled, slišal pa je, kako prihajajo težki, okorni koraki neznanca čedalje bliže... čedalje bliže...

Prestrašen je kralj Živžav planil na noge in krčevito stisnil puško v rokah. Od razburjenja mu je srce tolklo v prsih kakor kovaško kladivo.

In — —

In je zdaj planil — hop! hop! hopla! — izza širokega grma velik, neznansko velik medved. Ljuto je premeril tresočega se kraja od nog do glave in besno zarjal:

>Unuaaa... unuaaaa...<

Kralju je zastala sapa. >Obve< je zastokal v smrtni groz, >obve, zdaj je konec z menoj! S puško ne opravim nič proti taki zverini...<

Medved je groveče obstal pred njim in se pripravljal na skok.

V tej hudi stiski je nekdaj tako mogočni in neustrašeni kralj padel kakor drobno dete na kolena in jel milo prosiči razjarnega kosmatineca:

>Bratec, joj, prejoi, imej usmiljenje z menoj! Pusti me živeti! Saj ti nikoli nisem nič hudega storil. Do konca življenja bom molil zate. Prav zares bom molil, bratec, prisegam ti!<

Medved se je splazil tik do njega in osorno zarenjal:

>Ne bo nič iz tega, dragi moj, ne bo nič! Jaz sem kralj gozda. Hotel si streljati živali, ki so pod mojim varstvom, zato moras umreti!<

>Ah, ljubček, ah, goloček,< je obupno javkal kralj Živžav, aprizanesi mi! Saj sem tudi jaz kralj. Kralji si morajo biti prijatelji. Tri hčerke imam doma, tri ljubke, nedolžne hčerke — kaj bi sirotice brez mene, skrbnega očka, počele?<

Medved se je zamislil in nato zabrundal:

>Naj bo. Pustim te živeti pod pogojem, da mi das najstarejšo hčerko Šašo za ženo. Ne bo ti žal; obdaril te bom zato bogato.<

Kralj Živžav, ki je v strahu za svoje življenje kar šklepetal z zombi, je brez pomisleka privolil:

>Zakaj pa ne, ljubček moj, golobček moj, zakaj pa ne?! Ne samo Šaše — vse tri hčerke ti dam in ū ženo povrhu, če želiš, samo pusti me!<

>No, ti si pa res skrben očka! se je pogljivo zarežal kosmatinec in godrnjače dočastil: >Ne maram vseh! Samo Šašo hočem. Torej pomni: čez osem dni pridem ponio!<

Rekši se je brez pozdrava obrnil in odločil nazaj v goščavo, besno rjovec predse: >Uuuaaa... uuuaaa...<

2.

Ko se je kralj Živžav vrnil v grad, ga je pobara kraljica Tihareva:

>No, ali si kaj prida ustrelli?<

>Nič,< je čemerko dejal kralj in pristavil: >Srečal sem v gozdu samo orjaškega medveda, ki bi me bil požrl kakor maček misko, da mu nisem obljudbil najstarejše hčerke za ženo. Čez osem dni pride ponjo.<

Kraljica ga je sočutno pogledala in neverno zmajala z glavo:

>Joj, kakšne čudne stvari govoriš danes. Gotovo si spet preveč pil ali pa si imel hude sanje...<

In je odšla v drugo sobo in kaj kmalu pozabila, kaj ji je mož pripovedoval.

*

Preteklo je osem dni.

Ob zgodnjem jutranji uru devetega dne je kraljica Tihareva nenadoma zaslišala peketaje konjskih kopit v cingljjanje kraguljčkov pod gradom. Stopila je radovnata k oknu in pogledala skozeni. In je zagledala na grajskem dvorišču veliko, svetlo, na moč lepo kočijo. Jadrno je pohitela navzdol, da bi poizvedela, kakšen imenitnik se je pripeljal na obisk.

Baš tedaj se je izprehajala po dvorišču najstarejša hčerka Šaša. Ko se je nič hudega sluteč približala kočiji za par korakov, je v hipu planil iz kočije mlad in od sile lep princ. Šaša je zavzala obstala, princ pa je urno skočil k njej, jo objel okoli pasu in odnesel v kočijo.

Kraljica Tihareva se je grozno prestrašila. >Na pomoč! Na pomoč! Razbojniki!< je zakrčala in obupno zakrilila z rokami.

Prihite je od nekod kralj Živžav, še ves raznurjen v krmežljav, in pobara:

>I, kaj pa se je zgodiло tako strašnega?<

>Sašo so nam ugrabili, Šašo! je vekala kraljica Tihareva in pokazala s prstom na kočijo, ki je baš zavila okoli ogla.

Kralj Živžav si je junaska zavihal rokave, dejal >hopla!< in se spustil v tek za kočijo. Ko pa je pritekel do ogla, sta bila iskra bele že zdavnaj odpeketala z ugrabljenim Šašo neznanom kam...

Kraljica Tihareva je bila radi nenađene izgube ljubljene hčerke silno potrta. Kakor brez uma je tekala po dvorišču sem in tja in se kar ni mogla potolažiti.

Pa so ji solzne oči nenađonia obvisele na velikem zaboju sredi dvorišča. Presenečena je zaklicala kralju, ki je kakor kup greha in nešrečne slonel ob grajskem zidu.

>Poglej no, poglej — kaj pa ta zabolj pomeni?<

Kralj Žavžav je pogledal, se začudil, stopil k zabolju, ga odpril in očaran vzliknil:

>Ah...!<

Zabolj je bil do vrha poln pristnih, kakor sonce lesketajočih se srebrnikov...

Kraljev prej tako čemerni in krmežljavi obraz je bil v hipu ves svetel in dobrovoljen. Dejal je:

>Holaj, zdaj pa že vem, kdo je bil tu! Medved je bil, medved, kateremu sem bil obljubil Šašo za ženo. Tale zabolj cekinov je puštil tu kot obljubljeno svatovsko nagrado. Zivijo! Juhu!<

In se je zavrtel na peti in poskočil divjeradostno od tal, kakor da je to najsrcečnejši dan v njegovem življenju, ko mu je neznanec ugrabil hčerko...

Kraljica Tihareva pa je molče stala poleg njega in žalostno zmajala z glavo.

3.

Lahkomiseln kralj Živžav je začel iznova moč razkošno in imenitno živeti. Razsipa je denar, kakor da mu ne more poiti nikoli.

A minili so tedni, minili meseci — in kraljeva zakladnica je postala kar čez noč spet suha in prazna. Zlato v njej je splahnelo kakor spomladni sneg.

Ko je kralj Živžav to videl, je napravil tako neznanico čemeren in kisel obraz, kakor da je bil pojedel zvrhano košaro limon...

V tej bedi in nadlogi je sklenil, da poskuši iznova svojo srečo na lov.

Oborožil se je s puško in bodalom, posadil na ramo za lov izučenega ptiča sokola, in se napolil.

Dolgo časa je brez uspeha taval preko prostranih poljan. Ze se je hotel klavrene volje vrniti, ko je zdajec zagledal nad seboj drobno ptico prepelico. Nemudoma je pustil sokola za njo. Kakor pšica, ustreljena iz oster napetega loka, se je slednji pognal v zrak.

Medtem pa, ko je sokol zasledoval prepelico, se je spustil iz nedoglednih višav močen orel. Prestrašen je sokol opustil zasledovanje prepelice in odfrotal nazaj na ramo kralju Živžavu; upal je, da bo tam na varnem. A se je hudo motil ubogi sokol! Orel se niti malo ni ustrasil smrtonosne puške kralja Živžava. V silnem zaletu je planil navzdol, razmrevaril v hipu in krempiji leve noge treptajočega sokola, krempilje desne noge pa je neusmiljeno zasadil smrtnobledemu lovcu v ramo.

(Dalje.)

Ivan Albreht:

Bojanček piše sv. Miklavžu

*Rad bi žogo pisano,
rajši še konjič,
z žogo bi se poigral,
konja jezdil do Božiča.*

*Tudi hišico bi rad
in morje prostrano,
in še ledjo pisano
na morje prostrano!*

*Zogo sestriči bom dal,
bratu bom konjič,
z ladjo bom pa morju plut,
ladral do Božiča.*

*Rad bi, rad bi... Sam ne vem,
česa bi še prosil.
Daj, Miklavž, mi toliko,
da bom komaj nosil!*

Mirko Kunčič:

Julka Klepetuljka

3.

Kako se je seznanila Julka Klepetuljka z rekordi.

In se je zgodilo, da je Julka Klepetuljka slišala nekega dne od strica iz mesta, na kakšen udovit in iznadljiv način si znajo nekateri ljudje prislužiti zvrhane mošnje denarja in še slavo, holja, slavo, ki gre kakor bliski v pisk řírom vesoljnega sveta.

Na primer! —

Vam spleza kakšen delomrjen polepuh med rogovite nizkega drevesa in oznani strmečenu svetu:

Halo, ljudje božji, skupaj, skupaj! Kaj takega še niste videli žive dni, trara! Pet dni in noč bom prečepel jaz, junak, tu gori! Pet dolgih dni in noči se ne bom genil z drevesa — živijo!

In drvijo ljudje v trumah gledat hrabrega fantalina na drevesu in občudujejo njegov nezaslišan pogum. In mu prinašajo denarja in darov nič koliko.

Pa ti primaha odnekod drug takšen potepuh, ki si zaželi slave in pa bogastva. Zlezne na drevo ne dače od prvega — in začne prav tako kakor njegov tekmeč z grozanskim truščem in hrusčem vabiti ljudi skupaj:

>Halo, ljudje božji, sem kaj pa ta zabolj pomeni?<

Fantalin na prvem drevesu se razsrdi in začne kričati:

>Halo, ljudje božji, k meni! Kaj bi poslušali širokostenje tegale falota! Bo revez sedem dni in noči prečepel na drevesu — hohot! To zmorem edino le — jaz! Trara — koražen!

In se začne ljudja borba za prvenstvo med obema fantalinoma. In je deležen tisti, ki najdej vztraja na drevesu, vseh časti in lovorcev vencega tega sveta in milijon navdušenih >živijo< klicev. In se temu pravi, da je odnesel rekord.

A ni rekord samo takšno prelepno posmenjanje opice na drevesu, nego je rekordov dandas kakor listja in trave.

Na primer! —

Vam je neki pek stavil tisoč in pet sto dinarjev, da bo stal dvanajst ur neprestano na eni nogi. Ves vesoljni svet je bil prepričan, da hrabri pek vzdružil in dobil stavo, a mu ta stava žalibog ni koristila prav nič, ker se je po preteku dvanajstih ur nezavesten zgrudil na tla in izdihnih... Zadela ga je kap. A ni bila njegova brička smrt nobenov virja rekordu. Odnesel je >rekord< hrabri pek, odnesel ga je vkljub vsemu, odnesel — na oni svet...

In je odnesel rekord tudi blažek, ki je stavil, da bo v treh urah izplil dva litra žganja. Izplil ga je in je žel možkar za svoje junake.

Blažkova sestra Angelica je dobila nov zimski plašček. Hitro je stekla pred stensko zrealo in se ogledovala od vseh strani.

Pa ji je zaklicil bratec Blažek:

>Hojej, Angelica, ali te ni sram? Komaj en dan je star tuoč plašček — pa imaš že dve veliki luknji v njem!<

>Kje?< je vsa prestrašena vzliknila Angelca.

>V

Ob 50 letnici Marijanišča

P. Krizostom:

Pesem zahvale

Danes je v naših dušah lepo.
Praznik velik krog nas kipi.
Petdeset let je v večnosti zašlo,
odkaz Marijanišče naše stoji.

Vsi veliki dobrotniki
gredo veselo danes mimo nas.
Mnoge je že daveno osrečil.
Gospodov sladki glas:
»Blagor usmiljenim,
ker usmiljenje bodo dosegli.«

Prvi so tisti, ki so naš zavod gradili,
ki z ljubezni so ga vodili.

Učeni Gogala naj vrsto začne:
temeljni kamen je Marijanišču položil.
Za njim stopa blagi Lampe,
ubog kot Frančiček in vendar bogat.
Za njih prihaja naš gospod prelat,
ki vedno ima srečo čuteče
za vse bedne in trpeče.
Celič trideset let
le Marijanišču živi,
tanj dela, tanj trpi.

In naše sestre!
Kot njih scrafinski oče —
neslišno gredo skozi hodnike v kapelo.
Jezusu na žrtvenik so dale življenje celo.

Rafaela, Metodija, Lidvina, Uršula
in toliko drugih sestra, —
vse že v božjem objemu spe
in vendar sredi med nami žive.
Zapustile so jasen spomin
in molitev pošljajo nam iz višin.

In še oče Placid je pridrsal med nas.
V ganotju trepeče mu glas.
Ko je dvignil v blagoslov roke,
so mu zdrknile preko lic
veselja solze.

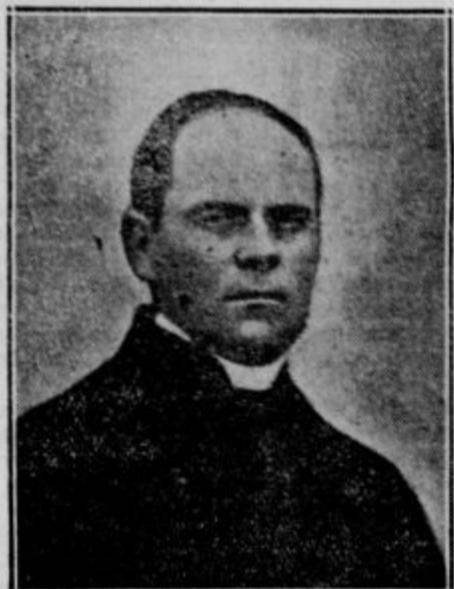
O, danes je v Marijanišču lepo.
Vse sirote slavo Gospodu pojo,
vse, ki so naše mater in ognjišče
v teh posvečenih zidovih,
vse, ki žive,
ali ki spe že daveno v grobovih.

Danes je v Marijanišču lepo.
Kako gori vsem gojencem v zanosu oko
ob misli na slavo zavoda.
In naša pesem?
Poveljujmo, hvalimo Gospoda
za vse darove petdesetih let.
Zahvalimo precisto devico!
Saj pod njenim varstvom naš zavod je svet
in je velik in močan.
»Te Deum« današnji naj bo zato glasan,

Jubilej ljubezni in dobrote

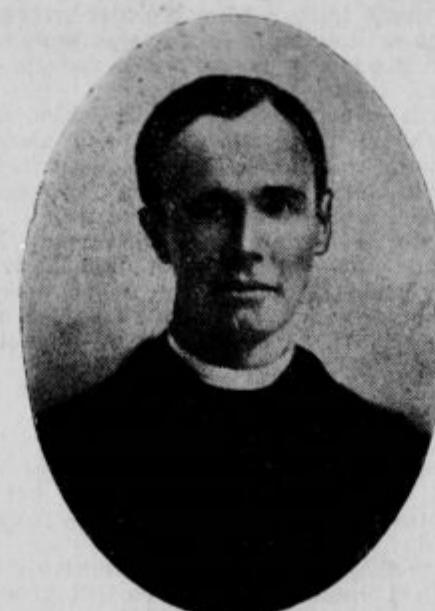
Morebiti ni smeli trditev, da je Marijanišče najmogočnejši spomenik v Ljubljani, ker je postavljen sto in sto dobrotnikom, katerih imena se nevidno bleste na kvadrilih, iz katerih je zgrajena veličastna stavba. Ni to bladen kamen, ampak vse očivljajoča, topla ljubezen, ki se pretaka skozi tisoč in tisoč mladih srce, ki so našla v Marijanišču svoj drugi dom.

Brez posebnih velikih načrtov, zgorl z iskreno željo, nuditi osiroteli deški mladini zavetje, je napotilo velikega ustanovitelja Vincencijev državljane v Ljubljani, dr. Janeza Gogala, da je na zapuščenih Poljanah začel graditi dom krščanske ljubezni.

Dr. Janez Gogal,
ustanovitelj »Marijanisch«.

Kljub vsestranskim težkočam in nasprotovanju, je ljubezen kakor ognjeni zubelj prodrla vse ovire in že 15. novembra leta 1880. so se odprla vrata nove, skromne siročnice 11 deškom. Misel, enkrat spomena, je kmalu zajela plemenita srca, ki so začela podpirati karitativen akcijo neumorni delavnički dr. Janeza Gogala. Isti dan, 15. novembra, je nameč umrl mestni župnik Avgust Köstl, ki je zapustil sirotam 20.000 gld. Tedanjega katolička javnost je obračala vso pozornost nove se razvijajoče krščanske karitas. Oglasili so se dobrotniki iz vseh krogov in zlasti so bili to slovenski duhovniki, ki so s svojimi denarnimi prispevki in nabirkami največ pripomogli do mogočnega razmaha mladega zavoda. Bile so pa tudi ljubljanske dame, ki so tvorile posebno društvo, ki je skozi 40 let podpiralo prospeh zavoda. Prostori siročnice so postali kmalu pretešni in zgraditi je bilo treba novo poslopje, ki je že leta 1882. visoko nadkritilo male poljanske hišice. Stevilo gojencev se je zvišalo na 60. Obiskovali so ljubljanske mestne šole, a že leta 1884. se je otvorila v zavodu lastna šola s pravico javnosti. Učiteljica v voditeljica šole je bila leta umrla gđ. Ema Ravnach, ki je z vse ljubezni delovala v zavodu do leta 1887. Največji spremembi je doživel Marijanišče leta 1884. Duša in graditelj zavoda, novomnenovani ljubljanski škof dr. Janez Gogal je 4. maja umrl. Bil je eden izmed najmarkantnejših osebnosti tedanjega časa in je slovel po svojem govorniškem talentu in zloboki naobrazbi. Vendar je bila najoddilnejša njegova lastnost ljubezen in žrtev do bližnjega. V jeseni l. 1884. je prevzel vodstvo zavoda dr. France Lampé, ki je bil velik po duhu in srcu. Zajel je z vse očitovsko resnobo osirotelo mladež in ji v tem času vseki pouk in vzgoji pokazal vzore in zahvaljuje vsej naši na Marijanišču.

Dr. Frančiček Lampé,
pričevatelj »Marijanisch«.

jim nudijo higienična stanovanja in učilnice ter prostorna igrišča, ampak tudi zlasti za dušno izobrazbo in duhovno življenje. Vsakdanja sv. maša, pogosto prejemanje sv. zakramentov in zlasti češčenje Matere božje plemeniti mlada srca, da se versko in duhovno okrepi in imajo jasen življenjski cilj. Njihovo življenje ne teče enolično, ampak si pojšče prijetnosti v raznih zabavah, ki jih nudijo zlasti razni prazniki in godovi, ki prirejajo gledališke predstave. Plemenita je rast mladega srca v novoustanovljeni verski organizaciji »Križarji sv. Frančiček«, ki jo vodi šolski katehet. Otroci vstajajo ob 6 zjutraj, nato se udeležijo sv. maše, dopoldne in popoldne imajo šolski pouk, učno uro in greda ob 7 zvečer k počku. Ob nedeljah imajo svojo šolsko mašo s pridigo. Zelo lepo in razveseljujoče je otroško petje pod vodstvom šolskih sestera. Po dokončani osnovni šoli odhajajo otroci na gimnazijo in meščansko šolo, izmed vseh v življenju, ker vodi preko samega nekateri starejši tudi v vajenilstvo.

Dijaški konvikt

Dijaški so v zavodu že od leta 1886. Zlasti s prihodom »očeta dijakov« A. Kalana je štivo dijakov vedno bolj in bolj rastlo, dokler ni doseglo leta 1909. štivila 46. Bilo je to pravljato družinsko življenje, ki so ga živeli dijaki s svojim ravnateljem. Z zgraditvijo šentvidskih zavodov in z ukinitev Alojzijevišča je bil dijaški konvikt v Marijanišču prepotrebna časovna zahteva. Tako je prvo leto je bilo sprejetih preko 100 dijakov. Prišli so

S. M. Lidvina Purgaj,
najzaslužnejša predstojnica šolskih sester v
»Marijanisch«.

tudi Alojzni, osmo- in sedmošole. Nadzorstvo in vzgojo pri dijakih so prevzeli prefekti. Dijaki obiskujejo klasično in realno gimnazijo, učiteljišče in meščansko šolo. Konvikt je moderno urejen in nudi dijakom vsestransko razgibanost. Na razpolago so igrišča, kleglišča in telovadnica, da se telesno lahko učvrstijo, za izobrazbo pa imajo svoje krožnike in literarni list »Plamen«. Marsikateri slovenski pisatelji se je vadil ob »Plamenu«. Dijaki gojijo zlasti petje, glasbo (orkester) in za posebne prizadevanja.

Zavod je potreboval novih dozidav. Z velikim občudovanjem moramo zreti na ogromno delo, ki se je izvršilo skozi 10 let, ko je Marijanišče zrastlo v mogočno stavbo, ki je bila dograjena leta 1892., ko je bilo na dvoriščni strani blagoslovljeno po Škofu dr. Krizostemu Pogačarju šolsko poslopje. In še je bil dr. Lampe, ki je leta 1898. zgradil poslopje za Kmetijsko gospodinjsko šolo, ki se je po velikem dobrotniku župniku Feliku Knificu imenoval »Felicianum«. Po smrti dr. Lampeta je Marijanišče sprejelo drugega velikega ravnatelja kanonika Andreja Kalana, ki je zavzemal tedaj odlično mesto v slovenski javnosti. Tradicija dela in ljubezni je rastla in zadnji vogelin kamen je položil prelat Kalan leta 1910., ko je knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič ob asistenci krščkega Škofa dr. Antona Mahniča blagoslovil dijaški konvikt, ki reprezentativno zaključuje veličastno farsado Marijanišče.

Siročišče in osnovna šola

Ob jubilejnem letu pride v prvi vrsti v poštov siročišče, ki je bilo zlasti v predvojnih letih očetnil in materinski dom premnogih sirot, ki so prejemale v zavodu vzgojo in naobrazbo. Zgodovina marijanščke osnovne šole bilježi marsikateri odlično ime današnjih javnih kulturnih delavcev, ki so tu prejeli prvi šolski pouk. Sloves uživa šola, ki ima letos 250 učencev, zlasti vsled dobrih učnih moči, ki so prejeli pogostoma priznanje šolskih oblasti. Življenje v deškem zavodu je vsestransko bogato. Otroci uživajo ne samo telesno nego, ko se

Gospod prelat praznuje danes trideseticoleticoletovanja v Marijanišču. Mnogi se ga bodo spomnili za ta jubilej, mnogi bodo imeli važnejši stvari mimo njega.

Mi pa, ki smo rasli v njegovih senci, smo danes veseli kakor ob zlati poroki svojih očetov in vsa ena naša misel bo poromala do njega. Morda tisti tihni prosojni večerni čas, ko se gospod prelat v samoti večne luči sklanja pred svojim Velikim Mojstrom in misli na nas in ře na vse tiste, ki jih ni imel ob sebi, pa ve, da so tako potrebeni blagoslavljajočega spomina in skrbne misli.

Dolgo je že, kar sem prvič potkal na njegova vrata. Z bojaznijo in pridržanim korakom, zakaj dosti takih vrat me je bilo do takrat udarilo po nogah in po srcu.

Danes se ne vem kako je bilo, ko mi je njegov pogled iskal po duši. Spremljala ga je skromna beseda, ki je hotela na dno vsega. Tisto uro sem spoznal, da so ljudje, ki vse razumejo in vse odpuste.

Ni treba, da bi bil človek mlad, da je sodoben. Ni treba, da gre s časom. Vsakdo spada kot človeška celota v nek gotov čas. V tisti, ki ga je moral graditi in oblikovati njegova generacija. Kdor se tega zave, je v vsakem obdobju sodoben in gre z vsakim časom, ne da bi hotel odločilno posegati proti njemu, ker ga razumeva organsko, kot najust, ki sledi iz prejšnjega časa in da zahteva pač svojih ljudi, ki po svoje, kot je pač njih naleta, rešujejo probleme, ki se sproti porajajo. Take nosilce časa si mora vsaka doba sama roditi, ne more jih prevzemati iz kakih prejšnjih, ker so prebistveno zvezani z njim.

Koliko jih je med nami, da so to doumeli? Pri prvem svidenju z gospodom prelatom sem prvič spoznal takega človeka in to je najostrejši in najsvetlejši vtič vse poti v življenje, ki mi jo je kazal on.

Včasih ga vidim, ko gre počasi po hodniku, narahlo sklonjen — kot da je že maršikat težkega padlo na njegov tihnik. Ves je preprost, nezagonetan, prozoren kakor luč, ki se pri vsakem oknu vlijije čez njegovo postavo.

In je velik. Zakaj vsa veličina življenja je v dvojem: v delu in žrtvi. Delo, ki ne pričakuje plačila, ki je že samo na sebi žrtve, prehaja vanjo in rase iz nje. To je delo v najčistejši, bestveni obliki, ker znači sproščenje od enega najosnovnejših objemov narave: od pričakovanja in podzavestnega iskanja plačila in priznanja.

Kako do krvi se je treba stisniti za eno samo tako dejanje, ve morda' vsakdo od nas.

On dela ta trideset let. Ali se zavedamo etosu teh besed? Njih večnostne širine. Ljudje božji, koliko pa jih je bilo, jih je in jih bo med nami, ki bi ob prvem vrhu in višku svojih sil, stremljen in uspehov vrgli vse to od sebe, pol svojega življenja, stopili pod križ in raztrgali svoje prsi: Vzemli vse, samo duše mi daj!

Duše mi daj, to je trajeva in krvava življenjska karakteristika, ki je vredna le malokatera duša. Dolga je pot do nje, najdaljša izmed vseh v življenju, ker vodi preko samega nekateri starejši tudi v vajenilstvo.

like gledališke predstave. Za duhovno življenje skrb Marijana kongregacija in vsa notranja ureditev verskih vaj. Dijaki so vsaki dan pri sv. maši, goji se tudi liturgična sv. maša, pospešuje se molitev in prejemanje sv. zakramentov. Dijaki iz Marijanišča si svobodno volijo svoje poklice in odhajajo na univerzo in lepo štivoje tudi postal duhovnik. Dijaki imajo skavtsko organizacijo »Gorazdova četa ljubljanskega stegca« in se zlasti tudi karitativeno lepo udejstvujejo.

Kmetijsk-gospodinjska šola

Ustanovljena je bila leta 1898. pod vodstvom Kmetijske družbe v Ljubljani. Šola je postala kmalu zelo znamentna, saj je bila edina te vrste in je po svojih strokovnih učiteljih in učiteljicah, med katerimi so zlasti znamente pisateljica knjige »Gospodinjsvo« m. Lidvina Purgaj in pisateljica knjige »Slovenske kuharice« s. m. Felicita Kalinšek. Gospodinjska šola traja 11 mesecev, in je tokom 32 let vzgojila mnogo najboljših gospodinj. Po vojni pa se je ustanovil na šoli tudi seminar za učiteljice gospodinjstva. Sedaj je ravnatelj šole inž. Rado Lah in voditeljica s. m. Izabela Gosak.

Marijanišče obhaja svoj jubilej ob spominu na požrtvovano delo svojih velikih ravnateljev in zlasti še nezabnih šolskih sester, ki so svoje najlepše moči duha in srca žrtvovalo procvitu zavoda. Z ljubezni in tihu molitvo so skozi dolga desetletja vzgajale deško mladino, ki je našla v njih najboljše življenske svetovalte in vzgojitelje. Nepoznane in skromne v javnosti, so bile bogate sestve v sredih mladih. Bile so tudi velike in odlične, med katerimi zavzemajo vse zavzema prvo mesto dolgoletna predstojnica m. Lidvina Purgaj. Ob jubileju pa deluje še več sestер, katere enako obhajajo svoj 40 letni, 30 letni in 20 letni jubilej. Sedanja predstojnica šolskih sester v Marijanišču je s. m. Hermina Resman, ki je že od leta 1908. učiteljica v zavodu.

Blagoslov božji, ki se je po molitvah in prošnjah nedolžnih otrok, delavnikov in redovnic in dijaške mladine, razvljal tako plodonosno po svoji veliki zaščitnici zavoda, ki nosi njeni ime — Marija Pomorčni — naj zopet novih petdeset let enako ostane bogat in milostipol za Marijanišče.

Srce Marijanišča

(Prelatu g. Kalanu za tridesetletno delo ljubezni za mladino.)

Gospod prelat praznuje danes trideseticoleticoletovanja v Marijanišču. Mnogi se ga bodo spomnili za ta jubilej, mnogi bodo imeli važnejši stvari mimo njega.

Mi pa, ki smo rasli v njegovih senci, smo danes veseli kakor ob zlati poroki svojih očetov in vsa ena naša misel bo poromala do njega. Morda tisti tihni prosojni večerni čas, ko se gospod prelat v samoti večne luči sklanja pred svojim Velikim Mojstrom in misli na nas in ře na vse tiste, ki jih ni imel ob sebi, pa ve, da so tako potrebeni blagoslavljajočega spomina in skrbne misli.

Nikomur ni treba govoriti, za vsakogar ve samo eno in vse, da je siromak. Naj bo napoldjeten student ali strgan brezposelnik ali žena, ki se nervozno grize v ustnice zaradi svoje šokaj lepe oblike.

On delo to trideset let. Ali se zavedamo brez priporočil in ubožnih izpričeval, ker vidi lačne oči.

V takem dajanju je blagoslov, ki ga sluša samo tisti, ki se je nepremično zazrel na Ono stran.

Joj, kako malo jih je pri nas.

Ponavadi pridevam v čebelnjaku, kjer diši po rožah, medu in pridnosti. In najbrž je od čebel jemal vzgled. Morda. Včasih majhne stvari dažejo lahkovo pobudo za velika dejanja. Čebole so že star, star vzgled.

Mi mladi ne vidimo starih in majhnih vzgledov. Se ljudi ne vidimo in vel

Blagoslovitev in otvoritev nove narodne šole

Prešolonaslednika kraljeviča Petra pri D. M. v Polju

D. M. v Polju, 29. novembra.

Nova Šola v Dev. Mar. v Polju.

Na praznik združenja bomo blagoslovili novo Šolo pri D. M. v Polju ter novi občinski dom.

V občini je te dni praznično razpoloženje. Saj obhaja izredno svečenosti in pomembne obletnice. Dvajset let je minilo, odkar se je zidala šola v Zalogu pod takratnim županom Dimnikom. Deset let je, odkar imamo obrljeno nadaljevalno Šolo. Z novo Šolo pa bo odprti tudi otroški vrtec, položen temelj strokovni šoli papirničarjev ter gospodinjski Šoli. Nova Šola in občinski dom spadata med najlepše zgradbe ne samo v občini temveč tudi v ljubljanski okolici.

Zgodovina naše Šole sega nazaj v l. 1862. Tega leta je bila odprta enorazrednica. Prvi Šolski upravitelj je bil leta 1883. umrli Blaž Kuhar. Naslednik mu je bil še živeči Šolski upravitelj Fr. Kavčič, ki gre v 85. letu, ter je poučeval četrto stoletje, ter je danasnjii rod počajal k njemu v Šoli. Na njegovo mesto je bil leta 1911. imenovan gosp. V. Mihelčič. Šola se je iz navadne enorazrednice razvila v šestrazrednico s 7 vzprednicami. Na Šoli je zaposlenih 14 učnih moči in dva kateheteta.

Sedanje Šolsko poslopje je postalo že pred leti pretečno, danes pa pohaja vanjo 550 učencev ter 80 obrtnih vajencev. Pribajajo pa dnevno begunci otroci iz Primorske in naše Šole. Staro Šolsko poslopje ne odgovarja današnjim higieniskim predpisom. Vprašanje nove Šole sega že 20 let nazaj. Vsak novoizvoljeni občinski odbor je skušal rešiti Šolsko vprašanje. Po vojni leta 1924. je takratni novi občinski odbor sklenil pogodbo za zemljišče po zelo nizki ceni od Vevške papirnice, ki je

tudi sicer vedno kazala najboljše umevanje tega perečega vprašanja po zaslugu generalnega tajnika dr. Pavilina, ter tudi letno direktor podpira obrtno Šolstvo. Zal pa je takrat nasprotno prevladovalo in škodovalo razvojnemu delu v občini. Leto 1929/30 pa je zaznamovali preobrat v poteku rešitve nove zgradbe. Občinski odbor je sklenil zdati novo Šolo. Podrobno delo pa je vodil krajinski Šolski odbor, katerega predsednik je agilni župan gosp. Gavtroža. Dne 9. junija t. l. je bil slovesno blagoslovjen in položen temeljni kamen novemu Šolskemu poslopu. Dne 1 decembra t. l. bo slovenska blagoslovitev poslopja. Novo stavbo krasni napis: Narodna Šola prestolonaslednika kraljeviča Petra. Nj. Vel. kralj Aleksander je dovolil, da se sme novo Šolsko poslopje nazivati po njegovem najstarejšem sinu Petru. Slovesnosti se udeleži tudi kraljevi zastopnik, zastopnik banske, Šolske in okr. uprave, ter privatnih ustanov.

Poslopje je moderna železobetonska zgradba. Skozi monumentalni vhod prideš v široko mogočno avto, na širok, svetel hodnik. Ob straneh so v vsakem nadstropju po tri lepe svetle učne sobe. Po hodnikih je krasen razgled na Ljubljano in okolico, Gorenjsko ter Kamniške planine. Lepi so prostori tudi v pritličju, v katerih bo nastanljena

obrtnonadaljevalna Šola, iz treh oddelkov za dečke in posebnega za dekle. Naše izobrazbe in dobrega gospodinjstva željna dekleta bodo imele gospodinjsko Šolo. Da se domače papirniško delavsko strokovno izobrazi in zagotuje boljšo bodočnost in eksistenco, bo dobitlo tu svoje prostore, za strokovne tečaje ozir. strokovno Šolo. Mnogo je družinskih očetov in mater zapovednih z delom in po službah, ki ne vedo kam bi čez dan oddali svojo deco. 70 otrok je takih za otroški vrtec, ki bo imel ta svoj prostor, ter se te dni odpre. V vsakem nadstropju je tudi po ena soba za učila, knjižnico in arhiv.

Vse sobe so prostorne. Vse lepo in tako simetrično, da je človek vesel ko vstopi. Stavba sama je mojstroško delo in gre vsa čast stavbnemu podjetju Iv. Ogrinu iz Ljubljane. V zadovoljstvo so izvršili dela domači obrtniki in sicer: tesarska in del mizarskih A. Maček, mizarska Še Felika Svetek ter Fr. Tomšič, slikarska Bricej Iv., klesarski Žitnik P., parkete tvrdka Kane, peči tvrdka Golob in drug.

Vsem obrtnikom in ročnemu delavstvu vsa čast in hvala.

Dela pri stavbi je nadziral inž. Stojan Globočnik iz Ljubljane. Največ zasluga, da stoji danes ta mogočna stavba, gre predvsem krajnemu Šolskemu odboru ter občinskemu odboru, z marljivim vsestransko vnetim županom Iv. Gavtrožom na čelu. Šolski vodja V. Mihelčič je bil duša od vsega početka. Je to že druga Šola, za katero je bil iniciator ravno on. (St. Vid se že dalj časa ponaša z lepo Šolo.) In bivši dolgoletni župan L. Dimnik, bogat na izkušnjah z zidavo Šolo v Zalogu, in z

Učiteljski zbor v Dev. Mar. v Polju.

osebnim vplivom in znanstveni na pristojnih mestih, da se napiši pridobiti velike denarne podpore ter se ni ustrasi truda, potov in stroškov, celo pri ministrstvih prositi podpore, in še je pripravljen.

In naš župan Gavtroža, ki je značilno ozračje ohladiti, zdržati bivše nasprotnike in pomiril dughove v delu za gospodarski dobrobit. V zadočenje mu je, ko vidi sed sad.

Kopanj in Račna

Dne 15. novembra je bila kolavdacija povečana in prenovljene Šolske poslopje na Kopanju pod vodstvom g. okrajnega načelnika dr. Rudolfa Andrejke. Kolavdacijska komisija je bila s stavbo zelo zadovoljna. Nič ne je pridobival, da bo iz starega, pritličnega poslopja zrastla tako llena moderna zgradba. Vsa čast in priznanje njemu graditelju domačemu, zidarstvenemu mojstru g. A. Ljubiču, ki je delo izvršil res po zmerni cen! Tudi vsa druga dela so prav solidno izvršena. — V nedeljo dne 23. novembra je bila Šola slovensko otvorjena. Po sv. maši je domači g. župnik stavbo blagoslovil, nato pa je bila v Šoli prav ljubka slavnost. Ob tej prilici je zopet prihlet med nas priljubljeni g. okrajni načelnik ter nas je s svojim lepim nagovorom vnemal k požrtvovalnemu delu za blagor naše mladine. Slovenske otvoritve so se udeležili tudi g. župnik Šolar iz Zalne in več sosednjih gg. Šolskih upraviteljev. Vsem iskrena hvala!

Po izjavi kolavdacijske komisije je krajenvi Šolski odbor tudi finančno stran stavbe ugodno rešil. Mnogo stroškov je prihranila prostovoljna tlačna. Pa bi se bili stroški še mnogo zmanjšali, če bi bili glede tlačne vsi storili svojo dolžnost. Zelo smo hvalzni tudi bivšemu oblastnemu odboru in banški upravi za naklonjeno podporo. Za še neporavnane stroške se je najelo posojilo, ki ga bo občina polagoma odplačevala, tako da to breme ne bo nikogar preveč težilo. V Šoli je tudi posebna kuhinja in prostor za gospodinjske tečaje.

Na Čušperku se je naseli upokojeni župnik iz Škocijana pri Turjaku g. duhovni svetnik Janez Jereb. Gospod, ki je žrtvoval vse svoje moči in naposled celo svoje zdravje za dušni in telesni blagor svojih župljanov, iskreno želimo, da bi se počutil med nami prav zadovoljnega in da bi se mu zdravje vedno bolj kreplio!

Pred kratkim se je preselil dosedanji načelnik postaje Čušper g. Zdravko Škoč na svoje novo službeno mesto v Smarje. Kakor njegov prednik g. Ramovčič, tako je bil tudi g. Škoč zelo priljubljen med nami ter mu na njegovem novem mestu želimo vso srečo!

Odnekod so došle govorice, da nameravajo ob novi razmejitvi občin priključiti našo občino Šentjur. Nikar ne moremo tega verjeti, saj bi bilo to čisto nenaravnno. Ob povodnjih, ki so pri nas pogoste, je mogoče priti v Šentjurje edinote preko Grosuplja, pa 2 uri in pol dolgi Žolminski bližnjici. Naravnji sedež županstva bi bilo za našo občino edino Grosuplje.

Nedelja
30. XI.

Ponedeljek
1. XII.

VELIKA RAZSTAVA

Vsakovrsnih preprog, krasnih zastorov, blaga za pohištvo, linoleja, tekačev, finih odej, raznih japonskih izdelkov itd. se vrši v nedeljo 30. novembra in ponedeljek 1. decembra v našem specijalnem oddelku. P. n. občinstvo vabimo tem potom na cenjeni obisk.

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA -- Mestni trg 10

Cisterne za bencin

naprave za skladišča bencina, bencola itd. s črpalko po sistemu »Salzkotten G. m. b. H.« Berlin, kakor tudi brez črpalke po hidravličnem sistemu »G. Rumpel A. G.« Wien, dobavja in postavlja Union gradbeno in trgovsko d. d. Beograd, Kralja Milana ulica 10.

Varujte mičnost Vašega smehljaja!

Celo manje lepi obraz deluje mikavno, ako pokazujejo semeječe ustnice bele-bliščče zobe. Koliko skrbnosti in negovanja pa zahteva takšna lepota! — Erasmic Savon Dentifrice da smehljaju poseben mik. Dobrodična pena ohranjuje Vaše zobe bele in sveža usta. Rabite jo redno. Tako je ugodna v uporabi...

ERASMIC SAVON DENTIFRICE

ESD 102 - 075

Sigurno zdravilo za lase!

Za resničnost spodaj navedenega imamo žive reklame in zahvale, poleg tega je dobil letos na razstavi v Parizu prvo in največjo nagrado Grand Prix z zlatom medaljo. To je pomada »MICHEL« zdravilo za lase, ki ustavi izpadanje in sivenje las, odstrani prhlja, srbenje, krastice in lišaje. Povrne in požene nove naravne lase, ozdravi lasno tkivo in »Zerm«. Pošilja po povzetju za vse banovine Depot za Jugoslavijo »MICHEL« Kosmajska 8. I. Beograd. Prodaja Engleska drogerija, Knez Mihajlova 33. Tel. 27-95 in lekarna Delini Knez Mihajlova 1. Beograd.

Doze veljajo Din 115—, 150—, 185— in 200—. Doze so pripravljene, kolikor je večja, toliko je močnejša; kakor ima kdo obolelo lasno tkivo in »Zerm«. Kdor uporabi dozo za Din 200— in ga silčajno ne bi popolnoma zadovoljila, dobi v depotu isto količino zastonj. Poština na Vaše stroške. Navodila za uporabo so v vsakem paketu tiskana.

Prodaja za Slovenijo: Drogerija Gregorić, Ljubljana, Prešernova ul. 5

Inventurna odprodaja v TEKSTILBAZARJU

Blago za moške oblike in suknje, damske plašče, vsakovrsne volnine, perila, svile etc.

Oglejte si ceno ter kvaliteto!

od 26. novembra do 20. decembra

Tekstilbazar Ljubljana

Krekov trg št. 10.

Z 20% popustom!

PLETEPIPE

na debelo! na drobno!
PLETILSKA ZADRUGANA BREZNICI
p. Jesenice - Gorenjsko

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zaloge dežnikov,
solntnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Cunje, ovčjo volno

staro železo, kovine, papir, kosti, krojaške in
druge odpadke vseh vrst, kupi in plača najboljše
Arbeiter, Maribor, Dravska ulica.

POSTELJNINA

pohištvo, preproge, linoleum, zavese, odeje,
modroce, vložke, tkanine za pohištvo, gradi
za modroce in celotne garniture (opreme) za
postelje itd. — Najboljše in najcenejše pri

KAROLU PREIS

MARIBOR, Gosposka ulica 20.
Cenike dobite brezplačno.

Ogledala

seb vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno,
legast, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Najbolje nabavite ogledala, brušena stekla in vse druge v to stroko spadajoče proizvode pri čista domaći tvrdki

KRISTAL D. D. TOVARNE OGLEDAL IN BRUŠ. STEKLA

Podružnica:

Ljubljana

Medvedova 38. — Telef. št. 3075

Centrala:

MARIBOR

Koroška 32. — Telef. št. 2132

Podružnica:

Split

Zrinjska 6. — Telefon št. 368

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza - Sušica - Kašelj - Suh kašelj - Zasluzenje - Nočno potenje - Bronhialni katar
Katar v grlu - Slunni kašelj - Izm. ček krvi - Vzdiganje krvi - Tesnoba - Astmatično hropanje
Zbadanje i. t. d. **so ozdravljivi!**

Pred uporabo

Tisoč ozdravljenih!

Zahajevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti branjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri
vsakem načinu življenja, da se bolezni
hitro izremata. Telesna telina se poveča
ter polahnjo poapnenje končno zaustavi
bolečine.

Resni može zdravniške znanosti
potrditi prednost prednost
moje metode ter jo radi priporoča
čimprej začnete z mojim načinom pre-
branjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobite mojo knj

o, iz katere boste
črpali mnogo koristnega znanja. Kocar
torej mučijo bolečine, kdo se hoče na-
glo osvoboditi svojih bolečin na teme-
ljit in varen način, naj piše že danes.

Opetovanje opozarjam, da prejmete popolnoma **brezplačno**, brez vsake zavere s svoje strani moja

pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdiri temu.

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označuje kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in
Vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje ondnotno zastopavo. Črpajte ponik in mojno **voljo za**

zdravje iz knjige **zkušenega »dravnika«**. Veseluje okrepitev in **zivljensko učeho** ter

jemlje oskrbi na vse bolne, ki se zanimajo za sedanje stanje zmanjševanja **zdravljenja pljuč**.

Moj naslov je: **Georg Fulgner, Berlin - Neukölln**

Ringbahnstrasse 24, Abt. 618 (Deutschland)

po uporabi

Reumatiki

PARIS 1922

1922
PARIS 1914

1914

GENUA 1914

1914
LONDON 1914

1914

Naročite še danes

1 steklenico

ALGA

ZA MASAŽO

že zjutraj Vas bo
uspeh iznenadil

Boli Vas
ali trga v

kosteh - rokah - nogah
členkih - plečih - zobeh
bokih - žilah - glavi

ALGA
odpravlja
bolezni
tako

STARCI IN STARKE

V Vaših starih dneh največ trpite
od bolezni revmatizma. Nadrgnite si
vsaj enkrat na dan Vaše utrujene
žile s preparatom ALGA. Počutili
se boste prerojeni. Občutili boste
veselje do življenja — svežost.

Prehlajenje, influenca, hripa

Sploh pri vsakem nerazpoloženju
ko čutite malo vročine, nadrgnite telo
s preparatom ALGA. Vročina popušča.
spanje je lahko in zdravo. Občutili
boste svežost telesa in duha.

DOBIVA SE

POVSOD

1 steklenica

Din 16--

LABORATORIJ

ALGA — SUŠAK

4 steklenice >ALGE< Din 77—
8 steklenic >ALGE< Din 131—
14 steklenic >ALGE< Din 205—
25 steklenic >ALGE< Din 320—

Mali oglasi

R A D I O

Dektorski operat 135-
komplet, le: slušalka, kristal in antenski material

1 cevni aparat Bar 515-
komplet, le: slušalka, elektronka, baterija ter antenski material

3 cevni aparat Bar 1450-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

20% popust 20%
na cenik 1930

O B A R

4 cevni operat Bar 1985-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

A

4 cevni Harfleu 3350-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

R

4 cevni NSG IV 3980-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

Službe iščejo

Stric Jaka!

(Glej današnjo dvobarvno prilogo.)

Mladenč

vojaščine prost, z enoletno kmetijsko išče službo sluge ali kaj pri-mernega. - Naslov pove uprava lista štev. 13.389.

Mizarski pomočnik
sposoben za najboljša po-hištvena dela, vojaščine prost, išče službo in jo lahko nastopi takoj. Po-nudbe na upravo »Slo-vence« pod: »Mizarski pomočnik.«

Izprasan kurjač
z večletno prakso, vsa-kovratnih parnih kotov in strojev, išče službo kjerkoli. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 13.601.

Poštenost

Starši možki želi stopiti v službo v kakšno boljšo hišo, najraji k trgovini gre za nizko plačo. Dela vse od kraja, več pa je vseh trgovskih poslov, tudi knigovodstva. Dopi-si na upravo »Slovenca« pod st. 13505.

Softer

vojaščine prost, z dobrimi spričevali, išče službo. Naslov takoj ali po do-govoru. - Naslov v ogla-s. odd. »Slov.« v Novem mestu pod šifro »Softer.«

Sivilja

gre sivat na dom. Po-nudbe na upr. »Slov.« pod »Samost. sivilja« št. 13541

Sedlarski pomočnik
išče službo. - Naslov v upravi »Slov.« št. 13.577.

Uradnik

z enoletno prakso v les-ni stroki, več slovene-gega, srbohrvatskega, nem-škega in deloma itali-an-skega jezila, slovenske in nemške stenografi-je ter strojepisja, išče službo. - Morebitne ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Boljše službe

išče mladenči z večim premoženjem, miremoga značaja. Naslov v podr. »Slovenca« v Celju.

Dekle

pošteno, marljivo, vajeno nekoliko kuhanja, gospo-dinjskih del z mesč. solo in trg tečajem, gre na deželo ali v mesto. Pomagala bi v pisarni ali v trgovini in tudi v gospo-dinjskih delih. Doprise je poslati na podružnico »Slov.« v Celju pod »Prva služba.«

Aližbodore

Stric Jaka!
(Glej današnjo dvobarvno prilogo.)

Zakonski par

brez otrok se išče, ki se razume pri čebelarstvu in negi sadnega dreves. - Ponudbe na upr. lista pod »Čebelarstvo v bližini Celja« št. 13498.

Predlice in kodralce

za izdelovanje žime išče najmodernejsje urejena to-varna v Beogradu. - Po-nudbe z navedbo plače v Beograd Oblakovska 14-16.

Vajenec

za pekovsko obrt z vso oskrbo v hiši se sprejme. Drugo po dogov. - Maks Rijner, pekarna Ponikva ob juž. ž.

Dekle

pritravno za hišna dela, marljivo, uljudno, zdravo in krepo sprejemam kot služkinjo. Pon. na upravo »Slov.« pod »Vestna.«

Učenka

s primerno šol. izobrazbo pošteno in pridno sprej-mem takoj v trgovino z mes. blagom. Eng. Sicherl, Sp. Polškava.

Potnika

za obisk trgovcev in me-hanikov, dobro moč se sprejme. Tribuna F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov. - Ljubljana, Karlovska c. 4

Učenka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Pogoj: Dobra vzgoja, veselje in volja do dela. Ponudbe na upravo Slovenia pod st. 13.408.

Več a gilnih, dobro vpeljanih

zastopnikov

za prodajo knjig na ob-roke v dravski banovini išče veliko knjižarsko podjetje proti visoki pro-viziji. Nastop takoj. Brze ponudbe na Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28 — pod 53319.

Natakarica

pridna, zdrava in postena želi stalne službe. Cenj. ponudbe je poslati upravi »Slov.« pod št. 13503.

Mizarski pomočnik

dober delavec, vajen je stavbnega in pohištvene dela, išče službo. Naslovi po-nudbe ali kaj pri-mernega. - Naslov pove uprava lista štev. 13.389.

Učenca

močnega, sprejme v so oskrbo mizar Staudinger, Maribor, Mlinška 17.

Tako dobi

delo dobra izvežbana ke-tiaria za boljše nogavice. Poizve se v upravi »Slov.« pod št. 13663.

Postrežnica

pridna za dopoldne se sprejme. Naslov pri upravi »Slov.« pod št. 13661.

2 krov. pomočnika

sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši, Avgust Straš, Podturn p. Toplice

Cevljarskega vajenca

pridnega in poštenega, ki ima veselje do cevljarske obri, sprejmem takoj. Zglašiti se je osebno ali pismeno na naslov: Colnar Mihail, cev-ljar, Novo mesto-Kandija 14-16.

Vajenec

za pekovsko obrt z vso oskrbo v hiši se sprejme. Drugo po dogov. - Maks Rijner, pekarna Ponikva ob juž. ž.

Dekle

pritravno za hišna dela, marljivo, uljudno, zdravo in krepo sprejemam kot služkinjo. Pon. na upravo »Slov.« pod »Vestna.«

Učenka

s primerno šol. izobrazbo pošteno in pridno sprej-mem takoj v trgovino z mes. blagom. Eng. Sicherl, Sp. Polškava.

Potnika

za obisk trgovcev in me-hanikov, dobro moč se sprejme. Tribuna F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov. - Ljubljana, Karlovska c. 4

Učenka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Pogoj: Dobra vzgoja, veselje in volja do dela. Ponudbe na upravo Slovenia pod st. 13.408.

Dekle

staro do 25 let, z mesečno plačo 300 Din, vajeno vseh hišnih del, išče boljša družina v večjem in-dustrijskem kraju. Nastop 15. decembra ali 1. januaria. - Ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod: »Stalna služba« št. 13.594.

zastopnikov

za prodajo knjig na ob-roke v dravski banovini išče veliko knjižarsko podjetje proti visoki pro-viziji. Nastop takoj. Brze ponudbe na Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28 — pod 53319.

NAJCENEJE

Hlapec

h konjem in za poljska dela se sprejme o božiču v bližini Ljubljane. Naslov v upravi pod št. 13.249.

na nižje cene

MESTNI IRG 5/1

Kovaškega vajenca

sprejmem takoj. M. Voj-ska, podkov, kovač in iz-delovalec voz - Rodica, Domžale.

Gospodinčna

absolventka ženske obri-je šole za perilo ali ve-zenje dobi stalno name-šenje. - Ponudbe pod »Trgovska moč« na ogl. oddelku »Slovenca«.

Korespondentko

z večletno prakso, popol-noma samostojno v slov. in nemškem jeziku se s 1. jan. sprejme. Obširne ponudbe na »Slov.« pod »Perfektna moč.«

4 do 5000 Din

mesečnega zasluka do-sežejo zastopniki s pro-daje naših oblasti, odo-brenih predmetov. Javiti se je z znakom za od-govor: Ekspozitura, Ko-larčeva 3/I, Beograd.

250 Din na dan

zaslužite v Vašem okraju. Pišite tovarni Person, Ljubljana. Poštni predal 307. Znamko za odgovor.

Take novosti

ustvarjati je blagoslovje na ideja. Sedaj se pravi isto forisirati. Moji go-spodji agenti prosim, ne premisljajte, ker pridejte dobre kapljice kakor tudi ob dolgo začeljeno eksistenco. - Takoj ste boljše volje. Lepo sestavl-jena kolekcija je pripravljena ter Vas čaka.

Iščem naslov

4. Marije Ragolič, Mari-bor. Naprošam določenega, ki ve zanj, da ga pošlje proti nagradi v kavar-ni »Zvezda«, oz. na av-tobusu Ljubljana-Rakek.

Zgubila se je

na cesti Ljubljana-Loga-tec škatla z dam, obliko in plastičem. Odda naj se proti nagradi in kavar-ni »Zvezda«, oz. na av-tobusu Ljubljana-Rakek.

Medvedšek Franciško

roj. Salamun, ki je stano-vala l. 1926. v Brezovi št. 25, p. Blanca, iščem zaradi izplačila ostanka dedičine. Naj se mi javi, oziroma poslati tudi druge, da mi sporočete, kje se na-haja. - Dr. Černe Ivan, gospodarska pisarna Ljubljana, Miklošičeva 6.

Pes volčjak

se je izgubil. Sliši na ime Kazan. Kdor bi kaj ve-del o njem, naj sporoči proti nagradi na Amalijskem Ogrin, Ribniška ul. 11, Moste pri Ljubljani.

Inserati

v Slovencu

imajo največji uspeh

O B A R

20% popust 20%
le do konca leta

1930

4 cevni operat Bar 1985-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

4 cevni Harfleu 3350-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

4 cevni NSG IV 3980-
komplet, le: zvočnik, akumulator, baterije in antenski material

Denar

Stric Jaka!

(Glej današnjo dvobarvno prilogo.)

Lepo opremlj. sobo

oddam za 350 Din. - Einspielerjeva cesta 25, Ljubljana.

Komfort. stanovanje

Norge ski Oslo

hikory smuči — norveška smuška oprema — domača smuška oprema — domače smuči — maže vseh vrst — največja zaloga in izbira — najnižje cene

Trgovec primerne popuste!

Montaža in popravila

Ceniki na razpolago!

Perje do Din 35 — naprej

Pernice iz puha, volne in bombaža

Kemično čiščenje perja Din 15 — kg

FEIN. ZAGREB. Zrinjski trg 17

Posestva

Stric Jaka!

(Glej današnjo dvobarvno prilogo.)

Enodružinska hiša

nova, ca. 300 m² zemljišča, ob lepi cesti v Domžalah, se proda. Naslov v upravi pod št. 13.480.

Več kmet. posestev

naprada, velika in mala; eno v ravnini, druga nekoliko v hribu. Cena od 115 do 750.000 Din, polovica plačljiva takoj, polovica po dogovoru proti vknjižbi. Plača se lahko tudi takoj. Naslov pove uprava "Slovenca" pod št. 13.290.

Hiša

sredstvo mesta Ljubljane, z več trgov. in gostilniškimi lokalami se proda za 750 tisoč Din. — Vprašati pri Društvu posestnikov, Saledrova ulica 6.

Visokoplitlična hiša

se ceno proda. Poizve se v Zeleni jami, Ljubljanska ul. 15.

Prodamo

v k. o. Moste 25 stavbnih parcel v vel. od 300 do 530 kv. m. Resni reflektanti naj se zglaše v Hranci Sv. Jožeta. Vidovdanska cesta 2.

Vinograd

hramom 10 hl vina in posodo naprada za Din 15.000. — Novak Fr. Čelevic, p. Šmarjeta, Dol.

Proda se hiša

z gospodarskim poslopjem v dobrem stanju. Pri hiši je 10 oralov gozda in 9 oralov travnikov in nivoj v rodotivnem kraju. Redijo se lahko štiri glave živine. Pri hiši je tudi električni razsvetljiva. Od postaje Radovljica je oddaljeno 40 minut, od cerkev 20 min. Cena je nizka in ugodna. Natančna pojasnila daje kupcu Valentín Štefelin, Sp. Lipica št. 12, p. Kamna gorica.

Hiša

novozidana, z vrom se sreda. Potreben kapital Din 28.000. Mihail Kmetič, Maribor, Tezno II del 175.

64 posestev

sd 2 do 150 oralov, prava ugodno Posredovalnica Maribor, Sodna ul. 30.

Prodam hišo

z malim posestvom. Andrej Dobnikar, mizar v Komendi.

Hiša v Kranju

enonadstrop. (7 sob, parke in kopalnica), z velikim vrom, se ugodno proda. Pojasnila: Gospodarska pisarna dr. Cerne, Ljubljana, Miklošičeva 6.

Nova hiša

dvoružinska, naprada v Zgornji Šiški. Naslov pod št. 13204.

Njiva in parcela

se proda v Stožicah bližu Urbančka. Naslov pove upr. pod št. 13654.

Gostilno - žago

2 polnojarmenika pri postaji, farni cerkvi na drž. cesti, letni promet 300 hl piva, 150 hl vina, proda za 500.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Izredna prodaja

razne manufakture, moških in deških oblek, imskih suknjičev, raglanov, usnjatih suknjičev in čevljev, na

Gospodovski cesti štev. 8

(poleg mesarije Slamič)

zelo skoro polovične. — Ne zamudite ugodne prilike!

Samo še do 24. decembra 1930.

SLOVENEC, dne 30. novembra 1930.

Zaloga pri

A. Gorec d. z. o. z

Telef. 30-06

v palači Ljubljanske kreditne banke - Dunajska cesta 1
in Gospodovska cesta 14

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40 — eleg. vezana Din 55 —

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Domača kolince

vsake sobote, nedeljo in ponedeljek ter izvrstna dolenska in štajerska vina v gostilni Francisce Novak prej "Dachas" v Florijanski ul. — Sprejemata tudi abonente po Din 12 in Din 16 na dan.

Čevlje

in galoše popravlja in sičer ženske templance 20, moške templance 28 Din, kakor tudi vsa druga popravila po najnižjih cenah. Vljudno se priporoča ceni, občinstvu — Tome, Židovska steza 1.

Najcenejše

otomane, divani, madraci, volna, žima afrik v zalogi. F. Novak, Maribor, Slovenska 24.

Dežne plašče

klobuci, perilo, obleke in vsakovrstne čevlje kupite za Miklavža najbolje pri Jančigaju, Celovška c. 44

Za otroške oblekce

se priporoča perfektna Šivilja. Ponudbe pod "Za otroke".

Tvrdka "Zarja"

Specijalno podjetje za izdelovanje vseh vrst radijskih kaset, zvočnikov, ogrodij za antene, omare za stenske ure ter vseh lesnih galanterijskih predmetov, po najnižjih cenah, se za cenarnočila vljudno priporoča. Bohoričeva ulica 3, Ljubljana.

Lanene tropine

in druge krmile audi najcenejše. Veitertgovina žita in moke. A. VOLK, LJUBLJANA Resiljeva cesta 24.

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi

priznano tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu.

Vsek zvezek stane broširan Din 45 — elegantno vezan Din 60 —

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Galoše in snežni čevlji

z znamko

"TRETON"

zahvaljuje svojo popularnost milijonom kupec, ki že desetletja nosijo samo "TRETON" galoše in čevlje za sneg. Vsi ti odjemalci so se prepričali, da je ta znamka najboljša na svetu

Norge ski Oslo

hikory smuči — norveška smuška oprema — domača smuška oprema — domače smuči — maže vseh vrst — največja zaloga in izbira — najnižje cene

Trgovec primerne popuste!

Montaža in popravila

Ceniki na razpolago!

Perje do Din 35 — naprej

Pernice iz puha, volne in bombaža

Kemično čiščenje perja Din 15 — kg

FEIN. ZAGREB. Zrinjski trg 17

Posestva

Stric Jaka!

(Glej današnjo dvobarvno prilogo.)

Enodružinska hiša

nova, ca. 300 m² zemljišča, ob lepi cesti v Domžalah, se proda. Naslov v upravi pod št. 13.480.

Več kmet. posestev

naprada, velika in mala; eno v ravnini, druga nekoliko v hribu. Cena od 115 do 750.000 Din, polovica plačljiva takoj, polovica po dogovoru proti vknjižbi. Plača se lahko tudi takoj. Naslov pove uprava "Slovenca" pod št. 13.290.

Hiša

sredstvo mesta Ljubljane, z več trgov. in gostilniškimi lokalami se proda za 750 tisoč Din. — Vprašati pri Društvu posestnikov, Saledrova ulica 6.

Visokoplitlična hiša

se ceno proda. Poizve se v Zeleni jami, Ljubljanska ul. 15.

Prodamo

v k. o. Moste 25 stavbnih parcel v vel. od 300 do 530 kv. m. Resni reflektanti naj se zglaše v Hranci Sv. Jožeta. Vidovdanska cesta 2.

Vinograd

hramom 10 hl vina in posodo naprada za Din 15.000. — Novak Fr. Čelevic, p. Šmarjeta, Dol.

Proda se hiša

z gospodarskim poslopjem v dobrem stanju. Pri hiši je 10 oralov gozda in 9 oralov travnikov in nivoj v rodotivnem kraju. Redijo se lahko štiri glave živine. Pri hiši je tudi električni razsvetljiva. Od postaje Radovljica je oddaljeno 40 minut, od cerkev 20 min. Cena je nizka in ugodna. Natančna pojasnila daje kupcu Valentín Štefelin, Sp. Lipica št. 12, p. Kamna gorica.

Hiša

novozidana, z vrom se sreda. Potreben kapital Din 28.000. Mihail Kmetič, Maribor, Tezno II del 175.

64 posestev

sd 2 do 150 oralov, prava ugodno Posredovalnica Maribor, Sodna ul. 30.

Prodam hišo

z malim posestvom. Andrej Dobnikar, mizar v Komendi.

Hiša v Kranju

enonadstrop. (7 sob, parke in kopalnica), z velikim vrom, se ugodno proda. Pojasnila: Gospodarska pisarna dr. Cerne, Ljubljana, Miklošičeva 6.

Nova hiša

dvoružinska, naprada v Zgornji Šiški. Naslov pod št. 13204.

Njiva in parcela

se proda v Stožicah bližu Urbančka. Naslov pove upr. pod št. 13654.

Gostilno - žago

2 polnojarmenika pri postaji, farni cerkvi na drž. cesti, letni promet 300 hl piva, 150 hl vina, proda za 500.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Izredna prodaja

razne manufakture, moških in deških oblek, imskih suknjičev, raglanov, usnjatih suknjičev in čevljev, na

Gospodovski cesti štev. 8

(poleg mesarije Slamič)

zelo skoro polovične. — Ne zamudite ugodne prilike!

Samo še do 24. decembra 1930.

1 samim malim oglasom

v dnevniku SLOVENEC

je prejel inserent malo manj kot

300 ponudb

Za Miklavž!

Medenjake, čedno okrasene Miklavže, parkeline itd. priporoča na debelo v grobno B. Grah, medičar - Ljubljana, Kološovska ul. 11, dvorišče.

Radi nabave

nove automotorne brizgalne se ugodno prodaja ohranjenega dvokola motorna brizgalna. Pod

ZA MIKLAVŽA!!

**Velika izbira
otroških igrač**

Mesni trg št. 26

ČEVLJI:

za otroke teksani . . .	Din 24—
" " zbiti . . .	36—
" šivani . . .	62—
" dečke od št. 36—39 .	110—
" dame . . .	116—
" gospode nizki šivani visoki . . .	140—
" " " . . .	150—
30 vrst damske kombinirane z leseno in usnjato poto, šivani od . . .	188—
damske snežke . . .	96—
" " z baržunom . . .	99—
moške snežke . . .	145—
damske galosje štev. 34, 35, 36 . . .	15—
moške galosje . . .	77—
damske gumijaste škornje . . .	180—

MOŠKO PERILO:

Navadne srajce . . .	od Din 35—
boljše "	70—
fine "	od D 115— do 120—
kravate pletene . . .	à 10—
" svilene . . .	od " 16—
robei komad . . .	3—

Nogavice - rokavice:

Damske nogavice D 7:50, 14—, 16—, 19—
moške " 4—, 5:40, 6—, 8—
otroške " 6—
damske rokavice 15—, 17—
moške " 17—

Pletenine:

Otroške jopice volnene . . .	od Din 32—
damske " (vestje) . . .	85—
moške " " " . . .	85—

TRIKOTAŽA:

Skoki (žabice za otroke) od Din 20—	
ženske maje	32—
" moške srajce	32—
" maje	32—
" hlače	32—
damske triko hlače	32—

Ročne torbice:

Kombinacije Din 13—, 17—, 24—, 34—
Ia usnje " 78—, 80—, 110—
trapez " 45—, 47—, 50—, 52—
Ia boks " 68—, 72—, 75—, 82—
damski ročni kovčegi . . . od Din 25—

Termos $\frac{1}{2}$ l Din 22—

" $\frac{3}{4}$ l " 42—

" 1 l " 52—

Stritarjeva ulica 1-3
Oglejte si cene v izložbah!

Večja tekstilna tovarna

ješ za Ljubljano in Gorenjsko ostali stanovanjskega

zastopnika

ki je dobro vpeljan. — Ponudbe samo z referencami (v prepisu) na upravo „Slovenca“ pod št. „13595“

Opozorjam na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliku!

Eksportna hisa

„LUNA“

Last. R. Pristernik

Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavice, otroških, ženskih in moških srajcev, spodnjih hlač. Pletenine: majc, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Cevlje za dom in telovadbo. snežne čevlje, dežnike, igrače.

Velika razstava najprimernejših daril za Miklavža, Božič in Novo leto. Tudi gugalni konji, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah.

Na drobno in na debelo!

+ + +

V globoki tugi in žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretežljivo vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče, brat in stric, gospod

dr. Brumen Anton

advokat

danesh dne 28. novembra 1930 ob pol dveh zjutraj, v starosti 74 let umrl, previden s svetostvarstvom za umirajoče. Trpljenja dolge in mučne bolezni ga je rešil Gospod s svojim mirom in nam ga vzel — žalujocim. — Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo dne 30. novembra 1930 ob 16 (4 popoldne) iz hiše žalosti na mestno pokopališče. — Sveta maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek dne 1. decembra 1930 ob 6 zjutraj v mestni župnijski cerkvi v Ptuju.

V Ptuju, dne 28. novembra 1930.

JOSIPINA BRUMEN, sopraga, ANICA, TONE, BOZENA in NADA, otroci — ter ostali sorodniki.

Zahvala

vsem, ki so spremili našo MATER na božjo njivo, kjer se bo odpočila od trudnega zemskega pota in čakala na zopetno vstajenje, ji darovali mnogo evetja — z nami pa kakorkoli čutili.

Ljubljana, dne 28. novembra 1930.

Rodbina Gajetova

Za Miklavža novost za Ljubljano!

V nedeljo in ponedeljek popoldne ob 5 uri bodo zopet Gašper gledališče pri TRIBUNAC, tovarna dvokoles, otroških in igračnih vozičkov na Karlovški cesti št. 4. Vsi izložbeni prostori so opremljeni z najnovejšo reklamo. Vse se vozi, ter tudi Miklavž in parkelna ne bude manjkalo.

NAZNANILLO

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam

otvoritev vinotoča

z druženega z delikatesami

na Karlovški cesti št. 11.

Nudila bom vsestransko solidno in posredno postrežbo. — Za obilen obisk se pripravlja

M. Kalec.

Miklavževa in božična darila

so ročne torbice, listnice, denarnice, aktovke, kakor tudi potni kovčki, nahrbniki, dokolenice itd. — Vse to v največji izbiri pri

IVAN KRAVOS MARIBOR Aleksandrova cesta 13

NAZNANILLO PRESELITVE

Franc Slovša

trgovina s kurivom in trbov. premogom, Kolezijska ulica št. 20, vljudno naznanja, da se je preselila

v Kolezijsko ulico št. 19 ter se cenjenim odjemalcem toplo priporoča.

ZAHVALA. Vsem, ki ste se spominjali v težkih dneh smrti našega nepozabnega soproga, dobrega ata, starega ata, strica in tista, gospoda

RAJMUNDA MAGERL

izrekamo tem potem najiskrenje za zahvalo. Globoko hvaložnost izrekamo tudi preč. g. župniku sv. Petra, g. Orščnu, županu z ostalim obč. odborom iz Most, protovoljnemu gasil. društvu iz Most ter drugim ostalim znancem in prijateljem za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti, posebno zahvalo vsem darovalcem za podarjene vence in cvetje.

Bog placa!

Ljubljana, 29. novembra 1930.

Zahvaljujuči ostali.

Zahvala

vsem, ki so ob priliki nenadne izgube našega ljubljenega soproga, predobrega očeta, starega očeta, brata, strica itd., gosp.

Ivana Zupana

posrednika, lesnega trgovca in gostilničarja

sočuvstvovali z nami, poklonili vence in spremili blagopokojnega na poti tugovanja do groba.

Predvsem pa smo dolžni zahvaliti našemu dobremu domačemu župniku preč. g. Fr. Zabretu, ki je prinesel v hišo žalosti umirajočemu glazile sv. vere in ga pripravil za srečno večnost, dalje vse številni čč, duhovščini, g. dr. Pavlu Pancetu iz Tržiča, gasilcem, ki so se v tako obilnem številu zbrali okoli krste, akadem. pevskemu zboru, ki je zapel z globokim občutenjem prekrasne žalostinke, za iskreno govorjene poslovilne besede akademikov Mihe Potonika in Toneta Jagodica, kakor tudi vsem ostalim zastopnikom, prijateljem in znancem.

Tisočkrat povrni Bog vsem!

Kovor pri Tržiču, dne 29. novembra 1930.

MARIJA ZUPAN z otroci in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, izkazanega po-vodom prerane smrti našega ljubljenega sina, gospoda

ing. Bogomira Troha

izrekamo globoko zahvalo vršilcu dolžnosti bana g. dr. Pirkmajerju za poklonitev vence, g. univ. prof. Kralu, načelniku oddelka banske uprave g. dr. Vončini, gradb. ravnatelju g. ing. Kraju, članom tehničnega oddelka banske uprave gg. ing. Ručku in Miklavcu, vsem ostalim stanovskim tovarisem, kakor tudi vsem idrijskim rojakom in ostalim znancem in prijateljem, ki so v tako častnem številu na poslednji poti izkazali pokojniku spoštovanje. — Mnoga hvala tudi akademskemu pevskemu zboru za v srce segajoče petje.

Idrija - Ljubljana - Beograd, 28. novembra 1930.

Zahvaljujoča rodbina TROHA in ostali sorodniki.

ČEŠKA INDUSTRIJALNA BANKA

PODRUZNICA V LJUBLJANI, Marijin trg 5

CENTRALA V PRAGI, CSR

Vplačana deln. glavnica in rez. fondi Kč 309.000.000—

60 podružnic in ekspozitur

Izvršuje bančne posle vseh vrst in sprejema vioge

knjižice in tekoče račune

Mesec damskega klobukov od 30. novembra do 31. decembra

v modnem salonu **Marija Götzl** Kongresni trg 8
Najprimernejše Miklavžovo, Božično in novoletno darilo

KRASNE KODRE

neomejeno trajne pri vlažnem vraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarji kodralk s HELA-esenco za kodre. Tudi najlepši bubikop se počesa s Hela, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na času in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Tako po vporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. Dr. Nikolai Kemeny - Košice N - poštni predel 12/225. CSR

Za novo sezono - nova moda

Izdelujem oblike za gospode po najnovnejših vzorcih modne revije: »American Gentleman and Sartorial Art Journal«. — Kroji imajo elegantno obliko, so kot vlti na telesu, brez — gub, pa se izredno lahko nosijo.

Priprava se

L. Rijavec - Ljubljana

Mikloščeva cesta 7

OBLASTVENO KONCESIJONIRANA

šoferska šola

I. Gaberščik,

LJUBLJANA, Bleiweiseva cesta št. 52.

JABOLKA
mošančke - gambovci
došla
Gospodarska zveza
Ljubljana

VATA tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. Zahtevajte vzorce in cenik! — TOVARNA VATE, Maribor, Dravska ulica 15.

FELIKS SKRABL
modna in manufakturna trgovina
Maribor, Gospodska ulica 11

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

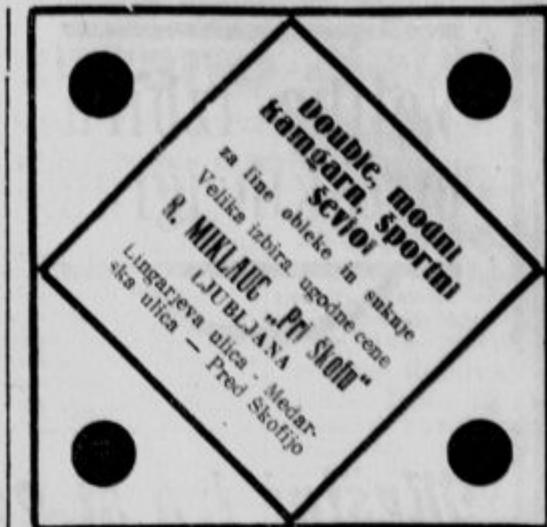
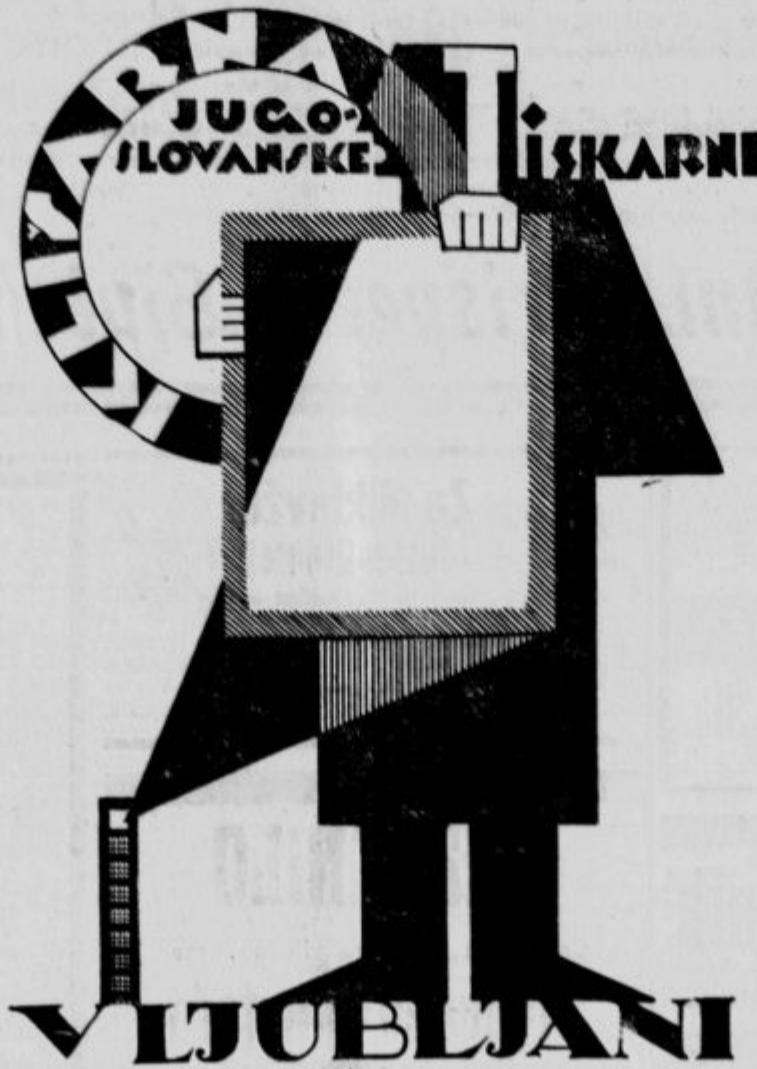
Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje branilnih vlog nad Din 90,000,000. — Obrestna mera najugodnejša. — Za branilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

Za Miklavža

novost za ljubljano!

Novi dolenski kolodvor s 6 stopnjo železnico in Gašper gledališče.

„TRIBUNA“, tovarna dvokošes, otroških in igračnih vozičkov v Ljubljani, Karlovška cesta 4, je razstavila v svojih izložbenih prostorih najnovješto reklamo. Vse se vozi z vlakom, kolesarji, Miklavž in parkelj. Otvorite danes v nedeljo ob 5. popoldne. Vsak naj si ogleda in ne bode mu žal.

Električne

motorje

generatorje (dynamen), kovačke ventilatörje, vodne sesaljke i.t.d. iz tovarn

Elin
dobavlja**Elektrotehna d.z.o.z.**
Ljubljana, Vegova 2.

Izvršuje tudi elektrifikacije industrijskih naprav, mlinov, žag i.t.d.

Tovarna zamaškov J. A. Konegger v Studencih — Maribor,

razpoljuja zamaške vseh velikosti, izolirne plošče in zdrob iz plutovine. Se priprava.

Iščem lokal

na prometnem kraju srednje velik za takoj ali po dogovoru. Ponudbe prosim poslati v „Hotel Slon“ k vrataru pod označbo „Tekstilna radnja“

H. C. Hanson

umetni mlin in žaga

na Tratah pri Mariji Snežni na Veliki — okraj Sv. Lenart — Slovenske gorice, cjenjenemu občinstvu vladno naznanja, da je novo preuredil svoj umetni mlin in žago, upostavl obojni obrat ter vabi prebivalstvo Slovenskih goric, da se poslužuje vseh dobrin, katere mu podjetje nudi, zagotavljajoč mu najboljšo in najcenejšo postrežbo s prvorstnimi mlekskim proizvodji po najnižjih dnevnih cenah. — Istotam je na prodaj DIESELMOTOR s 50 konjskimi silami

TELEFON 2718

Cenjenim čitateljem priporočamo sledče Kranjske tvrdke

Premišljate, kako bi razveseli svoje prisotje, sorodnike in znance. — Potrudite se obiskati slavnostno in medijsno.

Franc Šink, Kranj naspr. farne cerkve, Krasna vsakrstna Miklavževa, darila kot na pr. boni-niere itd. v veliki izbiri.

MAJNIK IN BITENČ, KRAJ

Prodaja koles, gramo osov, plošč, igel ter raznih posameznih delov. Prodaja na obroku. Izdelovanje raznolikavosti klijucavniških del: štedilnike, ograje, okna in razrešekove. Montaža transmisija in autogenično varjenje. Delo solidno po nizki cen.

Lado Goltes, Kranj

Zaloga galanterijskega in modnega blaga, damskoga in moškega perila, oblek in pláčev.

Specerijska trgovina

Stanko Kapušin priporoča za praznike najfinješo banaško moko, rozine itd.

Splošno znane so pletenine

tvrdke M.Ogrizek, Savsko predmestje

kot najboljše v materialu in najlepše v izdelavi! — Plejeni izdelki zadnjih novosti, kakor: vestije, puloverji za dame, gospode in deco v veliki izbiri vedno v zalogi. Galanterija, čipke. — Ročna dela, predtiskanje, entlanje, ažuriranje!

Najsolidnejša Miklavževa in božična darila pri

B. Rangus, zlator, Kranj

Velika izbira švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. Popravila točna. Cene najnižje. Nasproti Šink.

Hotel „Stara Pošta“ Kranj

Popolnoma novo zgrajeni, moderno opremljeni prostori, centralna kurjava, tekoča mrzla in t. pla voda. Prvovrstna restavracija. Postrežba točna. Telefon 58. Avtogaže. — Postajališče vseh avtobusnih prog.

Mesarija pri „MATICKU“ nasi. F. Lieber

Prodaja mesa domačih pitanih volov, prašičev, tele koščnevin. Velika zaloga pristnih kranjskih klobas, salam, masti. Vsnkovrsto prekajeno meso. Postrežba točna in solidna.

Štane Reboli

Sivalni stroji, modno in galanterijsko blago. Večika izbira klobukov.

Kranj

„Slovenca“

dobite po vseh kranjskih tobakarnah!

TOVARNIŠKA ZALOGA SIVALNIH STROJEV - KOLES - GRAFOFOROV

I. T. D.

Franjo Potočnik
Kranj - Slovenija

TOVARNIŠKA ZALOGA SIVALNIH STROJEV - KOLES - GRAFOFOROV

I. T. D.

Neveste

Najcenej. nakup kuhinjske posode in porcelana pri

Ferd. Hlebš, Kranj

Specialna mehanična delavnica

Stanko Cyranski, Kranj - Hotel „Jelen“

Popravila avtomobilov, motornih koles, dvokoles, pojedelskih, sivalnih in pisanilnih strojev. Rabljeni avtomobili vedno v zalogi.

Peter Kristan, Kranj

Savsko predmestje 17

Izdeluje in prodaja vsakrstne čevlje; prevzema popravila vseh vrst po najnižji ceni.

Vrvarna Anton Šinkovec sl.

prvoročna svoje prvovrstne, lastne izdelke vrvarskega blaga: Strange, ujde, vrvice in vseh vrst vrvi za stavbe in zvonove. Dalje motovz, gurte za pogon, različne mreže itd. Imam tudi vedno na zalogi: cvilh, cvilne vrte, ledre za modroce, žimo, morsko travo, biće in bičevnike. Vse v veliki izbiri in po znatno znižanih cenah.

Na debelo!

Za Miklavža

nudi vsakrstnega peciva, bonbonov in čokolade tvrdke

Anton Mohor - Kranj

Janko Mišić Kranj, Glavni trg Izdeluje in prodaja lovske orožje. — Popravila se sprejemajo.

Sife Ciril

prej Ferd. Hlebš Najboljša spec. trgovina Kranj, Glavni trg 113

Albin Terčon

Delikatesa pri „Puščavniku“ Priporoča bogato zalogo daril za Miklavža in Božič

Gostilna v Kotu

Marija in Andrej Kmetič Tujske sobe. Danes jeterne klobase. Dobra kapljien.

Letošnje Mohorjeve knjige

Na veži smo imeli staro skrinjo. Vanjo je mali spravljala stare, zelenje Mohorjeve knjige. Brez platnic so bile navadno, tudi brez pravih in zadnjih listov. Pa smo se otroci skoro vsako nedeljo smukali okrog te stare skrine, praznili je bil za nas, kadar smo smeli brskati po njej. Cele nedeljske dopoldneve smo prečrpeli ob njej. Bili smo premajhni često, da bi dosegli do dna, pa smo zlezli seveda vanjo, gledali slike tistih vitezov Lampetovih Zgodb in Lavtičarjevih potopisov. Ko smo se pa naučili brati, smo romali z Jeruzalemškim romarjem, se vstopljali v Postrežbo bolnikom, Kovača svoje sreče, Stritarjeve Lešnike in kolesarske drobtine.

Takrat nismo vedeli, kaj nam je dala Mohorjeva knjiga. Danes vem, odločno ima naš nepokvarjeni človek svojo srčno kulturno: iz naše slovenske narave in iz Mohorjeve knjige. Zato je Mohorjeva družba za naše raznmere kulturna velesila. Zato je tudi prav, da se tegata svojega velikega poslanstva tudi sama zaveda. Saj z vedno mlado silo dovala vsako leto v bogatih in izbranih publikacijah množično duševno hranilo, ne meniče se ne za konkurenco po njej posnetih ustanov ne za oblastno kritiko hiperkulturnega izobraženca. Odveč je vsako dokazovanje njenih ogromnih zaslug za našo kulturo. Zato je zame n. pr. še danes prisrčni praznji dan, ko dosegajo začeljene Mohorjeve knjige. Ce smo se otroci zanje pulili po otroško, kdo jih bo prejbral, jih zdaj jemljam v roke z moško ljubeznijo, ki ceni dragocenost.

Letošnji knjižni dar obsegka kar šest knjig. Lani je nudila družba le pet publikacij. Kljub porastu udov od lanskega števila 53.405 do 59.064 ostane že vedno čudo, kako more družba za letino skromnih 20 din tako razkošno obložiti našo mizo. Mohorjeva družba je zame dokaz, da se danas gospodarsko stališče in kulturni idealizem vendarle lepo združi. Saj je zadnji čas prav Mohorjeva družba sprejela v založbo dela, ki bi jih mnogo naših založb gladko odklonilo z gospodar-

skim načelom: ne gre! Ce ne verjamete, poglejte knjige za doplačilo, ki jih ni nič manj kot pet!

Po Rakovosti skušajo knjige — kakor je pač namen Mohorjeve družbe že od začetka in ki ga ne bo in ne bo smela prevrniti nobena zgolj literarna, uničujoča kritika — zadostiti vsestranskim dušavnim, gospodarskim in verskim potrebam našega preprostega človeka. V tem svojem zlatem okviru skuša biti Mohorjeva družba na višku modernih tako knjigovetih, kakor tudi literarnih in gospodarskih zahtev. Ima namen in se vendar v svojem svetu kreta čudovito svobodno in bohotno. Kakor ne bo rekel cerkevemu slikarju, da ni svoboden umetnik, tako tudi ni prav očitati Mohorjevi družbi utilitarizem in uklepjanje umetniške svobode v duščni okvir.

Najbolj izrazita in nekako vodilna knjiga so vsako leto Veterinice. Letošnji 83. zvezek priča povest Ivana Preglja: Umreti nečejo. Zgodbje slovenske boležine na Koroškem.

Preglja v Mohorjevi družbi že poznamo. Ustvaril je v njenih Večernicah svojevrstno povest. Saj so si vse njegove mohorjanke slišile: Mlada Breda, Peter Pavel Glavar, Božji mejniki... In vendar vsaka drugačna. Skupna jim je pa zgodba kmecke družine s svojimi problemi. Kakor je napisal nedavna o istruški boležini v Božjih mejnikih, tako je zdaj za desetletno koroških zgodb nantizal njeno bridko zgodovino zadnjih dveh desetletij v ohlapni povestni obliki. V to zgodovino je pa spet zavil bridko povestino naše kmecke hiše, Raznožnikove iz Dobrle vasi. Iz te je vzel tudi glavno osebo, dijaka, akademika, jurista in pozaje koroškega duhovnika Andreja Raznožnika. Slovenca z vsem našim najboljšim: močno in delavno ljubeznijo do svojih ljudi, a skozinsko poštencem in zvesto srca. Njegov prototip je Pavel Užnik, narodnjak do nestropnosti in neloyalnosti, ker so ga nemški nacionalisti tako naučili.

Pa se plete preprosta zgodba: Užnika zapro-

til pred maturo, ker se potegne na celovškem kolodvoru za slovensko mamico. Andrej maturo in varuje prijatelja. Godi se v času nemške konje proti Srbiji v l. 1914. Gresta domov. Andrejeva sestra Kati — vtečena slovenska dobrata in žrtv, ideal dekle — razodené domače boicline: brat Jurij se je spozabil z dekolj Lucijo, oče se hudi; sorodnica Anči, ki se je prisla k njim slovensko učil, skribi, da bi Andrej zaradi nje ne želil v bogoslovje, kakor mati na tistem želi. Teda priča mobilizacija. Jurij gre, pogrešajo ga, mati joka, umrje od boli. Andrej se vpisne na pravo, odide k vojakom, prinese po dobljeni rani na deplast novico, da je Jurij ujet na Ruskem. Lucijo vzamejo k Raznožniku, njen oče piže, župana Raznožnika glavar odstavi, ker je Slovenc. Raznožnik tudi piže. Vmes vuhunstvo, preganjanje, trpljenje v kasarni, na fronti, doma. Jugoslovanski pokret, ubežniki iz vojne, prehajanje na sovražno stran. Raznul leta 1918. vrže Andreja in laško ujetništvo.

Druži del povesti je kratka literarna kronika koroških bojev od oktobra 1918. do plebiscita. Povest omaga, v ospredju so politični dogodki. Tu vidit boj po mešanih mestih, zagrizene narodne odpadnike, divjanje podvijanjih hujščev. Lavrič že Ljubelj, Matija skozi Mežico, Maister od Stajerskega, Martinčič v Področčici, pozneje podpolkovnik Nedlić in general Smiljanić — zgodbe našega poštene poguma, ki se mora končno ukloniti sili zvijade in alarmirane agitacije. Užnik pada, Hanžel Raznožnikov paže, slabounni brat Jože zbesni in bija zares — koroški Peter Klepec, Katri se komaj reši umazanca, Jurij se vrne brez desnice in poroči pridruži Lucijo, Andrej studira v Ljubljani pravo, nato pa spozna, da more dati največ svojemu ljudstvu kot katoliški duhovnik in vstopi v Celovc v bogoslovje. Potem dela med svojimi kljub pregnanju za vero in materino besedo.

Kako je Preglji dokazal koroško boležino? Kakšen smisel ji je odkril — kot pisatelj ga vendar moral! Da, je vtečen tudi tisto gnušno vedenje in koristolovsko rodoljubje v strieu Logarju: »Pamet nucej! A čudežno lepa vzor-dekle

Katri, ki bere Gospodina Franja in se varuje iz dajic, doume po svoji globoki krščanski veri: »Prenesimo, Bog nas preskuša.« To je tudi pisanje odgovor na vprašanje narodnega trpljenja: Koroška trpi, dokler Bog hoče tako! A vzoredno podprtje tudi odločno: »Umreti nečejo naši ljude, za nobeno ceno ne!« Zato: Koroška, drži! In mi je naš Korotan kakor dekle Anči, ki je bila na počitnicah pri Raznožniku, odšla za sestro v vojsko bolnišnice, se zgrubila in umrla ko po bojenju, zgubljeni cvet Lepo dekle, pa so jo prisili, da jedale padla... To je bilo dele pa takši Mati božja Podkloštröm trpi, ker ima željal v glavo zabít — tja romajo podobno trpi. In koroška ženska glavar odstavi, ker je Slovenc. Raznožnik tudi piže. Vmes vuhunstvo, pregnanjanje, trpljenje v kasarni, na fronti, doma. Jugoslovanski pokret, ubežniki iz vojne, prehajanje na sovražno stran. Raznul leta 1918. vrže Andreja in laško ujetništvo. Še Bog hoče tako. (Uvod)

Res, ima povest tudi hibe, ki jih Preglji sam še najbolje vidi in rad prizna: tutam je preveč kronist, drugi je večjidel nizanje zunanjih dogodkov, sodba tupatih preveč časnikarsko hira in tudi drzni (n. pr. ali je že čas, ločno govoriti o vojnih kriveljih, prim. izbruh vojne v 7. poglavju in drugi del povesti — zlasti to: od leta 1918. dodanega ni mogel Andrej toliko preživeti! Marsikaj nam je danes, ko ljubimo mir, samim težko in nerodno, če beremo o podilih surovostih stare nemške strasti, pa pravač človeka, ki je bil zraven in ti dé: dobro je zadej Preglji sedanje koroške razmere. Zanimivo je, kako Preglji rešuje problem vojaške prisegi v mačehi Avstriji (str. 96): »Otel se je k Bogu za mir: »Kakor Ti vrá, kolikor bom res moraj in še smisel:«

Povest je dragocen dokument naše boležine: dokaz, da še vemo za svoje, je tudi najčišči, a najlepši spomin na desetletnico plebiscita. Najlepše v njej je god sv. Ana leta 1914. (str. 44), voda mobilizacijskega junta, Andrejeva molitev k Mati božji Podkloštröm (str. 158), kakor je molil v sanjih v Ježniškem predoru. Katrino pismo bratu Andreju na fronto (str. 98) — poleg avodenje besede seveda. (Nadaljevanje sledi.)

Inserirajte v „Slovencu“!

Heraklith

je izvanredna izolacijska, ognjavarna, lahka gradbena plošča

Heraklith

izolira: vročino in mraz, vlogo in zvok

Heraklith

je elastičen, zavzema malo prostora, je vedno suh

Heraklith

se lahko pribije, pili, brusi kot les in drži omet idealno

Heraklith

ima najmanjšo prostorninsko težo 350—400 kg na 1 kubični meter

Heraklith

zmajšuje znatno gradbene stroške vsled prihranka pri transportu, lahke konstrukcije in obdelave

Heraklith

se porablja za gradbo celih hiš, nadzidavanja na masivne zide, za zgradbo podstrešij, za vmesne stene, za izolacijo masivnih zidov, za strope, hladilnice itd.

Heraklith

je idealen gradbeni material za stanovanjske hiše, industrijska in gospodarska poslopja

Tiskovine, konstrukcijske liste in pojasnila
pri pooblaščenih zastopnikih:

Material d. z O. Z., Ljubljana
Dunaška cesta št. 36

D. Rakusch, Celje

Vinc. Kühar, Maribor

Cel i Gašpar, Murska Sobota

Vilj. Dengg, Ptuj

SPLIT A. D. ZA CEMENT PORTLAND, SPLIT

Salonit

ZA POKRIVANJE STREH
ZA OBLAGANJE STEN
ZA ELEKTRIČNE IZOLACIJE CEVI ZA KANALIZACIJE

Generalno zastopstvo »ALPEKO« TRG. INDUSTR. DRUSTVO, Ljubljana, Masarykova 23

Ali Vam je že znano

da kupite blago za zimske suknje, črn in moder kamgarn in športni ševijot najugodnejše v novi trgovini

A. Žlender
Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Autotaksi M. Hočevar
Novo mesto-Kendija

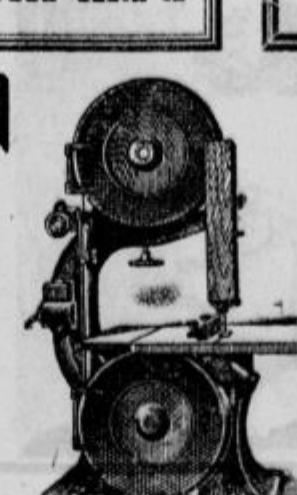
Telefon št. 18

Za jesen in zimo

kupite vse oblačilne predmete najceneje pri tvrdki

I. N. ŠOŠTARIČ
Maribor, Aleksandrova cesta 13

Ustanovl.
1845

eichert & Sohn, Liegnitz 35

Praga II.: Geza Zoltan, Vodickova 20 / Liberec, Češka: Uhr & Grafe, Kl. Fürbergasse 4 / Beograd: Robert Fleischer, Zrinjskog ul. 58 / Bodenbach a. d. Elbe: Anton Kowarsch / Ljubljana: Ludvik Heršič, Stari trg 26

Priporoča se prvi slovenski zavod
Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana
v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Pionirceva 2

Teichert-ove stroje

cenijo po vsem svetu

Stroji za veliki in mali obrat v celokupni lesnii industriji.

Posamezno in kombinirano.

Vodilni in neprekosljivi v vrsti elektrostrojev brez jermen.

Kaj dobite za Božič?

ako ste se naročili na knjižne zbirke
JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE V LJUBLJANI

NAROČNIK
NE ODLAŠAJ Z NAROCBO

V LEPOSLOVNI KNJIZNICI:

FRANÇOIS MAURIAC
**GOBAVCA JE
POLJUBILA**

Roman. Iz francoščine prevedla Edi Kocbek in Jakob Šolar.

V LJUDSKI KNJIZNICI izidejo:

✓ februarja: Maurice Constant Weyer: **Usedna preseklost**. Roman. Iz francoščine prevedel Silvester Skerl. — V aprili: Lewis Wallace: **Bea Hur**. Roman. Iz angleščine prevedel Gris Kortnik. — V juniju: Hector Malot: **Bres doma**. Roman. Prevod iz francoščine. — V avgustu: Josip Brinac: **Pavliha in njegove vesele pustolovščine. Lainjivi Klijucek**. Ilustriral Milko Bambič. — V oktobru: I. Remizov: **V sinjem polju**. Roman. Iz rusčine prevedel Miran Jarc.

V ZBIRKI DOMACIH PISATELJEV:

IVAN PREGELJ
**MAGISTER
ANTON**

Zgodovinska povest. — Izbranih spisov peti zvezek.

V ZBIRKI MLADIN- SKIH SPISOV

IZDEJO NADALJE:

O veliki noči:
Mirko Kunčič: **ZA ŽIDANO VOLJO**.
Po binkoštih:
Ruyard Kipling: **ZAKAJ-ZATO
POVESTI ZA MLADINO**. Iz angleščine prevedel Griša Kortnik.
Začetkom jeseni:
Gabriel Scott: **MALA TROJKA**. — Povest za mladino.

SVENSSON. Prigode malega Nennija. — Paul Bourget ni mol, da bi zmal laskati. Iz pisma, ki ga je pisal Svensson, posnemamo sledeče vrstice: »Cital sem Vaše povesti. Bil sem navdušen, odarjan. Rojeni ste s tistim darom za pripovedovanje, ki je tako zelo redek, in ki ga prav veliki pisatelji niso takega imeli. Možno sposobnost pripovedovanja, ki sledi razgibanemu življenju, sposobnost, da pričara tesno bližino dogodka in presadi čitatelja vanj, kar odlikuje mojstra povesti: vsi ti darovi so v Vas in vsi so na jvišje stopnje. Resnično, vesel sem, kadar odkrijem kdaj knjigo, ki je toliko vredna kakor Vaša...«

V ZBIRKI KOSMOS'

poljudno znanstvenih in gospodarskih spisov, spominov, potovanj itd.

DR. FRANCE VEBER
**SV.
AVGUŠTIN.**

Studija.

Naročniki uživajo sledeće ugodnosti: Lahko naročijo reviji „Dom in svet“ ali „Ilustracijo“ proti mesečni naročnini Din 5-. Na knjige založbe Jugoslovanske knjigarne dobe 25% popusta.

Nabiranje naročnikov za Štafersko je prevzela tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

V LEPOSLOVNI KNJIZNICI:

FELIX TIMMERMAN

ŽUPNIK IZ CVETOČEGA VINOGRADA

Povest. Iz flamščine prevedla Zdenko Knez in dr. Rajko Ložar.

V LEPOSLOVNI KNJŽNICI IZIDEJO NADALJE:

O veliki noči:
Johan Bojer: **IZSELJENCI**. Roman. Iz norveščine prevel B. Vodušek.
Po binkoštih:
André Gide: **TESNA VRATA**. Roman. Iz francoščine prevedel B. Vodušek.
Peter Lippert: **OD DUSE DO DUŠE**. Pisma. Prev. Dora Pegam-Vodnik.

Začetkom jeseni:
Martha Ostenso: **KLIC DIVJIH GOSI**. Roman. Iz angl. prev. Griša Kortnik.

V LJUDSKI KNJIZNICI:

VICTOR HUGO

LET STRAHOTE 1793

Roman. Iz francoščine prevedel Franc Terseglav.

V ZBIRKI DOMAČIH PISATELJEV izidejo:

O veliki noči:
Franc Levstik: **ZBRANO DELO**. Popolna komentirana izdaja v 6 zvezkih. Priredil dr. Anton Slodnjak. III. zv. Leposl. in dram. proza.

Po binkoštih:
Anton Leskovec: **IZBRANO DELO**. Komentirana izdaja. Priredil France Koblar.

Začetkom jeseni:
Ivan Pregelj: **IDILE IN GROTESKE**. Izbranih spisov šesti zvezek.

V ZBIRKI MLADIN- SKIH SPISOV:

JON SVENSSON

PRIGODE MALEGA NONNJA

Tri povesti za mladino. Iz nemškega izvirnika prevedel dr. Joža Lovrenčič.

V ZBIRKI KOSMOS'

poljudno znanstvenih in gospodarskih spisov, spominov, potovanj itd. izidejo nadalje:

O veliki noči:
Arh. Jože Mesar in arh. Ivo Spinčič: **O STAVBARSTVU IN NOTRANJI OPREMI STANOVANJ**. Začetkom jeseni:
Bernh. Kellermann: **POT BOGOV**. Potopis.

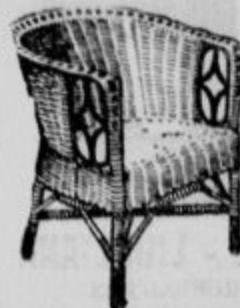
	tricot	napa podl.	glacce	jelenov. ta	otroske
rokavice	14'	70'	58'	15'	11'
Din	14'	70'	58'	15'	11'
nogavice	18'	750	22'	16'	450
Din	18'	750	22'	16'	450
majice	bombaž.	volnene	ribane	otroške	blat. komb. no
Din	18'	58'	48'	14'	28'
bluče	svilene	svil. zim.	tric. zim.	volnene	otr. zim.
Din	27'	38'	32'	44'	22'

Velika izbira modernih bluz, torbic in pletenin!

	jelenov. ta	napa podl.	vol. sport.	volnene	tricot
	128'	80'	48'	28'	16'
	sportne dolge	voln. kljuc	volnene	pol voln.	tric. bomb.
	24'	22'	12'	9'	4'
	spanne	frak ta	raye prsa	pike prsa	damski p.
	70'	118'	78'	65'	48'
	stajene sportne	telefoni voln.	majice pol voln.	gamaše	svet. fedi
	48'	68'	52'	30'	9'

Krasna izbira kravat, šerpe, listnic in žepnih roba!

Fany Patik, umetno košarstvo
Radovljica - Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 30

Najcenejša in primerna Miklavževa darila

za deco: otroške mizice in stolčki in razne lesene igrače, gugalniki.
Za odrasle: ploton pohištvo, stojala za ročna dela, tase, lapecirane
kosarice za šivanje i.t.d. Oglejte si bogato zalogo.

Oglejte si bogato zalogo.

Razglas

Mestno načelstvo mariborsko razpisuje za l. 1931. sledeča tekoča dela in dobave:

Zidarska in težaška dela, tesarska dela, betonska dela, kleparska dela, mizarska dela, dimnikarska dela, kovaška dela, pečarska dela, kolarska dela, klučavniciarska dela, steklarska dela, slikarska dela, plesarska dela, sedlarska dela, vzdrževanje stolpnih ure.

Obrtniki mesta Maribora, ki želijo prevzeti gori navedena tekoča dela pri mestni občini v l. 1931., se vabijo, da predložijo tozadovne s 5 Din kolkom opremljene prošnje ob navedbi enotnih cen do 9. decembra 1930 do 12 dopoldne v vložišču mestnega načelstva.

Prošnje je oddati v zaprti kuverti z označbo: Ponudba za tekoča dela 1931.

Enotne cene je vpisati v izkaz, opremljen z 2 Din kolkom ter ga priložiti prošnji. Obrazci s edobe pri mestnem gradbenem uradu v Frančiškanski ulici št. 8-II, soba št. 1.

V prošnji se mora izrečeno navesti, da je ponudnik pri mestnem gradbenem uradu razpoložene pogoje že pregledal ter na iste popolnoma pristaja.

Mestni občinski svet si pridružuje pravico, izvoliti ponudnika ne oziraje se na najnižje cene ali na oddajo dela po določenem turnusu.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Dolžinske gradiščke - 2000
mizarske mizice - 1500
klesarski in kolovalniški klago
- sedež - stenske zidanice -
izložbo sedla - kometa -
zane - stenske - Železarske

olje za živino - kmetijske stroje in orodje -
umetna gasila - cement -
premog itd. - Zastopstvo za prodajo kisove
kislaline v Dravskih banovinah

Zahvala

Za številne dokaze vrednega zanimanja in posameznih značilnosti ob zgodnjem izkrenem ljubljenskem in nepoznatenega možnega

Joška Modica

se iz srca zahvaljujemo vsem njegovim prijateljem, znancem in stanovskim tovarisci, ki so nas tolazili ob tej težki urki, darovali cvetja in vence ter spramil pokrovitka na njegovi poslednji poti. — Prav priština bivala jun. dr. Premrov, ki je lastnik Joškove poslednje ure, bratom Sokolom iz Litije, Zagorja. Trenutki in naprejemu odposlance bratu Flegariju iz Ljubljane, ganskih društvenih in kulturnih skupnosti, Jugoslovanski Matici, in vsem ostalim organizacijam, posebno do »Lip«, ki se je z žalostnikami posvetovala od našega dragega. — Srčna bivala pokojnikovima prijateljem, sokolskemu starosti bratu dr. Krevli in načelniku S.P.D. g. Tomazinu, ki sta se ob odprtju grobu poslovila od Joška. — Bog plačaj vsem!

Litija, dne 28. novembra 1930.

JULKA MODIĆ in ostalo sorodstvo.

POZOR!

**Za zimo se vsak član zadruge najceneje in najsolidnejše
obleče in obuje v našem manufakturnem oddelku, Ljubljana,
Kongresni trg št. 2, oziroma na deželi v naših poslovalnicah.**

Nihče naj ne misli, da more kupiti druge cene. Pri navidezno nižjih cenah konkurenca gre skoraj brez izjeme za ceneše blago.

Naš princip je, absolutna konkurenčnost. — Poleg nizkih cen še 3% popust, ki se sedaj izplačuje.

Za mesec december 1930 pa razpisujemo izredni popust **Din 25'** — za vsakih na manufakturi in galanteriji zakupljenih Din 500' —. Teh Din 25' — se bo zapisalo članu na delež tako, da bo imel namesto enega samega po več deležev.

Člani pokažite, da ste zavedni člani svoje gospodarske organizacije, ki je letos prekoračila 35. leto svojega obstoja.

I. delavske konzumne društvo v Ljubljani r. z. z o. z.

Ljubljanske trgovinice in založnice Jugoslov. knjižarnice • Ljubljana • 20. overtek: Savinjak.

IZPUD GOLICE: 30 Din. vez 42 Din. — 30 evrek. Svetiščica, NA POLJU, SLAVNI
28 Din. vez 40 Din. — 31 evrek. Cesar Ivan IZGLUBI JEN SVETI (Ime Last World)
Roman le svetnik 24 Din. vez 32 Din. — 32 evrek. Reznični LAGORSKI ZVONOVI
— Svetišči NA SINAJ 30 Din. vez 42 Din. — 33 evrek. Bridges NA POMOC 30 Din. vez 40 Din.

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1930.

50

Zarilnik je deloval. Sedaj Indeu ni bilo treba več tako skrbno meriti in osredotočevati. S silo je zletelo v zrak deset tisoč kilovatov v razbitinah. V hipu je zažarel celo trup svetlordeče. Naglo je zrasla vročina do bleščec bele žerjavice. Aluminij trupa je jel goreti. Milijone isker in zvezdic je metala žareča gmota na vse strani v zrak. Potem se je strnila. Ena sama luža staljene ilovice, kjer je stalo še pred kratkim dovršeno mojstrsko delo slovenskega izumiteljskega duha.

Atma je odložil žarilnik. Toda svetlordeča, žareča žlindrasta gmota tam še ni mirovala. Plameni so preskočili na gozdni rob. Suha trava se je užgala, nekaj sosednih dreves je zagorelo.

Atma je videl prizor, ne da bi storil kaj proti temu.

Hitro je pognal turbine na R. F. c. 1. Rapid Flyer je planil v višino. Daleč za njim je ležal goreči gozd. Atma je to viden in se nasmehnil.

»Ce piha pravi veter, Glosin, potem boš še noco...«

Ostatlo je zamrlo v bučanju turbin.

Atma je stopil h krmilju in uravnal ladjo naravnost proti severu. Pot ravno čez tečaj je ostal najvarnejši.

Na travniku pred gradom v Linnaisu je pristal R. F. c. 1 na hladno in skoro brez tresljaja. S krepkimi

rokami je odnesel Erik Truwor ranjenega prijatelja v svoj dom, medtem ko je sledila Jana, ki jo je držal za roko Atma.

Potem so prišli dnevi težke skrbi. Silvestrov rana ni bila smrtnonevarna. Glosinova krogla je zdrsnila ob rebru in povzročila samo rano v mesu.

Sumljivejša je bila visoka vročina. Stari linnaiski zdravnik je zmajeval z glavo in si ni znal pomagati. Nobenega prisada, rana se je lepo zdravila in kljub temu ta mrzlica, ki je spravila bolnika na rob smrti. Njegova umetnost in znanje sta bila pri kraju.

Dolgi dnevi in kratke svetlikajoče noči so si sledile, ko se Jana ni ganila od Silvestrove postelje in ko ji je Atma pridno pomagal. Atma, ki je zrl na stvari drugače kot švedski zdravnik. Atma, ki je pomiril najbolj divje vročine sanje Silvestrove, ako mu je položil roko na čelo.

»V peti noči se bo odločilo.«

Atma je zaščetal to Eriku Truworu, ko sta nesla ranjenca iz Rapid Flyera in ga položila na njegovo posteljo. Jana je slišala besede, ceprav jih je bil izgovoril tako tiho.

Danes je bila peta noč. V zastrupi sobi je sedela Jana ob Silvestrov postelji in pazila na vsak bolniški gib.

Bilo je po polnoči in media luč bližajočega se dne se je svetlikala med senčami v sobi. S strahom in radostjo je opazila Jana, da se je izpremenil Silvestrov obraz. Lahno je podrhteval. Zaprete trepalnice so se zdele, da se hočejo dvigniti. Telo se je rahlo premikalo.

Ali je to smrt? Ali pa se prebuja k novemu življenju?

Skrb je obvladala Jana. Hotel je poklicati Atmo,

toda glas ji je odpovedal. Udano se je prepustila čuvstvom, ki so divjala v njej. Objela je Silvestra okrog vrata, mu šepetalaj ljubezne besede in prisnila svoje ustnice na njegovo čelo. Vsa zdravnikova navodila, vsa Atmina naročila je pozabilna v tem hipu.

Silvester, ne zapusti me! Silvester, ostani pri meni!

Ali je zvenel njen glas tako blizu ob njegovem ušesu? Za trenutek je odprl trepalnice, kakor da skuša siloma spoznati okolico. Potem jih je zopet zaprl. Glava je omahnila. Ležal je popolnoma tiho in nepremično.

»Silvester!«

Zakričala je v največji sili. Tiho je pokleknila poleg postelje in si zakrila z rokami obraz.

Atma je stopil v sobo. Upriti je vprašajoče svoje oči v Silvestrov obraz.

Duša je močnejša kot smrt... Rešen je.

Zamrmljal je tiho in stopil nazaj.

Znova je odprl bolnik oči. Tokrat mnogo svobodnejše in lažje. In z veselim začudenjem je viden plavilasto glavo na svojih prsih, obraz mu je bil skrit.

»Kdo... Kaj je...«

Jana je skočila.

»Zivi, živel bo!«

Se je Silvester ni spoznal.

»Kdo je... Kdo si...«

»Jana, tvoja Jana sem... Jana je pri tebi! Bog naju je zopet zdržal.«

Na Silvestrovem obrazu je zasijal izraz, da razume, da prepoznavata.

»Jana?«

»Da, tvoja Jana... za celo življensko!«

Miklavževa okazija

Vzorčasti baržun za obleke zajamčeno stalne barve, pralni baržun za domače obleke 70 cm širok po Din 29'—, 38'—, 42'—. Bolje vrste vzorčasti baržun za popoldanske in večerne obleke po Din 67'—.

Budilke,
stenske in
žepne ure
kupite
najbolje in
najcenejše
pri

H. Suttner
Ljubljana 2
Prešernova ul. 4

Lastna protokolirana tovarna v Švici

Zahtevajte
cenik zastonij
in poštinske
prosto

Budilke od Din 49'— naprej. Budilke iz lesa od Din 84'— naprej. Stenske ure idoče 14 dni z bitjem od Din 380'— naprej.

Božična odprodaja

od 30. novembra do 27. decembra bom prodajala vso svojo zalogu blaga od 30—40% ceneje in sicer:

9999 komadov moških klobukov
5555 > različne kožuhovine (kož)
4444 > baret že od 21 Din dalje
999 > damske klobukov že od
59 Din dalje

Ivana Šmalc, Ljubljana
Marijin trg 1

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Registrirana zadruga z neomejeno zavezno

v Mariboru

Sprejema vloge na branične knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po najvišji obrestni meri.

Daje posojila na hipoteke, poročlivo, za-stave itd. Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle.

Sami se prepričajte

da se dobri vso manufakturno blago, kakor: plašči, zimske suknje (tudi izgotovljene), barhendi, flanela, oxfordi, odeje, koci, pletene rute in jopice v največji izbiri in najnižjih cenah edino le v manufakturni trgovini

I. PREAC v Mariboru

Glavni trg št. 13.

Samo!

OPOZARJAMO NA VELIKO

inventurno odprodajo

manufakturnega blaga po glo-boko znižanih cenah v trgovini

KAROL SKALA V KAMNIKU

Cene vsemu blagu znižane od 10 do 30%

Oglejte si izložbe in veliko za-logo! — Prepričajte se sami!

Zadružna Gospodarska banka d.d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON STEV. 2057, 2470, 2979.

Vloge nad Din 480,000.000—

Sprejema VLOGE, daje POSOJILA otvarja KREDITE, ekskomptira MENICE. — Nakaza-zila — Akreditivi. — Predujmi na efekte.

Izvršuje vse bančne posle naikulantneje.

Damski športni plašči 140 cm širine do 30% znižane cene

po Din 88'—, 120'—, 135'—, 146'—

Fr. Ks. Souvan, Ljubljana
Mestni trg

Pravkar je prišel iz Anglije

LISTER

in se Vam ponuja za hlapca!

Lister Vam reže krmo, mlati in melje žito, žaga drva, črpa vodo, dviga bremena, goni sploh vse gospodarske in obrtniške stroje brez prestanka veden z enako močjo.

Svojo delo opravi v najkrajšem času in nadomesti celo vrsto delavcev.

V službi je zvest, vstrahuje in dela neprestano pri naj-

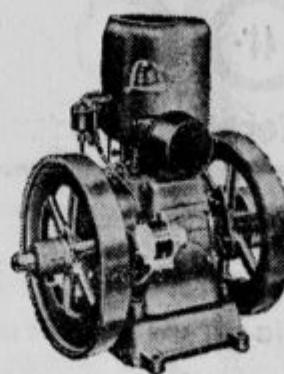
večjem naporu vsaj 20 let!

Bolan ni nikoli, je močan, tih in prime za vsako delo.

Zadovoljuje se s trdim ležiščem kjer koli in ne rabi več kot nekaj žlic bencina na uro za

delo, ki ga opravi tako močan konj. Le enkrat ga je treba kupiti, potem je Vaš, dela Vam skoraj zastonji in se Vam tisočkrat izplača.

Lister-motor, ta najcenejša delovna moč je vedno na razpolago pri tvrdki

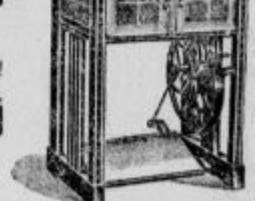

Franc Stupica
zelena in zaloge poljedelskih strojev
v Ljubljani, Gospodovska c. 1

Od dobrega najboljše je le
GRITZNER-ADLER
šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba — najboljši materiali!

URANIA
pisalni stroj
v 3 velikostih

Novost!
Šivalni stroj
kot damska
pisalna miza

Le pri
JOS. PETELINC - LJUBLJANA

TELEFON INTERURBAN 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

Najboljše in najkoristnejše

MIKLAVŽEVO DARIVO

za šolsko mladino je otroška pisalna miza.

Nudite otrokom veselje do učenja.
Ohranite jih zdrave in telesno nego.

**NOVA OTROSKA
PISALNA MIZICA**

ki se uporablja za vse starosti otrok
od 4 do 18 leta, ustrezna vsem pravilom o pravilnem držanju telesa
pri učenju ter je obenem praktična
šramba za vse šolske potrebuščine.

* * * * * igralec je trdu

I. REPŠE

Tvornica podobriva, Ljubljana
Dvorul trg 1

M. URBAS

(lastnik Miroslav Urbas)

priporoča pristne

kranjske klobase

priznane kot „specialiteta“
lastnega izdelka

Ljubljana

poleg mestne elektrarne Slomškova 13

Brzjav: Urbas L ubljana — Telefon št. 3322

Tvrdka **PETER ANGELO** družba z o.z.

LJUBLJANA

(zastopstvo Klein & Stiefel, Fulda)

se preseli

s 1. decembrom 1930

v Dvořakovo ulico št. 6, I.nadstr, poleg Gospodarske zveze

Ustanovlj. I. 1860.

M. Drenik

Ustanovlj. I. 1860

Ljubljana :: Kongresni trg št. 7

Največja zaloga predtiskanih, pričetih in gotovih ročnih del ter
pripadajočega materijala. // Entlanje, ažuriranje in plisiranje. //

Montiranje blazin itd.

VEZENJE NA ROKO IN NA STROJI

Inserirajte v „Slovencu“!

Pismena narocila se točno izvršujejo

PODRUZNICE:

BLED NOVI SAD KRANJ ŠIBENIK MARIBOR
KOČEVJE CELJE SOMBOR DJAKOVO SPLIT

Kupuje in prodaja VALUTE, CEKE, DE-VIŽE, VRĘDNOSTNE PAPIRJE. Safes - deposits. -- Borzna naročila -- Prodaja srečk